

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda

OM azonosító: 202814

2023.

Felülvizsgálva, módosítva: 2025. 08. 30.

készítette:

Nagyné Deli Mónika
főigazgató

Kozma - Csapó Gabriella tagintézmény-igazgató és a nevelőtestület közreműködésével

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETŐ.....	7
1.1	AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK TÖRVÉNYI HÁTTERE, ÖNDEFINÍCIÓJA.....	7
1.2	HELYZETELEMZÉS.....	16
1.2.1	SZEMÉLYI FELTÉTELEK.....	16
1.3	TÁRGYI, DOLOGI FELTÉTELEK.....	17
2	2 NEVELÉSI PROGRAM.....	20
2.1	2.1 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	21
2.1.1	A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI.....	21
2.1.2	A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA CÉLJAI.....	23
2.1.3	A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA FELADATAI.....	24
2.1.4	A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	25
2.2	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	27
2.2.1	ISKOLÁNK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSI ALAPELVEI.....	27
2.2.2	TANULÓINK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSÉNEK CÉLTERÜLETEI.....	29
2.2.3	A TANULÓK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSÉNEK LEGFONTOSABB SZÍNTERE A HOSSZABB TANÍTÁSI - TANULÁSI FOLYAMATBA ILLESZKEDŐ TANÍTÁSI ÓRA.....	31
2.2.4	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ALAPVETŐ CÉLKOMPETENCIÁI.....	32
2.3	A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	39
2.4	A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	42
2.4.1	A TANULÓI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATAINK.....	43
2.4.2	A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK.....	47
2.5	A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	52
2.5.1	ÁLTALÁNOS FELADATAINK.....	52
2.5.2	FELADATAINK SORÁN A KÖVETKEZŐ ALAPELVEKNEK TESZÜNK ELEGET.....	53
2.5.3	A PEDAGÓGUSOK HITÉLETI FELADATAI.....	54
2.5.4	ERKÖLCSI ELVÁRÁSOK ISKOLÁNK ÉS ÓVODÁNK PEDAGÓGUSAITÓL.....	55
2.5.5	A PEDAGÓGUSOK ALAPVETŐ SZAKMAI FELADATAI.....	57
2.5.6	AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA FELADATAI ÉS TARTALMA.....	58
2.5.7	AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRÁK TÉMÁI.....	60
2.6	KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG..	61
2.6.1	A TEHETSÉG, A KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG.....	61

2.6.2	A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG.....	62
2.6.3	A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM	64
2.6.4	A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK TÁMOGATÁSA.....	66
2.6.5	A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	75
2.6.6	A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG.....	78
2.7	A TANULÓNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	81
2.8	A SZÜLŐ, TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI	82
2.9	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI, VALAMINT A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI	88
2.10	A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI	91
2.11	AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA	93
3	HELYI TANTERV.....	98
3.1	TANULMÁNYI TEVÉKENYSÉGFORMÁK	99
3.2	TANTÁRGYI RENDSZEREK ÉS ÓRASZÁMOK – NAT 2020.....	101
3.2.1	TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK TANTÁRGYI RENDSZERE.....	102
3.3	AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	104
3.4	A NAT - BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	106
3.5	A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	108
3.6	A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS AZ ERRE VONATKOZÓ PEDAGÓGUS VÁLASZTÁS SZABÁLYAI	109
3.7	A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	109
3.8	AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	112
3.9	ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSE, A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJA ELLENŐRZÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDSZERE.....	113
3.9.1	A BESZÁMOLTATÁS, A FELKÉSZÜLÉS ÉS AZ ÉRTÉKELÉS FORMÁJA, MÓDJA.....	113
3.9.2	A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉRTÉKELÉSÉNEK, ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI, KÖVETELMÉNYEI	119
3.9.3	A TANULÓK SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK, ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI, KÖVETELMÉNYEI	120
3.9.4	AZ ISKOLA JUTALMAZÁSI FORMÁI	122
3.9.5	AZ ISKOLA ELMARASZTALÁSI FORMÁI	123
3.9.6	TÉMAZÁRÓ DOLGOZATOK SZÁZALÉKOS ÉRTÉKELÉSE.....	124

3.10	A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	125
3.10.1	A SZERVEZÉS ÁLTALÁNOS ELVEI.....	125
3.10.2	EMELT SZINTŰ IDEGEN NYELVI OKTATÁS – ANGOL NYELV.....	126
3.11	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE.....	129
3.11.1	EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOTFELMÉRÉS.....	129
3.11.2	A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZER.....	130
3.12	AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI.....	132
3.12.1	ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI.....	132
3.12.2	ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI.....	134
4	ÓVODÁNK BEMUTATÁSA, HELYZETKÉP.....	139
4.1	Személyi feltételek.....	140
5	ALAPELVEINK.....	140
5.1	Gyermekeképünk.....	141
5.2	Óvodaképünk.....	141
6	A PROGRAM CÉLFEJEZETE.....	142
6.1	Óvodánk céljai.....	142
6.2	Általános nevelési feladataink.....	142
6.2.1	Az egészséges életmód alakításának feladatai.....	142
6.2.2	Az érzelmi, erkölcsi nevelés közösségi érzelmek alakításának feladatai.....	143
6.2.3	Az esztétikai érzelmek alakításának feladatai.....	143
6.2.4	Az anyanyelvi-értelmi nevelés, intellektuális érzelmek alakításának feladatai.....	143
6.3	A nevelés keretei.....	144
6.3.1	Egészséges életmód alakítása.....	144
6.3.2	Érzelmi, erkölcsi, szociális nevelés, társas kapcsolatok, közösségi nevelés.....	150
6.3.3	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni bánásmódja, differenciált nevelése....	154
7	GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK.....	156
7.1	A gyermekvédelem célja.....	156
7.2	Az óvodapedagógusok feladata, és hatásköre a gyermekvédelem területén.....	157
7.3	A gyermekvédelmi munkával kapcsolatos dokumentáció.....	157
7.4	Jelző és észlelőrendszer.....	158
7.5	Szociális hátrányok enyhítése.....	160
8	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE.....	160
8.1	A program ajánlott napirendje.....	160
8.1.1	javaslat a gyermekek napirendjének elkészítéséhez, az időpontok jelzésértékűek. Napirendünkre a folyamatosság jellemző.....	161

8.2	A program tevékenységkerete.....	162
8.2.1	Hitre nevelés –Keresztény környezetismeret	162
8.3	A program tevékenységformái.....	163
8.3.1	Játék	163
8.3.2	Játékba integrált tanulás.....	169
8.3.3	Vers, mese, dramatikus játék.....	173
8.3.4	Ének - zene, énekes játékok, tánc	178
8.3.5	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	183
8.3.6	A mozgás, mozgásos játékok.....	188
8.3.7	A teremtet világ tevékeny megismerése –Teremtésvédelem.....	193
8.3.8	Munka jellegű tevékenységek.....	197
9	Újszerű nevelési eljárások fejlesztése	201
9.1	Tehetségígéretek gondozása	201
9.1.1	A tevékenység célja.....	201
9.1.2	Az óvodapedagógus feladatai	201
9.1.3	A TEHETSÉGGONDOZÓI TEVÉKENYSÉGÜNK ALAPELVEI	201
9.1.4	TEHETSÉGGONDOZÓI FELADATAINK	202
10	KAPCSOLATRENDSZER.....	203
10.1	Közvetlen partnereink.....	203
10.1.1	Család	203
10.1.2	Fenntartó	204
10.1.3	Helyi plébánia - egyházközség	204
10.1.4	Iskola	204
10.1.5	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat.....	205
10.1.6	Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Füzesabonyi Tagintézménye	205
10.2	Közvetett partnereink	205
10.2.1	Közművelődési intézmények, sportlétesítmények	205
10.2.2	Orvos, védőnő	205
10.2.3	Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat.....	206
10.3	Egyéb kapcsolataink.....	206
11	A PROGRAM ERŐFORRÁSAI	206
11.1	Személyi feltételek.....	206
11.1.1	Óvodapedagógusok	206
11.1.2	A pedagógiai munka közvetlen segítői.....	207

11.1.3	Tagintézmény-igazgató	207
11.2	Tárgyi feltételek	208
12	ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK	209
	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE	209
13	A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA.....	209
14	A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA	209
15	A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRAHOZATALA	210

1 BEVEZETŐ

1.1 AZ INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK TÖRVÉNYI HÁTTERE, ÖNDEFINÍCIÓJA

Iskolánk életében a 2013-as esztendő - nagy örömünkre - kiemelkedő jelentőséggel bír. Füzesabony Város Önkormányzata még 2012-ben felajánlotta egyházi átvételre az akkori Városi Intézményi Központ intézményeit. Erre a megkeresésére reagálva, az Egri Főegyházmegye azzal a kéréssel fordult az illetékes – immár állami – fenntartó felé, hogy szeretné átvenni iskolánkat mind működtetés, mind pedig fenntartás tekintetében.

A törvényi feltételeknek /véleményezések, dokumentációk stb./ eleget téve megtörtént intézményünk egyházi fenntartásba és működtetésbe való átvétele. Ezt megelőzően a Magyar Katolikus Egyház belső egyházi jogi személyeként, az Egri Főegyházmegye megyéspüspöke, Dr. Ternyák Csaba érsek aláírásával 2013. május 27-én elfogadásra került iskolánk új alapító okirata, *mely 2013. szeptember 1. napjától lépett hatályba és 2018. április 24 - én módosult.* A kidolgozott és elfogadott helyi tantervek 2013 tavaszára rendelkezésre álltak, így 2013 szeptemberétől a NAT 2012 módosításai alapján folyik az oktatás intézményünkben, természetesen kiegészülve az iskolánk arculatára jellemző római katolikus elvárásokkal, értékekkel, valamint a hit- és erkölcstan tantárgy helyi tantervével.

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosítása alapján 2020. szeptember 01 - től érvénybe lépő jogszabály miatt felülvizsgáltuk az intézmény Pedagógiai Programját és a hatályos jogszabályoknak megfelelően átírtuk iskolánk Helyi Tantervét (a Kerettantervek alapján), melyet *felmenő rendszerben*, az első évben 1. és 5. évfolyamon alkalmazunk. A többi évfolyamon a korábbi helyi tantervet vesszük alapul intézményünkben. 2021. május 20-án újra módosítottuk a pedagógiai programunkat. A Pályaorientációs mérőeszköz 2021. szeptember elsejétől való alkalmazása, illetve látássérült tanuló iskolánkba érkezése tette ezt szükségessé.

2023 szeptemberétől új tagintézménnyel bővült iskolánk. Intézményünk új neve Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda lett az óvoda a Kis Szent Teréz nevet vette fel, s választotta védőszentjéül.

A Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda előd intézményei igyekeztek mindig kiemelkedő oktató-nevelő munkát végezni, természetesen szakmai és anyagi lehetőségeihez

mérten. Ennek ékes bizonyítékai voltak az elmúlt évtizedben elért - számunkra meghatározóan fontos - eredmények.

2004-ben a megye legjobb vidéki általános iskolája lettünk, így megkaptuk a HM-i Pedagógiai Intézet vándorkupáját, a vármegyei és országos tanulmányi versenyeken elért teljesítményünk alapján. *2005-ben az egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium vándorserlegét érdemeltük ki*, a felvételi versenyeken elért kiemelkedő sikereink elismeréseként. *2004-ben és 2006-ban a Közlekedésre Nevelés Kiváló Iskolája címet* nyertük el, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium részéről. Ezt minden évben az ország egyetlen iskolája kaphatja, mely összesítve a legkiemelkedőbb eredményt éri el az országos közlekedési versenyeken. Sohasem érdemelte még ki egyetlen iskola sem két alkalommal! *2007-ben pedig iskolánk megkapta az Oktatási Miniszter Elismerő Oklevelét*, a nálunk folyó kiemelkedő szakmai oktató-nevelő munka elismeréseként.

Ahogy szokták mondani: a név és jelen esetben az eredmények is köteleznek. Ezért iskolánk oktató munkájának kiemelkedő céljaként fogalmaztuk meg, hogy meg kell mutatnunk magunkat mind a megye, mind pedig a kistérség számára nemcsak versenyeztetés, hanem versenyek rendezése terén is. Folyamatosan benne kell, hogy legyünk a szakmai köztudatban. Ezt a kiemelt célt az elmúlt években sikerült megvalósítanunk. Minden évben két országos szintű verseny vármegyei fordulót rendezzük meg. Így februárban nálunk találkoznak *a Zrínyi Ilona Országos Matematika Verseny vármegyei döntőjébe, valamint az Országos Közlekedéismereti Tanulmányi Verseny vármegyei döntőjébe jutott legjobb diákok*.

Több éve már, hogy felvállaltunk mindezek mellé három kistérségi versenyt is, melyet teljes egészében mi állítunk össze, mi értékelünk, és mi jutalmazunk. Ezek a Vármegyei Történelem, Vármegyei Környezetismeret - környezetvédelem, valamint az Kistérségi Informatika versenyek.

Mindezek mellett *2009-től emelt szintű angol nyelvoktatást* valósítunk meg, valamint az idegen nyelvek mellett igény szerint csoportbontásban oktatjuk az informatika tantárgyat is. Természetesen büszkék vagyunk *a sport és a közlekedési ismeretek terén elért országos és nemzetközi sikereinkre is*.

Tehát az érvényben lévő, valamint a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján meghatározzuk a **Széchenyi István Katolikus Általános Iskola** pedagógiai programját. A

20/2012 EMMI rendelet, valamint a 2011. évi Nemzeti köznevelési törvény erre vonatkozó §-ai az iskolai pedagógiai programot két nagy részre tagolják:

- *Nevelési program*
- *Helyi tanterv*

Törvényi háttér:

1. A nemzeti köznevelésről szóló többször módosított) 2011. évi CXCV. Törvény
2. A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
3. 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet II.fejezet A nevelési-oktatási intézmények működését meghatározó dokumentumok tartalmára, elkészítésére, alkalmazására vonatkozó szabályok
4. A Kormány 110/2012.(VI.4.) Kormány rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.
5. 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
6. 363/2012. (XII.17.) kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról, **különös tekintettel a 2025. Szeptember 1-től érvényes változásokra**
7. 137/2018. (VII.25.) Kormányrendelet módosította Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosításáról
8. A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról.
9. 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.
10. Az Oktatási Hivatal honlapján közzétett miniszteri irányelvek és alapprogramok a nemzetiségi oktatáshoz, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
11. 2013. évi CCXXXII. törvény – a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról.
12. 17/2014. (III.12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus kézikönyvvé nyilvánítás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről.

13. **51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.**
14. **Egyházi törvénykönyv 5. átdolgozott kiadása (2015.)**
15. **Etikai kódex a Magyar Katolikus Egyház közoktatási intézményeiben dolgozó pedagógusok számára. (1998.)**
16. **Az intézmény mindenkor hatályos alapító okirata.**
17. **51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről jogszabály 1-7. melléklete tartalmazza az elfogadott kerettanterveket, amelyek alapján az általános és középiskoláknak felül kell vizsgálniuk helyi tantervüket. Megjelent a Magyar Közlöny 177. számában.**

A Nemzeti alaptanterv bevezetéséről szóló rendelet szabályozása alapján 2020-ban az 5/2020 kiadott NAT 2020 szerint folyik az oktatás intézményünkben.

Az intézmény alapadatai

Az iskola neve: Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Az intézmény többcélú, közös igazgatású, nyolc évfolyamos általános iskola, szakmailag önálló intézményegységgel:

Székhely: Széchenyi István Katolikus Általános Iskola

3390 Füzesabony, Kossuth út 1-3.

Tagintézmény: Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda Kis Szent Teréz Tagóvodája

3390 Füzesabony, Szent János tér 2-3.

A fenntartó neve: Egri Főegyházmegye

Az alapító neve: Egri Főegyházmegye Ordináriusa

Címe: 3300 Eger, Széchenyi u. 1.

A SZÉCHENYI ISTVÁN
KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA
és ÓVODA
ISKOLAI PEDAGÓGIAI PRORAMJA

E program mérce, amelyhez viszonyítva a fenntartó méri az iskola teljesítményét. Ez az alapja az elvárásoknak és a fejlesztési támogatásoknak. E dokumentumban tájékoztatjuk az iskola használóit (a szülőt és a tanulót) arról, hogy milyen iskolázást remélhet az, aki intézményünkbe iratkozik be. Egyben ez tájékoztatja a munkába álló pedagógust arról, hogy iskolánkban milyen irányultságú oktatás folyik.

Iskolánk pedagógiai programja meghatározza a nevelési programjában és helyi tantervében:

1. Iskolánk elhivatottságát:

A katolikus, az egyházi iskola nem azt jelenti, hogy ott papok tanítanak, hanem azt, hogy ott keresztény világnézeti alapon folyik az oktató-nevelő munka. A hívő tudósok ezreinek példája mutatja, hogy a keresztény világnézet a legkevésbé sem ellenkezik a természettudományos ismeretekkel. Ugyanakkor azt is mindenki tapasztalja, hogy a jó ismerete még senkit sem tesz jóvá, arra rá is kell nevelni az embereket. Ezért nem elég, ha az iskola csak tanít, hanem nevelnie is kell. A keresztény iskola a keresztény erkölcsi elvek alapján, Jézus tanítása és a tízparancsolat alapján nevel. Ugyanakkor arra is ránevel, hogy tiszteletben kell tartani a másként gondolkodó emberek meggyőződését. A katolikus iskolába természetesen elsősorban a hívő szülők gyermekeit várjuk, de jelentkezhetnek mindazok, akik elfogadják a keresztény nevelést. Az erkölcsi nevelés szükségessége egyértelmű, ha belátjuk, hogy az erkölcsi megújulás nem valósul meg „magától”, hanem nevelőmunkát kíván. Ezt kínáljuk a keresztény neveléssel, a hitoktatással, a keresztény iskolákkal.

2. A katolikus iskola által nyújtott keresztény értékeket:

A legfontosabb a szeretetteljes légkör, ami az igazán keresztény intézményekben megérinti az embert. A gyerekek nincsenek szabadjára engedve, hanem arra készítjük őket, hogy egymással szemben legyenek figyelmesek, udvariasak, és ami a legfontosabb, készségesen bocsássanak meg egymásnak, tanulják meg elviselni egymás gyarlóságait. A gyermekek egyéniségét nem az önzés segíti kifejlődni, kibontakozni, hanem az önzetlen, keresztény szeretet nyitja meg az örömszerzés és az igazi békesség keretében az ember Isten terve szerinti kibontakozását.

Intézményeink nevelési célja, hogy felelős, értelmes, aktív és kreatív közösségi emberekké formáljuk a ránk bízottakat. A fiatalot el kell vezetni arra, hogy minden képességét kibontakoztassa, megnyíljon Isten, mások, önmaga, a világ felé. A teljes embert neveljük: értelmét, akaratát, érzelmeit. Természetesen fontos a nevelendő közreműködése is.

3. Iskolánk katolikus alapokon nyugvó elsődleges feladatát:

A 2000-ben jóváhagyott Magyar Kateketikai Direktórium 4.2.1. pontjában hármass nevelési követelményt állít a katolikus iskoláknak: „1. A katolikus iskolákban tanuló növendékek nevelésének elsődleges célja, hogy ne csak értékes, becsületes emberek, hanem elkötelezett keresztények is legyenek. Ez azt kívánja, hogy a nevelői munka krisztocentrikus legyen: minden pedagógus és növendék magatartásának mintájául Jézus Krisztus tanítását és példáját tartsa szem előtt.(...) 2. A katolikus iskolákban követelmény a katekézis és a tantárgyak megfelelő színvonalú oktatása. (...) 3. A nevelés célkitűzései közé tartozik a hazaszeretetre való nevelés anélkül, hogy más nemzetet, annak kultúráját, szokásait lebecsülnék, vagy sértenék. Ugyanakkor a keresztény nevelőnek tudatosítania kell a gyermekek lelkében, hogy ennek az országnak az alapítói szentek voltak, és hazánkat Szent István a Szűzanya pártfogásába ajánlotta. (...)”

Az iskolánk feladata, hogy összhangot teremtsen: egyfelől a műveltség és a hit, másfelől a hit és a mindennapi élet között. A gyermekeknek a tanulás, érdeklődés szintén hivatásbeli kötelessége. Aki nem teljesíti, vagy elhanyagolja – keresztény voltában is sérül. A tudás megszerzése szellemi igényességet is jelent. Állandó gyermeki lelkületet, örök fiatalságot: aki mindig minden után érdeklődik, aki keres, gondolkodik, aki nagyobb értéknek tartja új ismeretek szerzését a pénzszerzésnél. A tudás nem öncél, hanem eszköze az emberségben való kiteljesedésnek.

Ez a szintézis a különböző tudományokba rendeződött emberi tudás sokféle tartalmának megismerése által valósulhat meg, az evangéliumi üzenet fényében, és azoknak az erényeknek kifejlesztésében, amelyek a keresztény embert jellemzik.

Iskolánk katolikus, ökumenikus jelleggel működik. Az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világszemléletben, s ezt ki is nyilvánítja. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá. Iskolánk tudatosan vállalja a fiatalok nevelését, szakképzését, hogy vallásos lelkiülettel, elkötelezettséggel álljanak helyt az életben.

Iskolánk – jogelődeit figyelembe véve – több mint fél évszázados története arra kötelez bennünket, hogy kiemelt figyelmet fordítsunk nevelő - oktató munkánkban a lakóhely és nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a keresztény világnézetű emberek cselekvő együttműködésének gyakoroltatására.

Alaptevékenységünk a fenntartó által kiadott alapító okirat szerint a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünkben nyolc évfolyamos általános iskola működik. Iskolánk a jövőben fokozni szeretné elismertségét a városban. Az intézményben folyó nevelő - oktató munka egyre elismertebb, ezért nemcsak a város egész területéről, hanem a környező településekről is fogadunk tanulókat, amennyire az alapító okiratban rögzített feltételek ezt megengedik.

Eddigi értékeinket megőrizve, továbbra is fontosnak tartjuk a tanulókat egészséges életre nevelni, sportolással egészségesebbé formálni őket. A sporttevékenységek mellett segítjük a tanulást, változatos módszerekkel nevelünk – oktatunk.

Iskolánk állagának megőrzésével, szépítésével, környezetünk ápolásával neveljük tanulóinkat a természet - és környezetvédelemre, teremtésvédelemre.

Az új pedagógiai módszerek alkalmazása a pedagógusaink korszerű ismereteit is mutatja, melyet folyamatos továbbképzéseken sajátítanak el.

Az itt élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért oktató-nevelő munkánk ehhez a helyzethez igazodik. Tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságúnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Célunk azonos a társadalommal, a szülőkkel: gyermekeinkből vallási alapokon nyugvó, erkölcsös életet élő, jól képzett, művelt, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni.

Kiemelt célunk, hogy minden tanulónk a képességei szerint sajátítsa el a tananyagot, egyéniségének megfelelően foglalkozzanak vele, és foglalkoztassák. Értékei elismerésével bátorítást kapjon, és találja meg helyét az osztályban, az iskolában, később a társadalomban is.

Intézményünk hosszú múltja alatt változtak az oktatás körülményei, de a pedagógusaink törekvése nem: **Emberséget, tudást, katolikus keresztény alapokon nyugvó erkölcsi tartást adni a ránk bízott, felcseperedő nemzedéknek.**

1.2 HELYZETELEMZÉS

1.2.1 SZEMÉLYI FELTÉTELEK

Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda iskolai tantestülete

Engedélyezett pedagógus álláshely: 29,0

Pedagógus létszám: 29 fő/ 28,5 fő álláshelyen/ ebből

Tanár: **14 fő /14 álláshelyen/ ebből**

➤ Napközis csoportot vezet: 2 fő

Tanító: **13 fő /13 álláshelyen/ ebből**

➤ Napközis csoportot vezet: 3 fő

➤ A felső tagozaton is tanít 4 fő

Továbbá:

➤ Pszichopedagógus **1 fő / 1 álláshelyen/**

Óraadó: **1 fő (hallgató) 12 órában (0,5 álláshely)**

Továbbá az oktató- nevelő munkánkat segíti:

➤ Papler Pál János – esperes, plébános úr, iskolánk lelkipásztora

➤ Halász Noémi – református lelkész

A tantestület tagjai közül:

➤ Szakvizsgázott: 5 fő

➤ Mesterképzésben vett részt: 4 fő

➤ Pedagógus II fokozatot szerzett: 13 fő

➤ Mesterpedagógusba sorolt: 1 fő

Főigazgató: **Nagyné Deli Mónika**

Főigazgató-helyettesek: **Lőrinczné Antal Judit**

Nagy Péter

Alsós munkaközösség vezetője: ***Tóth Tünde***

Felső humán munkaközösség vezetője:

Bozsikné Barta Mária

Felső reál munkaközösség vezetője:

Nagy István

DÖK patronáló tanár:

Czenczné Kovács Ágnes

Üzemi tanács vezetője:

Tóth Tünde

GYIV felelős:

Poczok Erzsébet

Teremtésvédelmi felelős:

Kiss Vivien

Munkavédelmi felelős:

Nagy Zsolt

Oktató – nevelő munkát segítők

Gazdasági vezető:

Kissné Szabó Rita

Iskolatitkár:

Tóthné Kovács Katalin

Pedagógiai asszisztens:

Ambrusné Mező Helga

Fűtő – karbantartó:

1 fő

Takarító:

4 fő

Igényeljük, és helyben is megszervezzük a szakmai továbbképzéseket. A tanórai munkán túl sokan vállalkoznak szakkör vezetését, differenciált foglalkozások vezetését, műsorok összeállítását, betanítását, sportcsoportok vezetését, túrák, kirándulások, színházlátogatások szervezését, ill. táboroztatást. Mindezekkel gazdagabbá, színesebbé téve tanulóink iskolai életét.

1.3 TÁRGYI, DOLOGI FELTÉTELEK

Az intézmény 2 épületegységből áll.

1./ Régi épület. Kossuth út 1-3. 1957-ben épült 8 tanteremmel.

1985-ben nagyszabású bővítésre került sor, hozzáépítés révén /+6 tanterem /. 1987-ben ismét 4 tanterem építésére került sor. 1998-ban az akkori kor igényeinek megfelelő két informatika terem került kialakításra, melyeket azóta folyamatosan bővítünk, fejlesztünk, anyagi lehetőségeinkhez mérten követve a száguldó technikai fejlődést. 1999-ben 6 tanterem, 1 könyvtár és 2 ebédlő helyiséggel bővültünk, mely ebédlő helyiségeket a konyha sikertelen

kialakítása miatt sokáig tanteremként működtettünk. Ezen kívül rendelkezünk egy tornateremmel és egy tornaszobával. Lány- és fiúöltözők, zuhanyzóhelyiségek, emeletenként vizesblokkok találhatók.

Itt található a főigazgatói iroda, a főigazgató - helyettesi iroda, a tanári szoba. Az épülethez a Rákóczi út felé bitumenes kézilabdapálya tartozik, itt tudjuk ünnepségeinket megrendezni. Az épülettömb körülölel egy belső udvart, mögötte pedig egy füves játszó udvar található, melyek *szabadidős tevékenységre*, óráközi szünetekre biztosít teret tanulóink számára.

2./ A zöld épületszárny. A Zrínyi út 21. szám alatti épületből 2010-ben költözött át a *melegítő-tároló konyha* a központi épület együttes zöld épület részébe, ahová eredetileg is tervezték. 1 ebédlő, valamint célirányosan felszerelt, szép kiszolgáló helyiségek állnak a személyzet, valamint az iskola diákjai és dolgozói rendelkezésére. Az étkező létszám jelenlegi nagysága miatt sürgős bővítésre szorul.

Tornaterem: 1 db /378 m² /

Tornaszoba: 1 db /72 m² /

3./ Tanulócsoportjaink száma: 16 iskolai csoport /az 1. és 2. évfolyamon a szülők igényeinek megfelelően iskolaotthon - egész napos iskola - működhet/ és 4 napközi otthonos csoport, de a jelentkezők számának megfelelően ez lehet több, vagy akár kevesebb is.

Az iskolában a felső tagozat tantárgyainak teljes részét *szaktantermi rendszerben* oktatjuk, bár tantermeink felszereltsége sok esetben messze elmarad a kötelező eszközjegyzékben előírtaktól.

Az **alsó tagozatos** tantermek felszereltsége, hangulata kiválóan szolgálja a korosztálynak megfelelő igényeket, az alsós szertár gazdag eszközparkja szerteágazó lehetőséget biztosít az oktató-nevelő munka színvonalas megvalósításához. Minden alsós tanteremben interaktív tábla áll rendelkezése a korszerű, a NAT-nak megfelelő módszertani elvárások megvalósítására.

Az intézményben *iskolai könyvtár* működik.

Az eszközök, taneszközök, demonstrációs eszközök elhelyezésére *szertárak, raktárak* állnak rendelkezésre.

Az iskola taneszközellátottsága megfelelő, de pályázatok útján, valamint a fenntartó és az állam által biztosított normatívából folyamatosan fejlesztésre kerül. Jelenleg **egy technika műhely**, **két informatika terem** segíti a hatékonyabb és színvonalasabb oktató-nevelő munkát.

2 2 NEVELÉSI PROGRAM

EGY ÉLET A KEZEDBEN

Ha a gyerekek kritizálva élnek,

Megtanulnak megbélyegzettnek lenni.

Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,

Megtanulnak veszekedni.

Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,

Megtanulnak szégyenlősnek lenni.

Ha a gyerekek megszégyenítve élnek,

Megtanulják bűnösnek érezni magukat. Ha

a gyerekek toleráns légkörben élnek,

Megtanulnak türelmesnek lenni.

Ha a gyerekek bátorítva élnek, Megtanulnak

bízni.

Ha a gyerekek dicsérve élnek,

Megtanulják megbecsülve érezni magukat.

Ha a gyerekek méltányosságban élnek, Megtanulják

az igazságot.

Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,

Megtanulnak hittel élni.

Ha a gyerekek megerősítve élnek,

Megtanulják magukat szeretni.

Ha a gyerekek elfogadva és barátságban élnek,

Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban.

/Dorothy Law Holt/

2.1 2.1 AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

2.1.1 A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA ALAPELVEI

Pedagógiai alapelveink - Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása

Társadalmunkban, amelyet a kulturális pluralizmus jellemez, az Egyház nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy biztosítsa a keresztény gondolkodás jelenlétét. Az Egyháznak így sajátos feladata a nevelés, „...mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség, legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek, a hívők számára fel kell mutatnia Krisztus életét és állandó szorgoskodással segítenie kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.” A Katolikus Iskola című 1997-ben kiadott egyházi dokumentum szellemében valljuk, hogy a katolikus iskolában a nevelés és oktatás szoros egységben áll annak érdekében, hogy a fiatalokat a szabadság felelős használatára nevelje, hogy érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a közepszerűségeken és egyre jobban elkötelezzék magukat Isten és az emberek szolgálatára. A keresztény nevelés alapja és példaképe az evangélium Jézusa. Ennek megfelelően az iskola azzal válik katolikusvá, ha az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban és vállalja a növendékek keresztény szellemű formálását. Nevelésünk négy alapelve: az igaz, a szent, a szép és a jó.

Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,

- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja: nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természet, a környezet értékeit,
- más népek értékeit, hagyományait,
- az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,

- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára, minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

2.1.2 A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA CÉLJAI

Iskolánk cél - és feladatrendszerének kidolgozásánál figyelembe vettük meglévő hagyományainkat, értékeinket. Megvizsgáltuk, melyek azok az oktatási-nevelési területek, melyek jelen vannak, de erősítésre, fejlesztésre szorulnak.

A nevelés célját a demokratikus iskolarendszerben két tényező határozza meg:

- társadalmi igények,
- az iskolahasználók (tanuló, tanár, szülő) igényei.

A társadalmi igényeket a központi dokumentumok, a NAT, a Köznevelési Törvény fogalmazza meg.

Annak érdekében, hogy jobban megismerjük az iskolahasználók igényeit, elvárásait, felmérést készítettünk.

Ennek alapján a prioritások az alábbiak:

- az anyanyelv megfelelő elsajátítása
- gondolkodási készség fejlesztése
- felkészítés a továbbtanulásra
- tisztességre, erkölcsre nevelés

Az iskolai célok teljesítése szempontjából fontos kritérium:

- Ha a tanulók jól érzik magukat az iskolában.
- Ha minden tanuló valamely területen sikert ér el.
- Ha a tanulók az iskolával jó együttműködésben képességeiknek megfelelő eredményt produkálnak, ha jók a továbbtanulási mutatók.

2.1.3 A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA FELADATAI

Az iskolai klíma összetevői közül nagyon fontosak az emberi kapcsolatok, az elvárások, a szabályok, melyek átszövik a tanítás-tanulás folyamatát.

Feladatainkat a következőképpen fogalmazhatjuk meg:

- tanár-diák viszony erősítése, az egymás iránti érdeklődés, odafigyelés, kölcsönös bizalom jegyében,
- olyan klíma kialakítása, melyben a tanulók bátran elmondhatják véleményüket,
- meg kell találni az iskolán belül azokat a kapcsolódási pontokat, melyek érdeklik és érintik a tanulói közösségeket és biztosítanunk kell részükre ezeket a pontokon a véleménynyilvánítás lehetőségét,
- törekednünk kell arra, hogy a tanulók ne csak a „tankönyvet” mondják fel, hanem maguk is keressék az összefüggéseket, tegyék hozzá saját véleményüket érvekkel alátámasztva,
- olyan osztályklímát kell kialakítani, ahol a tanulók toleranciával viseltetnek egymás iránt, ahol nem jellemző a klikkesedés, az irigység, ahol a tanulók őszinte érdeklődést, segítőkészséget tanúsíthatnak egymás iránt,
- olyan tanórán és iskolán kívüli foglalkozások szervezését kell megvalósítani, melyek biztosítják a tehetséggondozást, a felzárkóztatást, a szabadidő kulturált, hasznos, tartalmas eltöltését. Iskolánk alapvető céljának a színvonalas nevelés és oktatás megteremtését tekintjük, korszerű ismeretek közvetítésével, a tanulók személyiségének, lelki egyensúlyának fejlesztésével.

A nevelő-oktató munka tanórán kívüli iskolai feladatai:

- kulturális programok szervezésével biztosítani a helyes szabadidő eltöltését,
- megteremteni a lehetőséget arra, hogy a tanulók minél több közösséghez tartozzanak, ezáltal segíteni a későbbiekben az iskolaváltással kapcsolatos újabb közösségekbe a beilleszkedést,
- elvezetni a gyerekeket az egyházközség életébe,

- olyan feladatok elvégzésére ösztönözni a tanulókat, hogy minél több sikerélményhez jussanak,
- bevonni őket a diákönkormányzat tevékenységeibe, a szervező-képességük kibontakozása, együttműködési készségük fejlesztése végett,
- megismertetni a tanulókat a mintaszerű egészséges életmóddal,
- szabályhasználat képességének fejlesztése,
- önképzésben, kutatómunkában jártasság kialakítása.

2.1.4 A NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A módszerek alkalmazásának egyetlen törvénye van: **a módszerek, eljárások kombinációja.**

Ezt szem előtt tartva választhatunk az alábbi módszerek közül.

A nevelés módszereit különféle módon csoportosítják a neveléstudományokkal foglalkozó kutatók.

A hagyományos osztályozás (Ágoston György) a nevelés valamennyi feladatára alkalmazható módszereket sorol fel.

Ezek a **követelés, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, elismerés és a büntetés.**

A nevelés feladataira alkalmazható eljárások, módszerek:

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:

- az oktatás valamennyi módszere
- meggyőzés
- minta
- példa
- példakép
- példakövetés
- eszménykép
- bírálat
- önbírálat
- beszélgetés
- felvilágosítás
- tudatosítás
- előadás

- projektmunka
- vita
- beszámoló

A tevékenység megszervezésének módszerei:

- követelés
- megbízás
- ellenőrzés
- értékelés
- játékos módszerek
- gyakorlás

A magatartásra ható módszerek:

Ösztönző módszerek:

- ígéret
- helyeslés
- biztatás
- elismerés
- dicséret (szóbeli, írásbeli)

Katolikus módszerek:

- szeretetre ösztönzés
- jó tulajdonságok keresése
- megértő elfogadás

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)

- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őket arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek,
- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségekben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bírnak közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően,
- hitéletük szilárd alapokon nyugszik, rendelkeznek az alapvető ismeretekkel, ismerik az egyházi ünnepeket és azok jelentőségét, emberi kapcsolataikat a szeretet vezérli.

2.2 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

2.2.1 ISKOLÁNK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSI ALAPELVEI

Az általános iskola, mint oktatási és nevelési intézmény a tanulók személyiségének kialakulási folyamatába kapcsolódik be.

Ez azt jelenti, hogy a gyerekek bizonyos kezdetleges pozitív és negatív tulajdonságokkal, gondolkodási móddal, különböző érdeklődési körrel, más-más anyagi, erkölcsi, személyiségi értékekkel, attitűdökkel kerülnek be az iskolába.

Erkölcsi elvárások a tanulóktól:

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így a gyermekek is sokféle hatásnak vannak kitéve. Egy-egy iskola tanulóifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Éppen ezért egységes erkölcsi elvárások nehezen adhatók meg feléjük.

Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait. Csak az a fiatal lesz képes ellenállni a fogyasztói társadalom csábításainak, csak az veszi észre a média által reklámozott tárgyak, célok silányságát, aki találkozott az élő Istennel. Ez a találkozás megjelöli az embert. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megszerettetjük vele a

csöndes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe. A fogyasztói mentalitás nagyon veszélyes, mert a „Használd és dobd el!” elvet követi; ez a tárgyak esetében rendben van, azonban amennyiben ez áttérjed az embertársainkra, helytelenné, veszélyessé válik. A keresztény ember magát és embertársait Isten egyszeri és megismételhetetlen csodájának tekinti.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: **„Ti vagytok a világ világossága.”** (Mt. 5,14)

Összefoglalva az elvárások a következők:

- belső igény a szentre, a szépre, a jóra és az igazra,
- részvétel a vallásának megfelelő (római katolikus, református, görög katolikus) egyházi programokban,
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt,
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása,
- alapos, rendszeres és pontos munka,
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése,
- a házirend felelős betartása.

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző, a lelki fejlődést szolgáló vallási programokkal, szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport- és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak erejükhöz mértén részt kell venniük.

Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

Az iskola feladata, hogy felfedezze, feltárja az idekerülő gyerekek helyes és helytelen irányba kialakult jellemvonásait, értékrendjeit, érdeklődési köreiket, magatartási kultúráltságukat, neveltségi, értelmi szintjüket. Iskolánk nevelő és oktató munkájának tehát alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Feladatunk a feltárási időszakot követően, hogy elindítsunk egy hosszú fejlesztési folyamatot, amely nem fejeződik be az általános iskolás évek alatt, hanem egy jó táptalajt kell, hogy adjon a személyiség későbbi fejlesztési szakaszában. Ahhoz, hogy ez a feltáró, fejlesztő folyamat helyes irányba induljon el, fontos egy megfelelő kapcsolattartás (szülői értekezletek, fogadóórák, kirándulások, szülők részvételével kulturális rendezvények, sport délutánok...) a

család és az iskola között, továbbá az iskolafenntartó és az iskolahasználók részéről. Fontos, hogy ebben a kapcsolatban minden résztvevő önzetlenül a tanuló személyiségfejlődését szem előtt tartva segítse egymás munkáját.

Iskolánk célja, hogy tanulóink:

- azonosuljanak a tantervi követelményekkel és elfogadják azokat,
- boldog, lelkileg kiegyensúlyozott életmóddal, önismerettel, problémamegoldó, akadályokat leküzdő, életkoruknak megfelelő döntési készséggel rendelkező, kulturális magatartású, közösségbe, társadalomba könnyen beilleszkedő személyiséget fejlesszünk.
- a különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez, aktív cselekvőképes ember kialakításához.

Fontos, hogy ezeknek a céloknak, feladatoknak megvalósítási színtere ne csak az iskolai tanóra legyen, hanem a tanórán kívüli tevékenységek is (osztálykirándulások, sportdélutánok, kulturális rendezvények, vitafórumok és nem utolsósorban a családi kör).

2.2.2 TANULÓINK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSÉNEK CÉLTERÜLETEI

1. A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

2. A tanulók hitre és erkölcsös életre nevelése.

Feladat: A keresztény értékrend megismerése. Ki kell alakítani, hogy a tanulók döntései a lelkiismereten alapuljanak. A hívő élet örömeinek megismerése.

3. A tanulók értelmi nevelése.

Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

4. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása, a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

5. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

6. A tanulók akarati nevelése.

Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

7. A tanulók nemzeti nevelése.

Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

8. A tanulók állampolgári nevelése.

Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

9. A tanulók munkára nevelése.

Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

10. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

2.2.3 A TANULÓK SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSÉNEK LEGFONTOSABB SZÍNTERE A HOSSZABB TANÍTÁSI - TANULÁSI FOLYAMATBA ILLESZKEDŐ TANÍTÁSI ÓRA

A NAT 2020 alapelveinek megfelelően az **aktív tanulás**, a tanulói kompetenciafejlesztés, az **egyénnre szabott tanulási lehetőségek** térnyerése kiemelt fontosságú a tanítási órákon megvalósítandó módszereink tekintetében. Nagyobb hangsúlyt kap a **tanulói együttműködésen alapuló tanulás**, illetve a differenciált tanulásszervezési eljárások. A lehetőségeink figyelembevételével a **multidiszciplináris órák** jó lehetőséget teremtenek arra, hogy ezeken a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkozzanak, a tudnivalók integrálásával ismerkedjenek meg. A **digitális technológiával támogatott oktatási módszerek** térnyerése a XXI. századi kompetenciáknak megfelelően iskolánkban is a fő irányvonalat jelentik.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során továbbra is kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Személyiségfejlesztés segítése, fontosabb feladatai a tanórákon:

- érdeklődés felkeltése a tananyag iránt,
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása,

- az ismeretsajátítás hasznossága az élet különböző területein,
- a tanuló önismeretének kialakítása, jó tulajdonságok erősítése, a rossz tulajdonságok gyengítése,
- segíteni kell a tanulókat, hogy a velük született adottságok képességgé alakuljanak tanulás, gyakorlás útján,
- a tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása során megalapozni a tanulók műveltségét, világszemléletüket, világképük formálódását, társas kapcsolatukat, eligazodásukat saját testükön, lelki világukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetünkben,
- a pedagógiai programunkban meghatározott következetes értékelési, osztályozási rendszerrel, versenyekre való felkészítéssel minél többször sikerélményhez juttatni a tanulókat,
- a pedagógusok rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival,
- a tanulói jogok ismerete révén megtanítani a diákokat önmaguk megvédésére,
- az emberi tisztelet, méltóság megadásával megtanítani a tanulókat tanuló társaik és a felnőttek tiszteletére.

2.2.4 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ALAPVETŐ CÉLKOMPETENCIÁI

a. *Erkölcsei nevelés, önismeret, társas kultúra fejlesztése*

Az egyén önmagához való viszonya, önmagáról alkotott képe, a személyiség belső diszpozíciói saját befogadó-alkotó tevékenysége során alakulnak ki, csakúgy, mint a személyiségére jellemző egyéb tulajdonságok. Az egyén maga határozza meg tevékenysége irányát, és aktivitásának mértéke, színvonala is nagymértékben függ az önmagáról, képességeiről, igényeiről alkotott képtől és az önmagával szemben támasztott elvárásoktól. A Nemzeti alaptantervben megnevezett értékek és kompetenciák csak akkor épülnek be a tanulók önképébe és válnak magatartást irányító tényezőkké, ha a tanulók maguk is részeseivé válnak az értékek megnevezésének, azonosításának, megértik következményeiket, és megismerik az elsajátított tudás, készségek működését, felhasználhatóságát. Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat, a tanítás-tanulás egész

folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság.

b. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, *nemzeti kultúránk* nagy múltú értékeit. Ennek során tanulmányozzák a kiemelkedő magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát, ismerjék meg a haza földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek. Ismerjék meg a városi és a falusi élet hagyományait, jellegzetességeit.

Fontos feladat a harmonikus kapcsolat elősegítése a természeti és a társadalmi környezettel, a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése /pl: részt venni a „Határtalanul” programban, megismerni a határon túli magyarság életérzését, lehetőségeit, kapcsolatokat ápolni határon túli iskolákkal/ és ettől elválaszthatatlan módon a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megbecsülése. A 1042/2019. (II.18.) Kormány határozata alapján a Lázár Ervin Program is a nemzeti identitástudat erősítését szolgálja.

A NAT a fiatalokat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására, az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre ösztönzi.

c. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállamban a társadalom fejlődésének és az egyén sikerességének, boldogulásának s nem ritkán boldogságának is egyik fontos feltétele az egyén részvétele a civil társadalom, a lakóhelyi, a szakmai, kulturális közösség életében és/vagy a politikai életben.

Az aktív állampolgári léthez *ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság* szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás

teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

d. Családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelést.

A köznevelési intézményeknek ezért fontos feladata a harmonikus családi életre nevelés mintáinak bemutatása, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a megfelelő párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésének lehetőségeiről. A technika tantárgy során elsajátított ismeretek, fogások sokat segíthetnek a család problémáinak megoldásában, a háztartási ismeretek elsajátítása pedig a család belső egyensúlyának megteremtésében játszik fontos szerepet. Ennek érdekében hoztunk létre egy háztartási tantermet, ahol az életvitel mindennapi fogásait, praktikáit, a családi munkamegosztás lehetőségeit gyakorolhatják a tanulók.

Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Ennek kialakításában a pedagógusok példamutató életvitelének kiemelkedő jelentősége van.

e. Testi és lelki egészségre nevelés

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, fiatalokat arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki, és a konfliktusokat képesek legyenek megoldani. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok -, egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit.

Készítsenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.

f. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Iskolánk szorgalmazza a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység fejlesztését, segítőkész magatartás kialakítását a tanulóknál. Ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást. A segítő magatartás fejleszti az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást, önkéntes feladatvállalást, amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelősségteljes állampolgári léthez.

g. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezettudatosságra nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezetmegóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntartható fejlődés feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatívan gondolkodnak, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén, és felelősséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikért.

Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére. Ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota

iránt, akkor képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásnak a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvnek kell lennie egyéni és közösségi szinten egyaránt.

A környezeti nevelés során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai példákon ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció egyénre gyakorolt pozitív és negatív hatásait a környezeti következmények tükrében. Értsék a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.

Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzése válják meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

h. Pályaorientáció

A felnőtt lét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra.

Az iskolának - a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világról.

Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek elősegíthetik, hogy a tanulók kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve ön- és pályaismereteiket /Pályaválasztási Fórum, Pályaválasztási Kiállítás, Szülői értekezletek/.

A 2021/2022-es tanévtől lehetőségünk van egy pályaorientációt támogató online mérőeszköz (POM) használatára. A mérőeszköz önértékelésen alapuló kérdéssorokból és gyakorlati tudást mérő matematikai, természettudományos, informatikai, műszaki (MTMI) feladatokból áll. Amennyiben a tanuló válaszol a kérdésekre, és megoldja a feladatokat, visszajelzést kap az

érdeklődéséről, kompetenciáiról, személyes tulajdonságairól. A kapott eredményekhez a program szakmákat, tanulási utakat ajánl a tanulónak, illetve közel 300 pályaleírás is segíti a tanulókat a tájékozódásban és ismereteik bővítésében az adott szakmákat, pályákat illetően. Ezt a mérőeszközt a 7. és 8. évfolyamon az osztályfőnökök segítségével használják a tanulók. Az eredményeket a szülők felé is közvetítjük, segítve a szülőket is a pályaválasztás során.

A pályaaorientáció csak hosszabb folyamat során és csak akkor lehet eredményes, ha a különböző tantárgyak, órák és iskolán kívüli területek, tevékenységek összehangolásán alapul. Kiemelt figyelmet igényel a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége egyéni és társadalmi szinten egyaránt.

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiailag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

i. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. A gazdaság alapvető összefüggéseit értő és a javaikkal okosan gazdálkodni képes egyének nélkül nem képzelhető sem működő demokrácia, sem életképes piacgazdaság. Minden olyan országnak, amely anyagi biztonságra törekszik és szeretne helytállni a globális versenytérben, elemi érdeke, hogy állampolgárai nyitottak legyenek a gazdaság világa felé. A társadalom számára is nélkülözhetetlen, hogy tagjaiban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka, a javakkal való gazdálkodás és a gazdasági ésszerűség iránt. Értsék a fogyasztás gazdaságot mozgató szerepét, saját fogyasztói magatartásuk jelentőségét, felelősségét.

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Hozzájárul annak a képességnek a kialakításához, hogy megtalálják az egyensúlyt a rövidebb és hosszabb távú

előnyök között. Elősegíti, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekéről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

j. Médiatudatosságra nevelés

A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata. Ez új lehetőséget teremt az ismeretátadásban, a kísérleteken alapuló tanulásban, valamint a csoportos tanulás módszereinek kialakításában. A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat.

k. A tanulás tanítása

A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására, tehát nem csupán ismeretszajátítás és a figyelem, emlékezet működtetése. Tág értelmezése magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata.

A tanulás számos összetevője tanítható. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyerekeket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában.

Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapképességek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az

emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A könyvtár használata minden ismeretterületen nélkülözhetetlen. Az önálló ismeretszerzés érdekében a tanulóknak el kell sajátítaniuk a könyvtári ismeretszerzés technikáját, módszereit mind a nyomtatott dokumentumok, mind az elektronikus dokumentumok használata révén. Ismerniük kell a könyvtári keresés módját, a keresés eszközeit, a főbb dokumentumfajtákat, valamint azok tanulásban betöltött szerepét, információs értékét. El kell sajátítaniuk az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás technikáját, az interneten való keresés stratégiáját. A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a „szabadtér” is.

2.3 A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Társadalmunk egyik alapvető gondját ma az életminőség romlása, az indokolatlan halálozások számának rohamos növekedése okozza. Megállapítható, hogy a leggyakoribb halálozási okok rizikótényezői között az egészségtelen életmód, az egészségre káros emberi magatartások szerepelnek. A probléma megoldását az emberi viselkedés alakításában kell keresnünk, azokban az ismeretekben, értékekben, attitűdökben, amelyek a cselekvést előkészítik, a viselkedést meghatározzák. A korábbi állásponttal szemben az egészség nem a betegség hiányát jelenti, hanem egy perceptív, aktív viszonyt az életminőség fejlesztése érdekében. Az egészségfejlesztés a személyi és szociális fejlődési program egyik kulcseleme, ezért kitüntetett helye van az iskolai nevelés folyamatában. Az egészséges életmód elemeit képező attitűdök már nagyon korán a kisgyermekkorban szerveződnek, majd a személyiségfejlődés során további strukturálódást követően sajátos belső értéket alkotnak. Az attitűd alakításban alapvető szerep jut a családnak, különösen a szülőknek. A mai átlag család nem mindig tud eleget tenni, vagy gyakran nem fordít elég gondot egészségfejlesztési feladatának ellátására, ezért az ilyen esetekben megnövekedik a nevelési intézmények szerepe. A nevelési intézmények a társadalom szempontjából lényeges és fontos feladatokra szocializálják a fiatalokat. Feladatai közül nagyon jelentőssé vált az egészségfejlesztő funkció. Ennek az összetett feladatnak a

jelenlegi iskolai gyakorlat csak kevésbé tud eleget tenni, különösen a kompenzáció vonatkozásában. Kíváncsi, hogy az egészségfejlesztés holisztikus szemlélete az alapelvek megfelelően ne csak az egészségnevelési ismeretek oktatásában, egy-egy elszigetelt egészségügyi program vagy valamilyen kampány formájában jelenjen meg, hanem az egész oktató-nevelő munkát hassa át. A lakosság egészségügyi állapotának javítása érdekében készült az „Egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programja”. A program átfogó keretet ad a prioritások kiválasztásához és megvalósításához. Merít a nemzetközi tapasztalatokból, a WHO 1986-os Ottawai Chartájában megfogalmazott korszerű egészségfejlesztés főbb kulcsterületeit építette be.

Az egészségfejlesztés alapelvei a következők:

- A legszélesebb értelemben vett megelőzés céljait szolgálja,
- tervszerű, szervezett és rendszeres tevékenység,
- tömegméretű, mert kiterjed a lakosság minden rétegére,
- tudományosan megalapozott,
- helyes cselekvésre serkentő legyen.

Kiemelt célunk: Minden *tanuló részesüljön* testi-lelki, jól-létét, egészségét hatékonyan fejlesztő *egészségfejlesztő tevékenységben*. Ez a tevékenység a tanulók egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten rendelkezzenek ismeretekkel és jártasságokkal az egészségük megőrzése érdekében, kiemelten az alábbi területeken:

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés, testmozgás,
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre
- a családi és párkapcsolatok,
- bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a személyes higiénia,
- balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás.

Az egészségfejlesztés kialakításának szempontjai:

- Figyelembe kell venni a tanulók biológiai, társadalmi és életkori sajátosságait,

- Nyomon követhető és mérhető legyen,
- A program kiválasztásánál ki kell kérni az iskolapszichológus, iskolaegészségügyi szolgálat, és a helyi vagy vármegyei Kábítószer Egyeztető Fórum véleményét.

Az iskolai egészségfejlesztést az alábbi tevékenységformák szolgálják:

- *mindennapos testedzés* lehetőségének biztosítása: testnevelés órák, iskolai sportkör foglalkozásai, tömegsport foglalkozások, nyári úszásoktatás
- az 5-8. évfolyam *osztályfőnöki óráin* feldolgozott ismeretek, évente egy/vagy két egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással, foglalkozó *projektnap szervezése /anyagi források rendelkezésre állása esetén/*,
- egészségnevelést szolgáló egyéb tanórán kívüli foglalkozások: *szakkörök, vetélkedők /fogászati/ szervezése*,
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő, pszichológus) segítségének igénybevétele: pl. félévente egy alkalommal osztályfőnöki óra megtartásában, a tanulók egészségügyi szűrővizsgálatának megszervezésében.

Az egészségfejlesztés célja ezen felül a lakosság egészségkultúráltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismeretet aktív magatartássá formálja. Végső célja, hogy a tanuló megértse a saját egészségvédelmének jelentőségét, és rendelkezzen azokkal a szükséges ismeretekkel, jártasságokkal, amelyekkel környezetét, egészségi feltételeinek javítását, az egyes emberek, valamint a közösség egészségének a védelmét cselekvően megteremti.

Az egészségfejlesztést segítő kapcsolatok:

Intézményen belüli kapcsolatok:

- Mentálhigiénés – egészségfejlesztő munkacsoport:
Tagjai: egészségfejlesztésért felelős munkaközösség vezető, biológia szakos tanár, vöröskeresztes kapcsolattartó tanár, könyvtáros tanár, GYIV felelős, védőnő, iskolaorvos, plébános, szociális segítő

- Osztályfőnöki munkaközösség tagjai
- Szülői munkaközösségek vezetői

Intézményen kívüli segítők:

- NNK
- Mentálhigiénés csoport
- Magyar Vöröskereszt területi szervezet
- Magyar Vöröskereszt Heves vármegyei szervezet
- Heves Vármegyei Pedagógiai Intézet????
- FIT
- RÉV- Caritas Szenvedélybeteg Segítő Szolgálat
- HM-i és Füzesabonyi RFK Bünmegelőzési osztály

2.4 A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségi tudat legfőbb meghatározója, hogy Jézusban mindannyian Isten gyermekei vagyunk: tanárok, diákok, szülők. Ezt a tudatot erősíti mindennapos, illetve rendszeres vallásgyakorlásunk – az ima (iskolában tanítás előtt és után), a szentmisék (a közösségünk és az Egyház ünnepein) és a lelkigyakorlatok.

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céllá.” A közösségfejlesztés közös feladat. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely, mint tanulási szintér is megjelenik.

A társas viselkedés egyéni tanulási színtere a csoport, a közösség (család, iskola, baráti kör, sportkörök, művészeti csoportok, különböző egyesületek...).

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

2.4.1 A TANULÓI KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATAINK

Kiemelt feladataink:

a. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

b. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulókörösségek fejlesztésében.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm, a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától, az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

c. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

d. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

e. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Az iskolában a közösségfejlesztés fő területei:

- a tanórák (szaktárgyi órák, hittanórák, osztályfőnöki órák)
- a tanórán kívüli foglalkozások (napközi, kirándulás, szakkörök, lelkigyakorlatok, zárandoklatok, kirándulások, klubok...)
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban viszont megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A közösségfejlesztés során megjelölt feladatok véghezvitelénél figyelembe kell venni a tanulók személyiségét, egyéni képességeit, beállítódásukat.

Az iskola valamennyi dolgozójának, illetve az iskolát segítő szervezetek vezetőinek és a szülőknek egyaránt példaként kell állni megjelenésükkal, viselkedésükkal, beszédstílusukkal, társas kapcsolatukkal a tanulók előtt.

Mivel a közösségfejlesztés szoros kapcsolatban áll a személyiségfejlesztéssel, ezért ugyanazokat a területeket vesszük figyelembe, amit a személyiségfejlesztés során.

A tanórákon a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a pedagógusok az alábbi módon segítik:

A tananyag elsajátítása során:

- segítse a tanulók kezdeményezéseit,

- járuljon hozzá a közvetlen tapasztalatszerzéshez,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel,
- biztosítson elegendő lehetőséget a közösségi cselekvések kialakításának, fejlesztésének segítésére,
- alapozza meg a nemzettudatot, mélyítse el a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet,
- ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet hagyományainak feltárására, ápolására, késztesen az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységre,
- tegye képessé a tanulót a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére.
- alakuljon ki a tanulóban bátorító, vonzó jövőkép, amely elősegíti a környezeti harmónia létrejöttéhez szükséges életvitel, szokások kialakulását és a környezet iránti pozitív érzelmi viszonyulások erősödését.
- alakítsa ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv.
- irányítsa a tanulót arra, hogy az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képességei álljanak a kommunikációs kultúra középpontjában.
- fejlessze ki a tanulóban az új információs rendszerben való eligazodás, valamint annak kritikai módon való használatának képességét.
- adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- személyi, tárgyi környezete segítse azoknak a pozitív magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek, ifjak egészségi állapotát javítják.
- fejlessze a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

- fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- kapjon átfogó képet a munka világáról.
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- közösen megtervezett programokat hozzanak létre, amivel fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek egy jól működő közösség kialakításához elengedhetetlenül fontosak,
- sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, sportfoglalkozások, versenyek...) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.
- **Közös lelki nap Feladata:** A keresztény értékrend megismerése, mélyítése, ezzel segítve az egységes nevelésben való együttműködést.
- **Közös zarándoklatok Feladata:** Ismerjük meg Magyarország híres kegyhelyeit, ezzel is segítve a keresztényi nevelést, a nevelői példa felmutatását.
- **Plébániákkal közös programok Feladata:** A plébániákkal való élő kapcsolatok erősítése.

A szülők részéről elvárhatjuk:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások (hitéleti, nevelési, stb.) témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- érdeklődő, segítő hozzáállást,

- szponzori segítségnyújtást.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait,
- olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,
- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak,
- régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- megtanítani a tanulókat mások és saját maguk jogainak tiszteletére.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

- olyan közösségek létrehozása, amelyek segítik a tanulók kulturális kikapcsolódását,
- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és foglalkozásvezetők elfogadása, az együttműködés megalapozása,
- segíti, hozzászoktatja a tanulókat más közösségekbe való beilleszkedésre,
- olyan csoportok kialakítása, ahol szívesen töltik a szabadidejüket és örömteli pillanatokat nyújtanak a tanulóknak,
- a tanulók kommunikáló képességének fejlesztése

2.4.2 A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

Tanórai és tanórán kívüli tevékenységek:

Iskolaotthon, napközi otthon, tanulószoba: Az előírásoknak megfelelően – ha a szülők igénylik – 1. és 2. évfolyamon lehetőséget adunk iskolaotthonos / egész napos iskolai osztály indítására. Az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi

otthon működik. A tanítási szünetekben a munkanapokon összevont napközi otthoni csoport üzemel, ha ezt a szülők legalább 10 gyermek számára igénylik. Tanulósobát biztosítunk minden azt igénylő felső tagozatos diákunk részére, melyet felkészült pedagógusok vezetnek, koordinálnak, felügyelnek.

Diákétkeztetés: A egész napos iskolába, iskolaotthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. Az étkeztetést a fenntartó által jóváhagyott cég végzi. A napközibe nem járó tanulók számára igény esetén ebédet (menzát) biztosít a vállalkozó. Az iskola fenntartója által megállapított étkezési térítési díjakat iskolánk gazdasági irodáján, a meghatározott helyen és időben, valamint az általa megszabott feltételek mellett kell a szülőknek kifizetni.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások: Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

A 7. és 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvételi elősegítése: a tanulónak, ha az intézmény költségvetése, valamint tantárgyfelosztása lehetővé teszi, lehetőségük van osztálybontásban tanulniuk a magyar nyelv és irodalom, valamint a matematika tantárgyakat. További tehetséggondozó és felzárkóztató, valamint egyénileg szabadon választható foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével -, minden tanév áprilisában az iskola nevelőtestülete tájékoztatja a diákokat.

Az iskolai sportkör: Az iskolai sportkörnek tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök: A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején

az iskola vezetése és nevelőtestülete dönt. A szakkör minimális létszáma: 5 fő. (Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.)

Versenyek, vetélkedők, bemutatók: A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre készítjük fel. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy szaktanárok végzik.

Tanulmányi kirándulások: Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából, az osztályok számára évente egy, vagy két nap tanulmányi kirándulást /az osztály igényeihez, anyagi, szociális háttéréhez igazodva/ szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Erdei iskola: A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy – egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás: Egy – egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel, amely költségekkel is jár, önkéntes. A felmerülő költségeket a szülők fedezik.

Szabadidős foglalkozások: A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház, múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülők fedezik.

Iskolai könyvtár: A tanulók egyéni tanulását, önképzését az aktuális tanévben meghatározott, napokon, délután látogatható iskolai könyvtár segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata: A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

Hit- és vallásoktatás, erkölcsstan: Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – iskolánk nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül - hit- és vallásoktatást szervezhetnek.

A hit- és erkölcsstan oktatáson való részvétel a tanulók számára kötelező.

ISKOLAI MEGEMLÉKEZÉSEK, HAGYOMÁNYOS RENDEZVÉNYEK:

A diákönkormányzat által szervezett programok:

- Széchenyi-nap: (szeptember 21.)
- Világnapokhoz kapcsolódó programok: zenei, dohányzásmentes, vallások, tánc, múzeumok
- Papírgyűjtés
- Színházlátogatások szervezése
- Szent Miklós napja
- Farsang
- Madarak és Fák Napja
- Gyermeknap, gyermekhét
- Táborok - A szülők anyagi hozzájárulása esetén!

Iskolai és osztályszintű rendezvények és megemlékezések:

- Veni Sancte: Tanévnyitó ünnepély,
- Kisboldogasszony: (szept. 8.)
- Névadónk napja: Széchenyi nap,
- Szent Gellértnek, a magyar egyházi iskolák védőszentjének napja. (szept.24.)
- Assisi Szent Ferenc – Állatok világnapja
- Aradi vértanúk emléknapja: Október 6.

- Az 1956-os forradalom és szabadságharc emléknapja: Október 23.
- Mindenszentek, halottak napja
- Árpád - házi Szent Erzsébet ünnepe
- Adventi gyertyagyújtások (dec. hónap)
- Szent Miklós napja (dec. 6) - Mikulás délutánok
- Szeplőtelen Fogantatás (dec. 8.)
- Karácsonyi lelki nap (dec.)
- Karácsonyi ünnepély
- Vízkereszt (jan. 6.) – Iskolaszenteletés
- Árpád-házi Szent Margit ünnepe (jan. 18.)
- Magyar Kultúra Napja,
- Gyertyaszentelető Boldogasszony, Balázs-áldás (febr. 2., ill.3.)
- Emlékezés a kommunista és egyéb diktatúrák áldozataira
- Nőnap
- Hamvazószerda, Nagyböjt
- Húsvéti lelki nap
- 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulója: Március 15.
- Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc. 25.)
- Emlékezés a holokauszt áldozataira
- A víz világnapja
- Költészet napja
- Témahetek (PÉNZ7, Digitális témahét, Fenntarthatósági témahét)
- Belon Gellért (május 23) emléknap
- Tanulmányi házi versenyek
- Környezetrendezés
- Föld napja
- Anyák napja osztálykeretben
- Színházlátogatások
- Fatimai Boldogságos Szűz Mária emléknapja
- Nyílt nap
- Jótékonyági bál
- Elsőáldozás

- Katolikus Iskolák Napja (június)
- Nemzeti Összetartozás Napja (június)
- Bér mátkozás (kétévente)
- Ballagás
- Ballagási zenés est – ballagás hetében, csütörtökön
- Tanévzáró ünnepély: Te Deum

Iskolánk által szervezett versenyek:

- Közlekedési nap – kihelyezett regionális verseny,
- Kistérségi informatika verseny

2.5 A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

2.5.1 ÁLTALÁNOS FELADATAINK

A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.

Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (32 óra, kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.

Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.

Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést - oktatást előkészítő, a neveléssel - oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.

A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása. Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.

Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.

A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.

A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.

Az iskola céljainak képviselése a tanulók és a szülők előtt.

A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2.5.2 FELADATAINK SORÁN A KÖVETKEZŐ ALAPELVEKNEK TESZÜNK ELEGET.

A füzesabonyi **Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvodában** tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk: tanuló és tanuló, tanuló és nevelő, szülő és nevelő, nevelő és nevelő között.

Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapképességeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek

megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,

- iskolánk oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit, szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival.

2.5.3 A PEDAGÓGUSOK HITÉLETI FELADATAI

„A keresztény hit egy közösség ölen születik és növekszik. Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis, hogy belülről alakítsa az embert. Ezért elkerülhetetlen, hogy az iskola – burkoltan vagy kifejezetten valamely határozott világnézetre hivatkozzék. Ez beletartozik minden választás belső történésébe. Az iskolának, mint nevelő intézménynek kifejezett feladata, hogy feltárja a műveltség erkölcsi és vallási dimenzióit. Erkölcsi szabadság csak abszolút értékekkel kapcsolatban lehetséges: ezektől függ az ember életének értelme és értéke.” (A katolikus iskola című dokumentum, Róma, 1977.)

„Minden kínlódáson túl is csodálatos dolog embert formálni. Igazán isteni dolog, a természeteshez hasonló leginkább, minden alkotás közt az Úristen a legsajátosabb munkáját osztja meg velem.

A lélegzetem is elállt, mikor észrevettem tanítványaimon ujjaim nyomát.”

Ha szavam lepergett volna róluk, az természetes lett volna, de mikor hajlottak és formálódtak a kezemben, akkor megdöbbsent csodálkozással álltam meg.

Csodálatos titok csírázik bennem. Mert igaz az is, hogy tőlem semmi sem telik, kegyelem nélkül csak kiaszott fű vagyok, nem kövér legelő.

De igaz ez is: ha nem is minden, de sok minden rajtam fordul. Szabad és önálló vagyok, de csak addig, míg arra használom, hogy az Úristen rabja legyek. Letérdelek, Uram. Te formáld ki formáló kezeimet.” (Mónika naplója – Vigília, Budapest 1990)

2.5.4 ERKÖLCSI ELVÁRÁSOK ISKOLÁNK ÉS ÓVODÁNK PEDAGÓGUSAITÓL

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük.

A nevelő pedagógusnak nyitottnak kell lennie minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a kultúra szépségeinek megtapasztalása, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához.

Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is.

A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat. A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az „adás vágya” és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. A személyre szabott nevelőmunkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni. A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaikhoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

A tanár élete összhangban álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákok és a kollegák felé is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani.

Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, hitükben képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig legyenek összhangban, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel.

Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak katolikus voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a keresztény tanítást és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meghasonlást idézhet elő. Az iskola katolikus volta, jó hírneve csak ebben az esetben biztosítható.

A keresztény szellem, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban. A fejlődés előfeltétele, hogy számarányuk növekedjen. Ez sohasem jelentheti azonban azt, hogy az egyszínűségekre kell törekedni, mert a diákok akkor tanulnak igazán sokat nevelőiktől, ha azok a világ sokszínűségét tudják képviselni. Iskolánk ökumenikus jellege a tantestületben is megköveteli a sokszínűséget, a más felekezethez tartozók jelenlétét. Az iskola vezetésére nagy felelősséget ró a megfelelő pedagógusok kiválasztása. A legnagyobb jó szándék esetén is történhetnek sikertelen választások. Ezért minden új tanár először egy éves szerződéssel alkalmazható, amelyet a felek kölcsönös megelégedése esetén lehet véglegesíteni.

Az iskola a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre küldi előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felkészültséggel, magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

A keresztény nevelő hitvallása:

Értékkrendünk nem idealista – a természetfölötti feltételezi a természetet. Mi is igaznak tartjuk a bölcsességet: ép testben ép lélek.

Nevelni csak a közösség képes – már az ősegyházban „egy szív, egy lélek” jellemezte az első keresztényeket. Isten közösségben találkozik az emberekkel, ugyanakkor fontos az egyéni felelősség.

Tekintély és demokrácia – a nevelő a növendékeihez képest többletet hordoz. Erkölcsi kérdésekben nem szavazhatunk, ugyanakkor az egyesek szavára figyelni kell.

Felelősség – a diákjaink ránk vannak bízva. Abban a tudatban cselekszünk, hogy Isten előtt egyszer majd számot kell adnunk.

2.5.5 A PEDAGÓGUSOK ALAPVETŐ SZAKMAI FELADATAI

- tanórai és tanórán kívüli foglalkozások megtartása, tanulásirányítás,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan, változatos módszerekkel közvetítse, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- egységes pedagógiai elvek alapján részt vállal az iskolai közösségek munkájából, aktívan közreműködik az intézményben folyó korszerűsítési törekvésekben, az alkotás feltételeit biztosító nyugodt munkahelyi légkör kialakításában, a közös vállalások teljesítésében, az iskolai rendezvények szervezésében és lebonyolításában. /Ünnepélyek, megemlékezések, sport- és egyéb vetélkedők /,
- munkáját egyénileg kialakított program, tanmenet szerint végzi, amit folyamatosan aktualizál, a mindenkori körülményekhez igazít, s amit a központilag meghatározott határidőre, a jóváhagyással megbízott személlyel vagy munkacsoporttal engedélyeztet, a tanmenet alapja az iskola helyi tanterve,
- ápolja az iskola hagyományait, ezeket újszerű elemekkel gazdagítja, és ezáltal hozzájárul az intézmény önálló arculatának kialakításához,
- megköveteli az esztétikus, egészséges környezetet, ezek kialakítására és megtartására nevel, személyes példamutatással és hatásos propagandával küzd az egészséget károsító szokásokkal szemben,
- nevelés - oktatással összefüggő egyéb feladatok ellátása: adminisztráció elvégzése, statisztikák készítése, óráközi szünetekben a tanulók felügyelete,
- az iskola belső életével kapcsolatos információkat, a tanulók teljesítményét tartalmazó értékeléseket szolgálati titokként kezeli, megszegésük fegyelmi eljárást von maga után,
- az iskolai értekezletek, megbeszélések aktív résztvevője, a tanulókkal kapcsolatos megállapításait az osztályfőnökkel kellő időben közli,
- tehetséges tanulók kutatása, gondozása,

- HH és HHH gyerekek, valamint beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézséggel küzdő tanulók eredményes fejlesztése,
- az iskolai diákönkormányzat működésében való aktív részvétel,
- folyamatos aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében, döntések előkészítésében, végrehajtásában,
- megfelelő kapcsolat kialakítása tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal,
- továbbtanulásban, továbbképzésen való részvétel, önképzés, az iskola képviselése a rendezvényeken

2.5.6 AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA FELADATAI ÉS TARTALMA

Az osztályfőnök feladatait a rá vonatkozó munkaköri leírás határozza meg. Az osztályfőnöki munka tervezése egyik legfontosabb feladat.

Az osztályfőnök munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a. A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b. Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

Ennek fő pontjai:

- Osztályáért felelős pedagógus. Végrehajtja mindazokat a feladatokat, amelyet a Pedagógiai Program hatáskörébe utal.
- Céltudatosan törekszik a tanulók személyiségének minél teljesebb megismerésére, egyéni fejlesztésükre, közösségi életük irányítására, öntevékenységük, önkormányzó képességük fejlesztésére.
- Statisztikákat, kimutatásokat készít, mely segíti az iskola fejlődését, és saját munkáját.
- Munkája során figyelembe veszi a diákönkormányzat programját, felelősséggel vesz részt annak szervezésében, tervezésében, irányításában.
- A rábízott közössége minél jobb megismerésére és a koordináció miatt látogatja osztályát más nevelők tanítási óráin és tanításon kívüli foglalkozásain.
- Tapasztalatait nevelőtársaival, délutáni programot tervező nevelővel kicseréli, tanítványaival megbeszéli, szükség szerint tájékoztatja a főigazgatót.
- Szükség szerint családlátogatásokat végez.
- Szülői értekezletek, fogadó órák keretében a gyermek gondviselőit 8. osztályban félévkor továbbtanulási lehetőségekről tájékoztatja, tanácsot és segítséget nyújt felvételi jelentkezésükhöz.
- A szülőket ellenőrző könyv útján folyamatosan tájékoztatja úgy, hogy minden fontos információhoz hozzájussanak, igyekszik bevonni az iskolai életbe őket.
- Rendszeresen ellenőrzi - a szülői háttértől függően -, hogy a szülők a bejegyzéseket aláírásukkal, vagy egyéb úton tudomásul vették-e.
- A gyermek hiányzásainak megfelelő igazolását megköveteli, hiányában a központi elvek alapján intézkedik.
- Pontosan, napra készen vezeti a megbízatásával járó adminisztrációs teendőket, értékeli a magatartást, szorgalmat, az iskola közösségi életében való részvételért jutalmaz és büntet a jogkörében elérhető eszközökkel.
- Osztályterme rendjének kialakítása, a tanulói eszközök állapotának megőrzése folyamatos feladata.

- Az osztályfőnöki óra tartalma és vezetése, mint a pedagógiai munka kiemelt színtere, az osztály éves programja alapján valósuljon meg.
- Az iskolai munkaterv szerint előkészíti a tanulmányi kirándulásokat, illetve azon aktívan részt vesz.
- Az osztályfőnöki munka tartalma: osztályfőnöki munka tervezése, az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról, az osztályfőnöki órák témáinak kijelölése.

2.5.7 AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRÁK TÉMÁI

a. *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin:*

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b. *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák:*

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.
- Elsősegélynyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.

- Félévente egy alkalommal az elsősegélynyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
 - Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
 - Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
 - Megemlékezés az iskola névadójáról.
 - Az egyházi év megfelelő ünnepnapjairól, Szentek életéről. A hitnek életünkben betöltött szerepéről.
 - Osztálykirándulás előkészítése.
- c. Az általános iskola utolsó két évfolyamának legalább az egyikén használja a POM-mérőeszközt. Annak eredményét a szülőkkel megosztja, segítséget nyújt az értelmezésében.
- d. *Az osztályfőnöki órák részletes tananyagát, tematikáját évfolyamonként az osztályfőnöki foglalkozási tervek és tanmenetek tartalmazzák.*

2.6 KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

2.6.1 A TEHETSÉG, A KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

A pedagógusok nevelő-oktató munkájának a lehetőségekhez mért legnagyobb mértékben igazodnia kell a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Iskolánk az alapkészségek biztos elsajátíttatása, tanulóink alap- és általános műveltségének biztosítása mellett fontos feladatának tartja a tehetséggondozást, a kiemelkedő képességű tanulók munkájának támogatását.

E célok megvalósítását segítik:

- a tanulói képességekhez igazodó differenciált óraszervezés,
- emelt szintű idegen nyelv oktatása,

- csoportbontások idegen nyelv, informatika órákon,
- osztálybontás lehetőségének fenntartása magyar nyelv és irodalom, valamint matematika órákon /megfelelő tanulói összetétel és szülői támogatás esetén/
- a tanórán kívüli foglalkozások (tehetséggondozó foglalkozás, szakkör), melyeken tehetséges diákjaink képességükhöz mért terhelés által fejlődhetnek, bővíthetik ismereteiket, együtt dolgozhatnak a hasonló érdeklődési körű társaikkal. Megismerkedhetnek az ismeretszerzés tankönyvön kívüli formáival, módjaival, (szakirodalom, kutatás adott témakörökben, számítógép, Internet használata stb...) azok helyes használatával,
- a nevelő személye, aki felfedezi a diákokban rejlő képességet, tehetséget, aki bátorítással, ösztönzéssel, a versenyekre való felkészítéssel hozzájárul a sikeres szerepléshez.
- Szeretnénk, ha minél több tanuló ízelhetné meg a sikert társai, szülei és nevelői körében.
- A tanulmányi, művészeti és sportversenyekre való felkészülés, részvétel,
- A levelezős versenyekről tájékoztatjuk tanulóinkat, a részvétel során figyelemmel kísérjük, segítjük munkájukat.
- Saját szervezésű versenyek /vármegyei és kistérségi szint/.
- Iskolai könyvtár segíti a tanulók egyéni tanulását, önképzését.
- Cél: Akkreditált tehetségpont kialakítása

2.6.2 A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

Az Nkt 4.§ 3. bekezdés szerint: „beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.”

A gyerekek egy része úgy kerül az első osztályba, hogy tanulási, beilleszkedési nehézségekkel, magatartási problémákkal küzd.

A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálata során kell szakvéleményt készíteni a beilleszkedési tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek, tanuló óvodai, illetőleg iskolai nevelésével kapcsolatos feladatok meghatározása céljából. Ennek egyik formája az iskolaérettségi vizsgálat, melynek eredményeit tartalmazó szakvéleményt bekérjük a beiratkozás alkalmával.

Pedagógiai tevékenységek:

- esetek, szituációk megbeszélése, amelyben a magatartási problémák megnyilvánultak,
- 5-8. osztályban az osztályfőnöki órák anyaga is kapcsolódik a témához, annak részletes megtárgyalása,
- a szülő tájékoztatása, a családdal való kapcsolattartás a fennálló probléma miatt,
- pszichológus szakember bevonása a tanuló nevelésébe,
- 9-11 éves korra a beilleszkedési nehézségek nagy része megoldódik, viszont a pubertás korban (12-16 év) megint csak több magatartási probléma jelentkezik.

Miben nyilvánulhatnak meg ezek?

- a tanuló többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen,
- társaival szemben durva, verekszik,
- önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó,
- rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt,
- a nevelési ráhatásokat tudatosan elutasítja,
- a felnőttekkel szemben gyakran nevetlenül viselkedik, tiszteletlen

Pedagógiai tevékenységek:

- a magatartás rendszeres értékelése
- az osztályfőnöki órák témaköreinek, - amelyek bőven tartalmaznak nevelési kérdéseket -, megbeszélése
- a szülő folyamatos tájékoztatása, együttműködés a családdal
- szituációk, esetek megbeszélése, amelyben a magatartási probléma megnyilvánult
- a korosztály részéről jelentkező nagymértékű önismereti igényfoglalkozásokon (osztályfőnöki óra keretében) történő kielégítése

- a DÖK bevonása a nevelési probléma orvoslásába
- különböző szakemberek meghívása (drog-, dohányzás- és alkohol prevenció)

2.6.3 A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

„Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg.”

Nkt 47.§ 8. bekezdés

Az iskolaérettségi vizsgálatok eredménye megerősíti azt a tényt, hogy iskolánknak is fel kell készülnie a különböző tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek egyre nagyobb számú fogadására és oktatására. A tanulást nehezítő ok lehet:

- olvasási nehézség,
- írási, helyesírási, nehézség,
- számolási nehézség,
- beszédhiba,
- figyelem - és egyéb képességzavar,
- magatartászavar.

Intézményünkben a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók oktatását elsősorban integráltan, - azaz normál osztályban - kívánjuk megvalósítani. Amennyiben ez nem megvalósítható, az oktatás színvonalának megőrzése miatt törekednünk kell arra, hogy gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus foglalkozhasson a tanulókkal, hiszen a megfelelő szakmai ellátást csak így lehet biztosítani számukra. A szakvélemények alapján általában heti 2 órában kötelesek vagyunk részükre, a speciálisan a kudarcok okait enyhítő, megszüntető foglalkozásokat tartani. Szükség esetén egy külön fejlesztő osztály /10-12 fővel/ indítása is indokolt.

Intézményünkben a tanulási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztést a Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Füzesabonyi Tagintézménye szakvéleményében meghatározott órákban, lehetőség szerint egyéni vagy kiscsoportos (2-3 fős) foglalkozás keretében kapnak. Fontos, hogy a pedagógusok oktató-nevelő munkája a lehetőségekhez mérten igazodjon az ilyen tanulók egyéni fejlesztéséhez, képességeihez. A tanórai differenciált foglalkoztatás mellett a tanórákkal párhuzamosan, vagy a tanórákon túl is szükség lehet plusz órákban fejleszteni, felzárkóztatni a tanulókat (a tanórán kívüli foglalkozások terhére).

A tanulási kudarcnak kitett tanulókat oktató pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a tanulási nehézség tünetegyüttesét,
- tudjon differenciáltan oktatni, nevelni,
- nem érheti hátrányos megkülönböztetés részéről a tanulót,
- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit, önmagához képest is nézze a fejlődését,
- hátrányt nem jelentő képességterületen erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségét,
- nevelje a közösséget a képességek különbözőségének tolerálására.

Elvárások az osztályfőnökkel szemben:

- a szülővel kiemelten figyelmesen és tapintatosan foglalkozzon,
- a tanuló problémáit értesse meg a szaktanárokkal,
- szükség esetén forduljon szakemberhez a tanuló ügyében,
- kísérje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét,
- gondoskodjon a tanuló megfelelő iskolai fokozatba kerüléséről, pályaválasztásáról.
- a pályaválasztást segítő folyamat során használja ki a POM mérőeszköz adta lehetőségeket

Ezen feladatok ellátásához az ismeretek olyan továbbképzések, tanfolyamok keretében szerezhetők meg, amelyek a különleges bánásmódot, a különböző részképesség-zavar terápiát oktatják. Ezért ösztönözzük a pedagógusok ilyen irányú továbbtanulását, továbbképzését. Amennyiben szükséges, igénybe vesszük szakemberek (pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus) segítségét is.

2.6.4 A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK TÁMOGATÁSA

2.6.4.1 CÉLOK, FELADATOK

Célcsoport az Nkt. 4.§ (25) pontja hatálya alá tartozó gyermekek köre. „Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,” Nkt 47. § (1) A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

Ezzel összhangban a célcsoport igényeinek akkor tudunk megfelelni, ha tantervünk és tevékenységeink egyik céljaként megjelöljük a szocializáció elősegítését. Ennek feltételei közül kettőt emelünk ki: jó és eredményes kommunikáció, eredményes és jó problémamegoldás. Célunk tehát a jól és eredményesen kommunikáló gyermek, aki felismeri, elemzi és megoldja problémáit, ismeri és alkalmazza a problémamegoldás menetét, aki szeret beszélni, írni, olvasni, számolni, énekelni, táncolni, stb. Olyan gyermekeket nevelünk, akiknek céljaik vannak, képesek a céljaikat megvalósítani. A megvalósítás során segítséget tudnak kérni, eszközöket és ismerethordozókat tudnak használni.

Célunk, hogy a gyermek az iskolában jól érezze magát; az egészséges, tiszta, barátságos és gyermekközpontú környezet megteremtése.

A szocializáció szempontjából alapvető az a mintakövetés, amely szűkebb és tágabb környezetben eredményes életvezetést tesz lehetővé. Célunk tehát az eredményes életvezetés begyakorlása. Olyan minták közvetítése, olyan részcélok kitűzése, melyek a valóság, a környezet, a társak, a szülők és a szűkebb környezet elvárásait is magukba építik. Belső és külső szakértők bevonásával az osztályok, tantestület érzékenyítését nagyon fontosnak tartjuk a szocializációs folyamat során.

Céljaink és mintáink, elvárásaink nyomon követhetők legyenek.

a. *Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók speciális képzésére vonatkozó általános célkitűzések*

- Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályoztatás, a fejlettség figyelembevételével.
- A tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében.
- Az alapvető tanulási képességek fejlesztése az ismeretek megszerzése, továbbtanulás érdekében.
- Az állóképesség, az erőnlét fokozása, a kitartás, az akarat fejlesztése.
- Az önmaga és társai másságának elfogadása, felismerése, törekvés a fejlődésre, a kompenzáló, a karbantartó technikák, megoldások, korrigáló gyakorlatok elsajátítása és annak kitartó végzése.
- Az általános emberi értékek megismertetése, azonosulás a fejlettségnek megfelelően.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése hosszabb időkeretek biztosításával.
- A testi és lelki egészség megóvása, a maradandó testi és lelki állapotváltozás megismertetése, elfogadtatása – a kompenzáló korrigáló technikák gyakorlott birtoklása.
- A jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése.

b. *Az általános célkitűzések teljesülésének kritériumai*

- Eredményes, sikeres ismeretelsajátítás önmaga képességeihez mérten.
- Kulturált érintkezési formák birtoklása, azonosulás a szerepeivel, írott és íratlan szabályok betartása, társas kapcsolatok fenntartása, illemszabályok elsajátítása, önuralom, a konfliktuskezelő technikák birtoklása.
- Reális önismeret, önellfogadás, biztos tájékozódás a környezetben.
- Továbbfejleszthető, továbbépíthető tudás – az egyéni adottsághoz, a sérüléshez viszonyítottan –, törekvés a továbbtanulásra, a szakmaszerzésre reális tervek és elképzelések talaján.

- Önmaga és a társak másságának pontos ismerete, megértése, türelem, a mások hátrányos helyzetével való visszaélés elkerülése.
- A szokások, a hagyományok elfogadása, más értékek tisztelete, az erkölcsös viselkedés és megnyilvánulás a társakkal szemben.
- A népcsoport, a gyökök elfogadása szégyen nélkül, az értékek felismerése, óvása.
- A rongálás megfékezése, elítélése saját helyzettől, képességtől függően.
- Részvétel az iskola közösségeinek életében, kötődés a társakhoz, felnőttekhez; büszkeség az iskolai hovatartozásban, oldott viselkedés az iskolai környezetben.

c. Nevelési-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz rendelve

Kisiskoláskor

- Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása.
- A feladat- és szabálytudat erősítése.
- Az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása.
- A saját fejlődési ütem és fejlesztési korlát elfogadása, önismeret alapozása.
- A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.
- Az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése.
- A játék megszerettetése, a szabályjátékok, didaktikai játékok örömeinek megélése, a kortárs csoport felfedezése.
- Gazdag élményanyag biztosítása az ismeretszerzéshez, a képességfejlesztéshez, a tartós emlékezethez.
- A személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának erősítése.
- A kulturális, a szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.

Serdülőkor

- Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről, korlátairól.
- A megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása.
- Ismeretszerzés a továbbtanulási lehetőségekről, a pályaválasztásról.

- Az általános műveltség elemeinek gazdagítása, ismeretek szélesítése, megerősítése.
- Az önálló életvitel, a társadalmi beilleszkedés módjainak, lehetőségeinek megismerése, gyakorlása.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializációra.
- Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszereinek, műveleteinek gyakorlott alkalmazása.
- Egészségmegőrző, környezetóvó attitűd kialakítása.
- A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása.
- A személyiség érzelmi akarati oldalának stabilizálása.
- A nagy egyéni különbségek, a másság elfogadása.
- A kulturális, szociális hátrányok folyamatos leküzdése, visszavezetés a nem fogyatékos fiatalok korcsoportjaiba, a befogadás, az elfogadás erősítése a szülőkkel, a családokkal közösen.
- A célok teljesítésének konkrét formái a helyi tantervben, a tantárgyak tanterveiben és értékelési egységeiben jelennek meg évfolyamokra lebontott formában.

d. *A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon*

Első pedagógiai szakasz

Az első pedagógiai szakaszban (1-4. évfolyam) a habilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képzalkotás folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése. *Gondolkodási képességek fejlesztése*

Fejlesztési feladata a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása;

- *összehasonlítás*: tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása (szín, alakforma, nagyság, mozgás, mennyiség) a feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek, több szempontú összehasonlítása, stb.;
- *differentiálás*: tárgyak, személyek, jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és a mennyiség alapján, rendezés pl. nagyság, szín, színárnyalat, mozgás szerint.

A gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az emlékezet személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, szekvenciák megjegyzése, cselekedetekre, cselekvésre, történésre visszaemlékezés, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése, stb.

Figyelem: egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása egymásután, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

A motoros képességek fejlesztése

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testvázlat kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése, stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása; nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok, stb.

Mozgáskivitelezés – tempó, erősség, ritmus szerint.

Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése – fent-lent, elől- hátul, középen, stb. Térbeli helyzetek megfogalmazása – relációs szókincs fejlesztése.

Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni – időpont (mikor?); időköz (megtől meddig?), az idő ritmusa, a természet ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése, stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

A beszédindíték, a beszédkedv fokozása, ösztönzés a kommunikációra. A beszéd technikai részének fejlesztése beszédmintával, gyakorlatokkal, mint: a tagolt beszéd, a helyes légzés, a toldalékok pontos, tiszta ejtése, a szünnettartás.

A fonematikus hallás fejlesztése a beszédhelyzethez alkalmazkodó hangerő, hanglejtés, beszédtempó és ritmus megtanításával, gyakorlásával.

A szókincs gyarapítása, aktivizálása. A tanult ismeretkörhöz kapcsolódó szógyűjtés, a kifejezések, a fogalmak beépítése a tanuló aktív szókincsébe.

Az olvasás-írás tanulásában mutatkozó fejlődési lemaradások, nehézségek leküzdésének feladatai: az olvasás irányításának gyakorlása, sortartás, sorváltás, magánhangzók differenciálása (időtartam, ajakállás, artikulációs mozgás szerint), mássalhangzók megkülönböztetése (zöngés, zöngétlen, betű-felismerési gyakorlatok, hanganalízis, összeolvasási gyakorlatok, stb.).

Írásmozgás fejlesztése

A ceruzafogás, görcsös, szaggatott, lassú írásmozgás korrekciója, írásmozgások egymásutánjai, mozdulatok gyakorlása, a fonetikus írás hibái, a hangok, a betűk közötti asszociáció megerősítése, stb.

Szociális képességek fejlesztése

Pontos diagnózis kialakítása a viselkedés elemzése nyomán. Megfelelő kötődések, viszonyulások kialakítása, szabályok felismerése, értelmezése, betartása, a társas viselkedés formáinak ismerete, gyakorlása, önfegyelem kialakítása. A kulturális hátrányokból eredő viselkedési formák megváltoztatása.

Második pedagógiai szakasz

A második pedagógiai szakaszban (5-8. évfolyam) az első pedagógiai szakaszban felsorolt korrekciós területek és feladatok ismétlődnek, de tartalomban, mennyiségben követik a tanulók életkori sajátosságait, a tanulók fejlettségét, az elvárható tudást.

A felsoroltakon túl a rehabilitáció, a rehabilitáció kiemelt területe és feladata: gondolkodási képességek, tanulási képességek, kommunikációs képességek fejlesztése.

Gondolkodási képességek fejlesztése

Feladat: az újonnan szerzett és a már meglévő ismeretek közötti kapcsolat kialakítása, a lényeges – megegyező és eltérő jegyek kiemelése, összehasonlítások, eltérések, különbségek megfogalmazása, differenciálása, a relációkban való gondolkodás.

A verbális szint megerősítése, gyakorlása feladatokon, műveleteken, feladat- és műveletrendszerben (az általános, a különös, a fölé-, mellérendeltség, egyidejűség, a szempontváltás, a megfelelő gyűjtőfogalomba való besorolás, stb.).

Tanulási képességek fejlesztése

Feladat: a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása, önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció a tanulás idején – zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés, stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

Feladat: az összefüggő beszéd megerősítése, javítása sokféle kommunikációs helyzetben, valóságos nyelvi nehézségek kialakítása konkrét tanulási folyamatban, a nyelvi megnyilatkozások tartalmi-formai alakítása, szövegalkotás szóban, írásban, grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése, okfeltárás (hiányos szabályismeret, a gyakorlás, az automatizáltság hiánya, beszédhiba következménye), az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer, stb.

A korrektív pedagógiai fejlesztés a megelőző évekre alapozva folytatódik. A fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálni a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos magatartást, a céltudatos feladat- és munkavégzést.

A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktuskerülő és feloldó magatartás erősítése, felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre. A szabályok, normák elfogadása is hozzátartozik a korrektív célú fejlesztéshez. A kognitív képességek fejlesztésében a verbális szint megerősítése kerül előtérbe, a műveletek, feladatmegoldások menetének értelmezése, a szabályok alkalmazása analóg feladatokra, ok-okozati összefüggések keresése, a rendszerezési, a kommunikációs képesség fejlesztése, a történelmi időben való tájékozódó képesség megerősítése. Törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására, a kortárs csoportba történő visszavezetésre, beilleszkedésre.

A továbbtanulás feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az adott évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Amennyiben a tanuló 1-1 tantárgyból az évfolyam követelményeit nem teljesítette, úgy engedélyt kaphat a követelmények 2 év alatt

történő teljesítésére, ha ezt sérülése, a képesség fejlődésének üteme és a tanuló egészségi állapota indokolja.

A továbbhaladáshoz a pedagógiai szakaszhoz rendelt minimális teljesítményt kell alapul venni, valamint az egyes tantárgyak tanterveiben évfolyamszinten meghatározott követelményeket szükséges teljesíteni.

A Nkt-nek megfelelően a sajátos nevelési igényű tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye, javaslata alapján a főigazgató mentesítheti egyes tantárgyakból, tananyagrészekből az értékelés és minősítés alól.

2.6.4.2 A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK NEVELÉSE-OKTATÁSA ISKOLÁNKBAN

A sajátos nevelési igényű tanulókhöz azokat a gyermekeket soroljuk, akik megfelelnek az Nkt 4.§ (25) nak és a 15/2013 EMMI rendelet alapján látjuk el. Ez alapján **sajátos nevelési igényű az a gyermek**, aki mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában, valamint szükség esetén magántanulóként is folyik.

- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
- utazó gyógypedagógus alkalmazása
- lehetőség szerint pedagógiai asszisztens (gyógypedagógiai asszisztens) alkalmazása

- a korábbi Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének, amely felmenő rendszerben kivezetésre kerül,
- a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- képességfejlesztő játékok, eszközök,
- számítógépek fejlesztő programokkal.

A sajátos nevelési igény, a tanulót megillető különleges jogok, és a fejlesztési irányelvek meghatározása mindenkor a szakértői és rehabilitációs bizottság feladata.

Javaslatuk és a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatok figyelembevételével, a tanulók egyéni lehetőségeikhez és speciális igényeihez igazodva kerül sor a gyermekek tanításának megtervezéséhez. Ahol erre szükség van, hosszabb időkeretet biztosítunk a kitűzött feladatok megvalósítására.

Cél a sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények teljesítése, amit differenciálással, egyéni foglalkoztatással kívánunk elérni.

A gyermekek értékelésénél figyelembe vesszük az önmagához mért fejlődését.

A fogyatékoság egyes, típusaival összefüggő feladatok meghatározása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervi irányelve alapján történik.

Az SNI-s tanulók - aki enyhe fokban értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos, vagy autizmus spektrum zavarral küzd - ***oktatásának szervezése a Széchenyi István Katolikus Általános***

Iskolában a következő módon történik:

2008.09.01-től az SNI tanulók integrált nevelés - oktatás keretében, a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának tantervben megfogalmazottak szerint tanulnak.

2013. szeptember 1-jétől saját gyógypedagógusunk látja el a feladatot, a Knt. 6.sz. mellékletében meghatározott rehabilitációs órakeret terhére.

2021. szeptember 1-jétől a látássérült tanulót utazó gyógypedagógus (tiflopedagógus) látja el.

Iskolánk jelenleg látássérült, enyhe fokú értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia), hiperkinetikus figyelem és magatartás zavarral, autizmussal küzdő tanulókat 2031-ig kifutó rendszerben lát el.

2.6.5 A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

2.6.5.1 AZ ISKOLA GYERMEK – ÉS IFJÚSÁGVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE

Napjainkban, amikor a szülők egy része és a családok is nehezebb helyzetbe kerülnek, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbak, az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Így az iskolánkban tevékenykedő GYIV felelős feladatköre kiszélesedett, szerteágazóbbá vált, felelőssége nagyobb lett. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyerekek száma, akiket eddig nem így tartottunk nyilván, de a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt elhanyagoltakká válnak.

Ezek a problémák az iskolánkban is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és a munkához való viszonyukat.

a. A közoktatási törvény szerint a gyermekeknek, tanulónak joga hogy:

- a nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák,
- személyét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartásuk,
- képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön,
- állapotának, személyes adottságainak megfelelően megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön.

Az iskola biztosítja a gyermekek, tanulók jogainak gyakorlását.

b. A gyermek jogai sérülhetnek a családban, ha alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségeik korlátozottak. Az ilyen esetekben fennálló társadalmi adottságot **hátrányos helyzetnek** nevezzük.

Kialakulásához vezethet az alacsony jövedelmi szint, rossz lakáskörülmények, a szülők alacsony iskolázottsága, műveltségi szintje.

A hátrányos helyzet következménye lehet a tanuló **esélyegyenlőtlensége**.

Ha a gyermeki jogok jelentősen sérülnek, a hátrányok halmozódnak a gyermek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy a gondozó környezet nem biztosítja, ez a gyermek **mentális és szociokulturális leszakadásához** vezethet.

Ennek kialakulásához vezető tényezők: elhanyagoló nevelés, gondozás, valamint a családban a devianciák halmozott előfordulása (alkohol, drog, brutalitás, bűncselekmény).

Következménye lehet: a gyermeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, negatív társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, alkoholizálás, kábítószer-élvezet.

- c. Iskolánkban a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nagy része roma származású gyermek. Néhányuknál kirívóan magas az igazolatlan órák száma.

Tanulóink közül sokan reggel jóval a tanítási idő kezdete előtt /negyed 8 körül/ érnek be az iskolába, a tanítás végeztével nem szívesen mennek haza, bár szakkörökre, vagy könyvtárba nem járnak. Szabadidejük nagy része csavargással vagy passzív /sok esetben negatív/ tevékenységek végzésével telik.

Iskolán belüli és kívüli elfoglaltságot (szakkörök, sportfoglalkozások, zeneiskolai tanulmányok) általában a jó tanulók, a rendezett családban élők keresnek maguknak.

- d. Intézményünkben a tantestület tagjai a mindennapokban találkoznak a gyermekek egy részét sújtó hátrányok következményeivel. Nyitottak tehát az olyan programok, tevékenységek bevezetésére, amelyek segítséget jelenthetnek az érintett tanulók számára. A gyermekvédelmi feladatok ellátásában együttműködünk a családsegítő intézményekkel, a Városi Önkormányzattal.

2.6.5.2 KIEMELT FELADATOK

- a. A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- b. Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
 - családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében.
 - a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot,
 - segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,
 - a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi,
 - tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
 - nyomon követi a hiányzásokat az osztályfőnökök jelzése alapján, eljárásokat kezdeményez a hatóságok felé.
- c. Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére, A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:
- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
 - meg kell keresni a problémák okait,
 - segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
 - jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.
- d. A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:
- nevelési tanácsadóval,
 - gyermekjóléti szolgálattal,
 - családsegítő szolgálattal,
 - polgármesteri hivatallal,
 - gyermekorvossal,
 - továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.
- e. Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- érzékenyítő foglalkozások
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás),
- a szülőkkel való fokozott együttműködés

2.6.6 A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Iskolánkban, mint az ország számos oktatási intézményében lassan, fokozatosan csökken a tanulólétszám, de sajnos a munkanélküli illetve egyre nehezebb körülmények között élő családok száma növekszik. Egyre többen vannak, akiket különböző jellegű szociális tényezők gátolnak az adottságaikhoz mért optimális fejlődésükben, tehát **szociálisan hátrányos helyzetűek**.

Az iskola csak korlátozott mértékben képes a tanulók helyzetét befolyásolni. A gyerekek adottsága, családi viszonyai csak közvetve befolyásolhatók, szociális helyzetük javítása, hátrányuk leküzdésének segítése folyamatos feladat.

Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a tevékenység célját, a lehetőségek számbavételével, a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A program célja segíteni a szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetű tanulók

- ismeretsajátítását
- egyénre szabott fejlődését

- az iskolai környezetbe való beilleszkedését.

Szociálisan hátrányos helyzetűek azok a tanulók, akik:

- a családi mikrokörnyezetből adódóan hátrányos helyzetűek
- nem megfelelő lakásviszonyok, alacsony egy főre eső jövedelem, a szülők alacsony iskolázottsága, a művelődés lebecsülése, családon belüli nevelési, erkölcsi, vallási hagyományok, a gyermek nem megfelelő helyzete a családban
- családi házon kívüli környezet miatt hátrányos helyzetűek
- helytelen viszony, kapcsolat kifogásolható magatartású, nem megfelelő erkölcsű gyerek csoporttal, felnőttel
- munkanélküli szülők gyermekei
- iskolai körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek
- a tanuló nem megfelelő helyzete a közösségben, nem megfelelő tanár-diák viszony

Átmenetileg hátrányos helyzetűek, akik

- áttelepült, beköltözött (új) tanulók
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

Az iskola nevelési programjában kitűzött céloknak megfelelően feladatunk különböző programokkal segíteni az ilyen tanulókat képességeik minél teljesebb kibontakoztatásában, a hátrányok enyhítésében.

A programban kitűzött célokból következnek a végrehajtandó feladatok:

- a hátrányos helyzetű tanulók felmérése osztályonként (osztályfőnökök és GYIV felelős közösen)
- a hátrány mibenlétének meghatározása és regisztrálása a tantestület által elfogadott módon (pl.: adatlap, vagy más formában),
- a szükséges tevékenységi formák megtervezése, és megvalósítása,
- az eredmények számbavétele, további teendők meghatározása.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek iskolánkban:

1. Felzárkóztató és tehetséggondozó programok

Minden évfolyamon szükség szerint korrepetálásokat, felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk. A tehetséges tanulóknak szakköröket, a továbbtanulóknak középiskolai

előkészítőket tartunk. Több tantárgy tanulása csoportbontásban történik. Ezen kívül a választható órák kertében további fontos ismeretekre tehetnek szert a tanulók.

2. Drog és bűnmegelőzési programok

A rendőrséggel, védőnővel, szociális segítővel együttműködve, az osztályfőnöki órákon prevenciós előadásokat hallgathatnak a tanulók.

Lehetőség szerint igyekszünk hasznos délutáni elfoglaltságokat biztosítani a gyerekeknek a sportfoglalkozások és választható órák keretében.

3. Mentálhigiénés programok

Az osztályfőnökök a biológia tanárokkal együttműködve felvilágosító órákat tartanak. Igény szerint iskolaorvosi, védőnői segítséggel. Részt veszünk az éves munkatervünkben meghatározott egészségmegőrző programban. Az intézmény tanulói rendszeresen részt vesznek a vöröskeresztes, elsősegélynyújtó versenyeken.

4. Pályaorientációs tevékenység

Az osztályfőnökök, szaktanárok segítik a tanulókat, szülőket a megfelelő iskolaválasztásban. A 8. osztályos tanulók a vármegyei pályaválasztási kiállításon, iskolalátogatásokon, a középiskolák által szervezett tanulmányi versenyen vehetnek részt.

A pályaorientációs mérő- és támogatóeszközt (POM) az intézmény pályaorientációs, pályaválasztást előkészítő pedagógiai tevékenységrendszerébe beépítjük, alkalmazzuk.

5. Fesztiválok, bemutatók

Lehetőséget biztosítunk a tanulóknak a különböző műsorokban való szereplésre az iskolai ünnepségeken, a KI MIT TUD?-on, és egyéb más versenyeken.

6. Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről

Az osztályfőnökök szülői értekezleteken, fogadó órákon, iskolánk honlapján, e-mailben, vagy személyes értesítés útján tájékoztatják a szülőket a lehetőségekről.

7. A szülőket ösztönözzük a napközis ellátás igénybevételére

8. Reggel fél 8 - tól tanári ügyeletet biztosítunk.

9. Kapcsolatot tartunk a szolgáltató intézményekkel, áthelyező bizottságokkal.

10. A tanulókat ösztönözzük a tanulmányi - és sportversenyeken való részvételre

A különböző versenyeken résztvevő tanulóknak térítjük a nevezési díját és az utazási költségét.

2.7 A TANULÓNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Ennek elsődleges színtere az 1992 óta működő Széchenyi Diákönkormányzat:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselője a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységei segítésére az intézményben diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az osztályokból megválasztott küldöttekből álló diáktanács, valamint annak vezetősége irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola vezetője által megbízott nevelők segítik. A diákönkormányzat joga, hogy megismerje a diákságot, különös tekintettel az intézmény alapszabályait érintő döntéseket, azokról véleményt mondjon.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való rendjét, jogai gyakorlásának részletes rendjét a DÖK saját szervezeti és működési szabályzata határozza meg.

Ez alapján a diákönkormányzat feladata:

- diákok érdekeinek képviselője az osztályok diákelnökein keresztül,
- félévente iskolai diákkögyűlés összehívása,
- a havi lebontású munkaterv elkészítése,
- a diákok problémáinak segítése, közvetítés a felek között,
- a tanórán kívüli tevékenységek segítése: Széchenyi-nap, Mikulás délután, Karácsony, Farsang, Gyermeknap, versenyek, vetélkedők, pályázatok, iskolaújság, iskolarádió.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni pl:

- az SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, és a házirend elfogadása előtt.

A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- a közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenységek szervezése,
- olyan közösség kialakítása, fejlesztése, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait,
- olyan tevékenységek szervezése, amely értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség,

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése,
- megtanítani a tanulókat mások és saját maguk jogainak tiszteletére.

2.8 A SZÜLŐ, TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNERI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Az iskola közösségeinek együttműködése

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés alapja, a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség.

A megvalósulás formái:

- a kölcsönös támogatás és
- a koordinált pedagógiai tevékenység,

Feltétele:

- a kölcsönös bizalom és tájékoztatás,
- az őszinteség,

Eredménye:

- a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség,

1. A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,

- szponzori segítségnyújtást, (alapítvány-pénzadomány)

Intézményünkben továbbra is aktívan működik a szülői munkaközösség. Az iskola előtt álló, a tanulók nagyobb közösségét érintő döntésekbe, valamint a törvény által előírt jogkörökbe mindig bevonjuk a szülőket.

A **Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvodában** a Szülők Közösségének irányító szervezete a ***Szülők Tanácsa***, mely 5 tagból áll, akiket a közösség demokratikus szavazással választ. Intézményünkben a Szülők Tanácsa gyakorolja mindazokat a jogokat, melyekkel az Iskolaszék rendelkezett.

A sikeres kapcsolat erősítése érdekében erkölcsi ajánlásokat fogalmaztunk meg a szülőknek: Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak, hiszen **„a keresztény hit is egy közösség ölében születik és növekszik”** (Kat. Isk. 53.). Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata. Az iskola a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola egyházi jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái az osztály- és fogadóórás szülői értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, és természetesen a személyes beszélgetés.

2. Iskolánk a tanulók helyes neveléséhez a következő tevékenységi formákat ajánlja

a. Iskola (pedagógus) részéről

- nyílt nap szervezése,
Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen, a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról,
 - változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat, fejlesztheti képességeit,
 - szülői értekezlet
- Feladata, a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.

b. A szülők tájékoztatása

- Az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- Az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- A helyi tanterv követelményeiről,
- Az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- Saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- A gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- Az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

c. A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola főigazgatósága felé.

- Fogadóóra
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
- Előadások szervezése:
Logopédus,
Nevelési tanácsadó,
Pszichológus,
Egészségügyi szakember (orvos, védőnő)
- Pályaválasztási tanácsadás,
- Családlátogatás,
- Közös kirándulások,
- Írásbeli tájékoztató,

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. (ellenőrző, elektronikus napló, üzenő - tájékoztató füzet, iskolai hirdetőtáblák, iskolánk honlapja, iskolánk zárt Facebook-csoportja)

3. A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- szülői munkahelyeken üzemlátogatás
- osztály-család közös hétvége túrázással egybekötve,
- plébániai családi napok
- családi játékos vetélkedők,
- közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével,
- a szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
- a szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskolai főigazgatóságával, nevelőtestületével vagy a Szülők Tanácsával.

4. Az iskola belső közösségének együttműködése és kapcsolattartása:

a. Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködésének formái:

- megbeszélés, rövid értekezlet, iskolavezetőségi értekezlet, nevelőtestületi értekezlet, alkalmazotti értekezlet, az éves munkaterv alapján és a feladatoknak megfelelően,
- a pedagógusok tájékoztatásának módjai a következők lehetnek: körözüvény, megbeszélés, értekezlet,
- a nevelői kérdések, vélemények közlésének módja: a fent említett összejövetelek bármelyikén szóban, kiemelt fontosságú esetben írásban.

b. A szakmai munkaközösségek együttműködése:

- iskolánkban jelenleg három munkaközösség működik, akik a feladataikat a munkatervben meghatározott módon osztják szét egymás között,
- kiemelt rendezvények alkalmával a munkaközösségek összedolgozva, egymást segítve tevékenykednek,

- egyes feladatokhoz szakmai csoportok alakulnak, akik a feladat jellegétől függően állnak össze,
- az együttműködés formája lehet: szakmai tanácskozás, pedagógiai értekezlet, évfolyamot, tantárgyat érintő megbeszélések, versenyek szervezése, tanulmányi kirándulások szervezése, projektek megvalósítása, összetartás szervezése.

c. *Kiemelt szintű kapcsolat a mindenkori füzesabonyi plébánossal:*

- a hit- és erkölcstan oktatásával, a mindennapi vallásgyakorlással és hitéletünkkel kapcsolatos kérdések egyeztetése, annak közvetlen felügyelete,
- egyházi rendezvények, ünnepek koordinálása, összehangolása, együttműködés a munkaközösségekkel, az iskola vezetésével.

5. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

- Városi Önkormányzat: Az önkormányzat segítőkész a működést érintő problémák megoldásában.
- Egri Főegyházvármegyei Katolikus Iskolák Főhatóságának Oktatási osztálya: Kiemelt segítséget és támogatást nyújt a szakmai munkánk, pedagógiai céljaink megvalósításához.
- Szülői Munkaközösség, Szülők Közössége, Szülők Tanácsa: A szülői szervezettel való szoros és gyümölcsöző kapcsolatot kiemelkedően fontosnak tartjuk, hiszen diákjaink szüleiről van szó, akiknek pozitív véleménye alapvetően befolyásolja iskolánk arculatát, hírnevét, a megvalósítandó céljaink elérését.
- Oktatási társintézmények:
 - Pöttömke Óvoda – Tanulóink nagy része innen érkezik, így mind vezetői, mind pedagógusi szinten szoros és eredményes munkakapcsolatra törekszünk.
 - Andrassy György Katolikus Közgazdasági Szakgimnázium, Gimnázium és Kollégium – katolikus középiskolaként a végzős diákjaink továbbtanulásának célpontja, a PÉNZ7 témahéttel összefüggő szakmai segítségnyújtás, iskolai versenyeken való aktív közreműködés
 - Egri SZC Remenyik Zsigmond Gimnáziuma és Szakgimnáziuma– végzős diákjaink továbbtanulásának célpontja.

- Alapfokú Művészeti Iskola – Rendkívül fontos a kiegyensúlyozott, egymás munkáját segítő együttműködés.
- Teleki Blanka Általános Iskola – a szakmai együttműködés lehetséges színtere, mely a versenyek szervezése, megtartása révén nyilvánul meg
- Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottsága – az iskolánkban lévő sajátos nevelési igényű tanulók vizsgálatát, részükre a többlétszolgáltatások kijelölését, státuszának módosítását, felülvizsgálatát, valamint pályaválasztás esetén az intézménykijelölést végzik. Füzesabonyi Tagintézménye – az iskolánkban tanuló BTMN státuszú, tanulási kudarcnak kitett, illetve pszichés állapotukban (abúzus, nehéz élethelyzet, adaptációs nehézség stb.) érintett tanulók vizsgálatát, gondozását, többlétszolgáltatás kijelölését végzik.
- Egészségügy: Védőnő, iskolaorvos, Végzik az egészségügyi vizsgálatokat, méréseket, oltásokat, tisztasági vizsgálatokat. Segítenek a versenyekre való felkészítésben és a serdülőkori szexuális felvilágosításban.
- Rendőrkapitányság: Drog, AIDS, dohányzás és alkohol hatásait bemutató és megelőző program, mely nagyszerű lehetőséget nyújt a fiatalság prevenciós oktatásához. A közlekedési ismeretek oktatásának hatékony segítése.
- Városi Könyvtár, Közösségi Ház: Kulturális programok, vetélkedők szervezése, terembérlet.
- **Katolikus Pedagógiai Intézet** és Egri Pedagógiai Oktatási Központ: Továbbképzések indítása, értekezletek és versenyek szervezése, szakmai segítségnyújtás.
- Egyéb kapcsolatok:
 - Eszterházy Károly Katolikus Egyetem
 - Polgárvédelem
 - Tűzoltóság
 - Vöröskereszt
 - Nemzeti Népegészségügyi Központ

2.9 A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI, VALAMINT A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI

Hatálya: 2021. szeptember 1-től a pedagógiai program felülvizsgálatáig.

Célja: Egyértelművé tegye a tanuló és a szülő számára a javító és osztályozó vizsga formáját, megvalósításának rendjét, követelményeit és a vele szemben támasztott elvárásokat.

Iskolánkban sem alkalmassági vizsgát, sem pedig szóbeli felvételi vizsgát nem tartunk.
Készült: A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, valamint „A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról” szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-73. § alapján.

A tanulmányok alatti vizsgák: osztályozóvizsga, pótló vizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga

1. 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.) 64. §-ának (7) bekezdése értelmében:

”Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.”

A tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie :

- ha fel volt mentve a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

A tanuló pótló vizsgát tehet:

- ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A tanuló különbözeti vizsgát abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A tanulmányok alatti vizsgát abban a nevelési-oktatási intézményben, amellyel a tanuló jogviszonyban áll, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendeletben meghatározottak szerint, független vizsgabizottság előtt lehet letenni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

A tanulmányok alatti vizsga követelményei és az értékelés szabályai a helyi tantervben került részletezésre:

- Ezért meghatároztuk, hogy mely tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak.
- A vizsgák követelményeit (a helyi tanterv alapján) a munkaközösségek, szaktanárok állapították meg. (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 65§ (5).)
- A részletes vizsgakövetelményeket az iskolai HÁZIREND 1. számú melléklete tartalmazza.

2. Jelentkezés javítóvizsgára

a. Egy, két vagy három tantárgyból elégtelen év végi osztályzatot kapott tanuló, valamint **az osztályozó vizsgára kötelezett diák** automatikusan kap értesítést a pótvizsga, osztályozó vizsga napjáról az iskola főigazgatójától.

b. Az elégtelen év végi osztályzatot kapott tanuló az alábbiak szerint tehet javítóvizsgát:

írásbeli és szóbeli vizsga: magyar irodalom,

magyar nyelv

angol/német nyelv

történelem

matematika

fizika

kémia

biológia

földrajz

szóbeli vizsga: természetismeret

ének-zene

hit- és erkölcsstan

technika és életvitel

szóbeli és gyakorlati vizsga: informatika, rajz

gyakorlati vizsga: testnevelés

3. Egyéni tanrendű tanuló vizsgáztatása

- a. **Egyéni tanrendű tanuló** - osztályozó vizsga esetén - értesítést kap az iskola főigazgatójától az osztályozó vizsgák napjairól és időpontjairól.
- b. **Egyéni tanrendű tanuló** év végi elégtelen osztályzat esetén a 2.b pontban feltüntetett tantárgyakból köteles javítóvizsgát tenni a sikeres és érvényes továbbhaladás érdekében.

4. SNI tanulók vizsgáztatása

A sajátos nevelési igényű tanulókra is az iskola általános vizsgaszabályzatának pontjai vonatkoznak, a következő kitételekkel:

- a. Engedélyezett számukra, hogy bármilyen vizsga során használhatják az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközöket és szemléltető eszközöket.
- b. A tanuló kérelmére, engedélyezni kell számukra, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen a tanuló.
- c. Vizsgaköteles tantárgyak:
 - **Írásbeli vizsga:** matematika, magyar nyelv- és irodalom
 - **Szóbeli vizsga:** magyar irodalom, történelem, hit- és erkölcstan, természetismeret, földrajz, biológia, fizika, kémia, ének-zene, technika és életvitel
 - **Gyakorlati vizsga:** testnevelés, rajz

5. Értékelés

A vizsgák tantárgyankénti érdemjegyét, a vizsgázóra vonatkozó /szóbeli, írásbeli és a gyakorlati/ feladatok érdemjegyeinek átlaga adja.

Minden, ebben nem szabályozott kérdésben a Köznevelési Törvény és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet együtt határozza meg a vizsgáztatással és vizsgázással kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket.

2.10 A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Iskolánk a bejelentett lakóhellyel rendelkező minden – a katolikus, keresztény elvárásoknak megfelelni tudó és akaró - tanköteles tanuló felvételét biztosítja. Kivéve azokat az SNI státuszú gyermekeket, akiknek ellátásában nem rendelkezünk kompetenciával /Alapító okirat/.

1. Adminisztratív feltételek:

- életkor törvényben előírva: az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a tanuló az adott naptári évben augusztus 31-ig a hatodik életévét betöltse,
- dokumentumok: szülő személyi igazolványa
- gyermek személyi lapja, személyi azonosítója, lakcímkártyája,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás,
- az okmányiroda által készített NEK azonosító,
- esetenként Nevelési Tanácsadó Szakvéleménye,
- szakértői bizottság véleménye,
- TAJ szám, biztosítás,

2. Teljesítmény-képesség:

- A gyermek testi fejlettsége korának megfelelő legyen, hogy fizikailag, idegrendszerileg alkalmazkodni tudjon az új környezethez, új szituációkhoz.
- Tudjon uralkodni mozgásigényén, tudja szabályozni mozgását, (a finommozgásokat is.).
- Tudjon osztálytársaihoz alkalmazkodni, legalább 20 percig tudja figyelmét összpontosítani.
- Rendelkezzen alapvető szociális szokásrendszerrel.
- Képes legyen önálló munkavégzésre is. Legyen képes játékot befejezni, ha lelkét kell írni.

3. A belépési követelmény megállapításának módszerei:

- konzultáció az óvónővel,
- megfigyelés az óvodában foglalkozás közben

4. Az óvoda és az iskola közötti átmenetet segítik:

- a leendő 1. osztályok tanítói által tartott tájékoztató szülői értekezlet a beiratkozás előtt. (az óvodában)
 - iskolaelőkészítő - délelőttök tartása augusztus végén
5. Élő idegen nyelv tanulásának feltételei:
- igény felmérése szülők körében
 - igény felmérése tanulók körében
 - a 2. osztály tavaszán két idegen nyelvből választhatnak: (angol – német) (a jelentkezők létszámának függvénye, tárgyi-személyi feltétel adott)
6. A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:
- a szülő személyi igazolványát,
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot,
 - a szakértői bizottság, vagy pedagógiai szakszolgálat szakértői, illetve szakvéleményét.
7. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről:
- a szülő kérésének,
 - a tanuló magatartás és szorgalom jegyének minimum jónak kell lennie
 - korábbi tanulmányi eredmény
 - ***katolikus értékrend iránti elkötelezettség***
 - az adott évfolyamra járó tanuló létszámának figyelembevételével a főigazgató dönt.

Ha más iskolából fegyelmi során eltanácsolt tanuló kéri felvételét, a főigazgató kikéri az alsós vagy az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjének, a főigazgató-helyettesnek, az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. Az iskola főigazgatója e vélemények figyelembevételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban. A döntésről a szülőt értesíteni kell.

2.11 AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSA

Az elsősegélynyújtásról általában:

Az elsősegélynyújtás a pedagógusnak, diákoknak, ill. minden embernek nemcsak erkölcsi, de törvényben előírt kötelessége is. Erről a Büntető Törvénykönyv intézkedik, ebből idézzük: "172. § (1) Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épsége közvetlen veszélyben van, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a sértett meghal, és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.

(3) A büntetés büntett miatt három évig, a (2) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézi elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles."

Természetesen senkitől sem várható el, hogy orvosi szintű szakmai segítséget nyújtson, de a laikus elsősegélynek is döntő jelentősége van, mivel többnyire azonnali és elsődleges beavatkozásra nyújt lehetőséget.

Az elsősegélynyújtás célja:

- ismerjék fel a vészhelyzeteket, sajátítsák el az alapvető elsősegélynyújtási módokat, a rá vonatkozó teendőket;
- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Általános szabályok

A laikus elsősegélynyújtás a beteg, vagy sérült ellátásának első és igen fontos láncszeme, de sosem helyettesítheti az orvosi ellátást. Az elsősegélynyújtás alapvető feladatai a közvetlen életveszély elhárítása, szükség esetén újraélesztés, távolabbi életveszély elhárítása (pl.: az

elvérzés megakadályozása), továbbá a szervkárosodások kivédése. Első teendő a helyszínen a tájékozódás, hogy mi történt, hogyan történt, mikor történt, és több sérült esetén azok közül ki a legsúlyosabb. Az elsősegélynyújtó személynek határozott fellépést kell tanúsítania. Meg kell akadályoznia a pánikot, és megteremteni az elsősegélynyújtás optimális feltételeit, pl. eltávolítani a kíváncsiskodókat.

A helyszín biztosítása természetesen nem lehet a beavatkozás gyorsaságának rovására. Az elsősegélyt nyújtó csak olyanra vállalkozzon az elsősegélynyújtás során, amihez ért, illetve amit biztosan meg tud oldani. Az alapvető feladatok ellátása után gondoskodni kell a további segítségről, tehát a mentők értesítéséről.

Orvosi beutaló nélkül is hívható mentő baleset, szülés illetve nőgyógyászati vérzés, eszméletvesztéses rosszullét, öngyilkosság és mérgezés esetén. Az Országos Mentőszolgálatot mindig pontosan kell tájékoztatni a balesetet szenvedett egyén adatairól és a baleset körülményeit, a betegség súlyosságát is közölni kell.

A pedagógiai munkánk során, az alábbi feladatok ellátására szeretnénk megtanítani diákjainkat:

- Újraélesztési szabályok
- Sebzések, vérzések kezelése
- Égés ellátása
- Áramütéskor szükséges teendők
- Zúzódás, rándulás, ficam, törések kezelése
- Vegyi sérülések (mérgezések), esetén szükséges ismeretek
- Vízi balesetek elkerülése
- Idegen test eltávolítása
- Rovarcsipések kezelése, különös tekintettel a kullancsokra

Ajánlott egészségügyi felszerelés megismertetése:

- steril gyorskötöző pólya (5, 10, 15 cm széles),
- steril vatta,
- steril mull-lap,
- rugalmas pólya,
- keskeny ragtapasz,
- jódampulla,
- csipesz,

- olló,
- biztosítótű,
- háromszögletű kendő,
- orvosi szén,
- fájdalom- és lázcsillapító (ezek közül is az, melynek hatását biztosan ismeri,

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

- szakkörök biztosítása megfelelő számú jelentkezés esetén (biológia, elsősegélynyújtó);
- amennyiben az érintett felek számára alkalmas, minden évben egy alkalommal elsősegélynyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, az iskolavédőnő bevonásával;
- amennyiben a fenntartónk anyagi forrásokkal támogatja, évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

Az alábbi tantárgyak keretében a következő ismeretekkel gyarapítjuk diákjaink tudását:

Kémia

Első legfontosabb szabály, hogy év elején, az első kémiaórán mindig tartsunk balesetvédelmi és elsősegélynyújtási oktatást. Elengedhetetlen, hogy a kísérletező óra elején felhívjuk a tanulók figyelmét az adott baleseti forrásokra. A kémiaórák fő baleseti forrásai a vegyszerek, ezek közül is a savak és a lúgok. Ezen vegyszerek némelyikével a háztartásban is találkozhatnak a tanulók, ezért fontosnak tartjuk, hogy az adott

vegyszerrel balesetmentesen tudjanak dolgozni, ha pedig baleset következik be, akkor megfelelően tudjanak cselekedni.

A következő területeken tanítjuk meg a tanulókat az elsősegélynyújtásra, balesetek megelőzésére:

- Vegyszer a bőrön
- Vegyszer a tápcsatornában
- Vegyszer a szemben
- Égés, forrázás
- A különböző háztartásban használt vegyszerek tulajdonságainak hatásainak megismertetése. Különös tekintettel arra, hogy mely vegyszereket nem lehet egyszerre alkalmazni.
- Szén-monoxid mérgezés
- Gyógyszermérgezés

Biológia

6.osztály:

- Az elsősegélynyújtás elemi ismeretei
- Az ájult beteg ápolása
- Sebellátás, vérzéscsillapítás /fedő-, nyomókötés/

8.osztály:

Bőrsérülések esetén:

- Égés, forrázás (azonnal tartsuk hideg, lehetőleg folyó víz alá)
- Sebellátás:steril fedőkötés
- Szakszerű orvosi ellátás Mozgásszerveink egészsége:
- Rándulás, ficam, törés: megkülönböztetése, ellátása
- Légzés:

Étkezés közben, ha a falat a légcsőbe kerül, nem szabad az illető hátát ütögetni, mert mélyebbre csúszik a légcsőben.

Vérkeringés:

- Vérzés: hajszálér, gyűjtőér - steril nyomókötés: verőér
- Orrvérzés: a fejet enyhén előre hajtani, az orrnyílást befogni, ha 5-6 percig nem áll el, orvosi ellátást igényel.

Ájulás:

- az agy vérellátása nem megfelelő, a testet vízszintes helyzetbe kell helyezni.

Fizika

8. osztály

Az elektromos áram okozta balesetnél a sérültnek azonnal segíteni kell!

1. Minél gyorsabban ki kell szabadítani az áramkörből, vagy a megfelelő kapcsoló kikapcsolásával, vagy a vezeték hálózati csatlakozásának megszüntetésével, vagy az automata biztosíték kikapcsolásával, vagy az olvadó biztosíték kicsavarásával. Ha ezek közül egyik sem valósítható meg, akkor a vezetéket és a sérültet elválasztjuk egymástól. A vezetéket száraz fával, vagy valamilyen szigetelő anyagból készült tárggyal szabad csak félre tolni. a sérült testhez vagy nedves ruhájához pusztá kézzel nem szabad hozzányúlni, mert akkor a segítőt is áramütés éri.
2. Ha az áramkörből kiszabadított sérült nem lélegzik, akkor a mentő megérkezéséig azonnal mesterséges légzést kell alkalmazni. A mesterséges légzés technikáját biológia, vagy egészségtan tanulmányai közben ismeri meg a tanuló.
3. Az elektromos áram okozta baleset sérültjét minden esetben – még ha jól érzi is magát – orvoshoz kell vinni, vagy orvost kell hozzá hívni.

ISKOLÁNK HELYI TANTERVE

*A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról
bevezetéséről és alkalmazásáról szóló módosított 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet
alapján készült.*

3 HELYI TANTERV

Iskolánk helyi tanterve 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben (1., 5 évfolyamon) bevezetésre kerülő Nemzeti alaptantervben (a továbbiakban: Nat 2020) foglalt szabályozásnak megfelelő kerettantervek alapján készült.

A NAT2020 egyrészt a tanulási területeken megjelenő általános kompetenciákat, másrészt olyan kompetenciákat határoz meg, amelyek nem köthetők egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.¹

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

Ezen kompetenciák fejlesztésének figyelembevételével alakítottuk ki az **oktatási miniszter által kiadott kerettantervek** alapján adaptált helyi tantervünket.

¹ file:///C:/Users/HP/Desktop/MK_20_017%20NAT%20Rendelet.pdf (utolsó letöltés: 2020. április28.)

3.1 TANULMÁNYI TEVÉKENYSÉGFORMÁK

A hagyományos, évfolyamokra épített tanulócsoporthaink **2 párhuzamos osztállyal** működnek. **Minden osztályban heti két órában kötelező hit- és erkölcsstan oktatása történik.** Iskolánkban **idegen nyelvből és informatikából csoportbontásban** dolgozunk. Az idegen nyelvi csoportok kialakításánál a képességek szerinti szerveződést helyezzük előtérbe, mert így nagyobb lehetőség van a lassabban haladók *felzárkóztatására* és a jó képességűek *differentiált fejlesztésére*. A nyelvi csoportok 6. osztályig átjárhatóak, a pedagógus és a szülő közös döntése alapján. Iskolánkban a szülők egyöntetű támogatása mellett **3. osztálytól tanítjuk az idegen nyelveket**, eleinte bevezető szinten 1 órában, majd 4. évfolyamtól heti 3 órában. **5. osztálytól a szülők igényeinek figyelembe vételével emelt szintű angol nyelvi osztály, vagy csoport működik**, mely a két negyedik osztályból kerül kialakításra a tanulók idegen nyelvi szintfelmérő, illetve, magyar nyelvi, matematikai ismeretei alapján. Szakkör formájában német nyelvből is biztosítjuk igény szerint a heti plusz két órát.

Kiemelten kezeljük **a magyar nyelv és irodalom minél alaposabb elmélyítését, valamint a természettudományos ismeretek gyarapítását.** Ezért úgy alakítottuk ki az óraszám rendszerünket, hogy a szabadon tervezhető órakeretek terhére ezeken a területeken versenyképes tudást biztosíthassunk diákjainknak. Mindez találkozik korunk, a gazdaság, valamint a középiskolák egyértelmű elvárásával, **nem utolsó sorban a szülők teljes mértékű támogatását is élvezi.**

A speciális érdeklődésű tanulók részére előzetes jelentkezésük alapján /a költségvetés függvényében/ tudunk szerteágazó témakörben **szakköröket** indítani. Tervezett szakköreink a következők: angol, német, természetismeret, történelem, fizika, biológia, kémia, KRESZ, kézilabda, labdarúgás, atlétika. **Kompetenciafejlesztő foglalkozásokat** biztosítjuk a megfelelő többlettudás megszerzését a végzős diákjainknak magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tárgyakból, illetve az országos mérésekre az eredményesség javításának érdekében.

Megszervezzük **a tehetség kibontakoztatást, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását.** A beilleszkedési, tanulási nehézség, magatartási rendellenességgel diagnosztizált tanulók számára, továbbá az első – negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differentiált fejlesztést biztosító **egy – három fős foglalkozásokat.** Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti

egy-egy órát biztosítunk. Ha a tanulónk tanulmányi követelmények nem teljesítése miatt második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot, szintén biztosítjuk számára az egyéni foglalkozásokat.

A **pszichés fejlődés zavarával küzdő tanulók részére** kötelező egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozásokat alkalmazásunkban álló gyógypedagógusunk végzi. A BTMN-es tanulóink fejlesztését a tanórai differenciálásuk mellett fejlesztő pedagógusunk, illetve a Nevelési Tanácsadó pedagógusainak segítségével valósítjuk meg.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a pszichés fejlődés zavara miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt **magántanulóként tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében** történő felkészítésére, iskolánk tanulónként átlag heti tíz órát biztosít.

Csoportbontások szervezésének elvei: a képességek szerinti bontásokat tartjuk elsődlegesnek, melynek létszám határát 8 főben határozzuk meg azokra az évfolyamokra vonatkozóan, melyekre a Köznevelési törvény hatálya 2013. szeptember 01-jétől terjed ki. **Az egyéb foglalkozások** tekintetében megkülönböztetünk egyéni, kiscsoportos /max. 8 fő/, valamint mikro-csoportos /max. 2-3 fő/ foglalkozásokat. A szakköreink indítási határát 5 főben határozzuk meg.

3.2 TANTÁRGYI RENDSZEREK ÉS ÓRASZÁMOK – NAT 2020

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai - 2020																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órák kerültek beírásra.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5	0,5	5	1	4		4		3	0,5	3	0,5
Matematika	4		4		4		4		4		4		3	0,5	3	0,5
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret										1						
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2					
Kémia													1	0,5	2	
Fizika													1	0,5	2	
Biológia													2		1	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv						1	2	1	3		3		3		3	
Ének-zene	2		2		2		2		2		1		1		1	
Vizuális kultúra	2		2		2		1		1		1		1		1	
Dráma és színház												1				
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1			
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5	
Osztályfőnöki									1		1		1		1	
<i>Hittan egyházi intézményben</i>	1		1		1		1		1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		1
Összes tervezett óraszám	22	0	22	0	22	1,5	23	2	27	1	26	1	28	2	28	1
Összes tervezett óraszám a hittanórával megnövelve	23		23		24,5		26		29		28		31		30	
Maximális órakeret (hittannal)	25		25		25		26		29		29		31		31	
Összesített óraszám emelt szintű angol oktatás esetében									31		30		33		32	
Maximális órakeret emelt szintű angol oktatással									31		31		33		33	

3.2.1 TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTTAK TANTÁRGYI RENDSZERE.

/Szürkével kiemelve jelezzük, hogy a tantárgyakat, mely évfolyamokon oktatjuk./

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza Alsó és felső tagozat		Évfolyamok							
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom									
Matematika									
Ember és társadalom	történelem, hon- és népismeret, erkölcsstan								
Ember és természet	környezetismeret								
	természetismeret								
	biológia								
	fizika								
	kémia								
Földünk - környezetünk	földrajz								
Művészetek	ének-zene								
	vizuális kultúra								
Informatika									
Életvitel és gyakorlat	életvitel és gyakorlati ismeretek								
Testnevelés és sport	testnevelés								
Osztályfőnöki									

Délutáni foglalkozások, melyek alkalmasak a tehetséggondozásra és a korrepetálásra egyaránt. Ezeket a foglalkozásokat a tanulók szabadon választhatják a kötelező óraszamaik felett.

1–4. évfolyam	
Foglalkozások:	Óraszám:
Kompetenciafejlesztés (matematika)	1
Kompetenciafejlesztés (magyar nyelv- és irodalom)	1
Kézműves szakkör	3
Játékos sportvetélkedő szakkör	2
Sportkör	4
Természetjáró szakkör	2
KRESZ szakkör	3

5-8. évfolyam	
Foglalkozások:	Óraszám:
Kompetenciafejlesztés, felvételi előkészítő (matematika)	1
Kompetenciafejlesztés, felvételi előkészítő (magyar nyelv és irodalom)	1
Énekkar	1
Kézilabda szakkör	4
Labdarúgás szakkör	4
Atlétika szakkör	2
Fizika szakkör	1
Biológia szakkör	1
Földrajz szakkör	1
Kémia szakkör	1
KRESZ szakkör	6

A BTMNes tanulókkal való foglalkozásra, a differenciált fejlesztést biztosító kiscsoportos foglalkozásokra tervezett időkeret:

1–4. évfolyam				
Célcsoportok:	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
BTMN	16			

5–8. évfolyam				
Célcsoportok:	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
BTMN	16			

3.3 AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Iskolánkban az oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket /tankönyv, munkafüzet, térkép stb./ használunk a tananyag feldolgozásához, melyet a Minisztérium hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van. (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.).

Azok a könyvek, (munkafüzetek, feladatlapok) amelyek nem szerepelnek az említett jegyzékben csak a szakmai munkaközösségek, a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyeztetésével rendelhetők.

A tankönyvek kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a tankönyv feleljen meg az iskola helyi tantervének és elősegítse a minőségi oktatást;
- azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók, átadhatók a következő évfolyam számára;
- használatukkal a tantárgyak közötti koherencia biztosítva legyen;
- figyelembe kell venni a tankönyvek árát is;

Az iskola a tankönyvellátás feladatainak végrehajtására, a KELLO-val megállapodást köt.

Az iskola tájékoztatja a tanulókat a tankönyvek kiosztásának helyszínéről, időpontjáról.

Tanulói tankönyvtámogatás rendje

Az általános iskolás tanulók részére az állam ingyenesen biztosítja a tankönyvet. A tankönyvtámogatás összegét az éves központi költségvetésről szóló törvényben meghatározottak szerint a fenntartó útján juttatják el az iskolába.

- Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára jutó teljes összegnek legalább huszonöt százalékát tartós tankönyvre kell fordítani, amelyek az iskola tulajdonába (könyvtár) kerülnek és azt a tanulók használhatják;
- Ebből kell biztosítani az egész napos/ napközis tanulók számára is a tankönyvet, hogy felkészülhessenek a tanítási órákra;

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező ***tanulói taneszközöket*** a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév első szülői értekezletén az iskola tájékoztatja. A taneszközök beszerzése a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnybe részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
- A taneszközök használatában a stabilitásra törekszik: Új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetjük be.

Iskolánk – a pénzügyi lehetőségeihez mérten – saját költségvetési keretéből, ill. egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a nehéz helyzetű tanulók – a gyermek- és ifjúságvédelemmel foglalkozó nevelő, valamint az osztályfőnök javaslata alapján – ingyenesen használhatják.

3.4 A NAT - BAN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

A kerettantervhez hasonlóan két évfolyamonkénti lebontásban határozzuk meg.

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Fontos a tanulási módszerek kialakításának megalapozása.
- Iskolai fegyelem, figyelem és kötelességérzet kialakítása.

Az 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása:

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- A belső motiváció kialakítása, elmélyítése.
- Változatos tanulásszervezési formák alkalmazása.
- A teljesítmények növekedésének elérése érdekében a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;

A felső tagozat 5-6. évfolyamán folyó nevelés-oktatás feladata:

- Elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása:

- Kulcskompetenciák megalapozása
- Együttműködési készség fejlesztése
- Tanulói tudás megalapozása
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele.
- Az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

Felső tagozat 7-8. évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata:

- A változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen áttartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

3.5 A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A mindennapos testnevelés formái a következők:

- tanórák keretében megtartott testnevelés foglalkozások,
- tanórán kívüli foglalkozások: edzések – kézilabda, labdarúgás, atlétika,
- tömegsport foglalkozások,
- egész napos-iskolaotthonos foglalkozások,
- közlekedési ismeretek ügyességi feladatai,

A színterei pedig:

- iskolai tornaterem,
- kistornaterem,
- aszfaltos kézilabda pálya,
- belső aszfaltos udvar,
- füves udvar,

Kiemelkedően hasznos lehetőségként adódnak a havi rendszerességgel szervezett túrák, a téli sítáborok, a versenyzési lehetőségek.

Sajnos a tárgyi feltételeink nem alkalmasak ahhoz, hogy a minden évfolyamra eljutó mindennapos testnevelés feltételeinek korszerű módon tegyünk eleget. Belső, tehát időjárástól független tornatermünk kettő van, egy 378 m²-es, és egy kicsi méretű. Az épület auláiban is megoldható a testnevelés foglalkozás, de ebben az esetben a tantermekben zajló foglalkozásokat zavarhatjuk.

A tanulók mozgásfejlesztésével, állóképességével kapcsolatos mérési eredmények a NETFIT (Módszertani szakanyag a tanulók fizikai állapotának egységes méréséhez és minősítéséhez; 4 + 1-es próba), melyet évente 1-szer (április-május) végzünk.

3.6 A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS AZ ERRE VONATKOZÓ PEDAGÓGUS VÁLASZTÁS SZABÁLYAI

Iskolánkban a helyi tanterv alapján szervezzük meg a tanulók, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, valamint az osztályokon belüli csoportok tanítási óráit. De a tanítási órák megszervezhetők különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

3.6.1.1 Iskolánk helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, a követelmények **teljesítése csak az óraszám rendszerbe beépített kötelezően választandó órakeret tanítási óráin való részvétellel teljesíthető.** Az iskolánkba történő beiratkozás a helyi tantervünk óraszám rendszerének elfogadását, vállalását is jelenti. Ezt a beiratkozás során részletesen ismertetjük a szülőkkel, akik aláírásukkal jelzik, hogy ezt elfogadják.

A választható szakköri, foglalkozásokra való jelentkezés lépései:

- májusban felmérjük a szakköri foglalkozásokra vonatkozó igényeket,
- diákjaink szeptember első hetében jelenthetik be a foglalkozás megválasztásával kapcsolatos döntésüket;
- a tanuló a tanév során egy alkalommal, a főigazgató engedélyével módosíthatja választását.

3.7 A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

a. Az esélyegyenlőség megvalósításának célja:

- Esélyegyenlőség érvényesítése valamennyi hátrányos helyzetű csoport részére. Különösen a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.
- Olyan pedagógiai környezet kialakítása, mely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, jogellenes elkülönítéstől, biztosítja a közoktatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

- Biztosítani az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

Megvalósításuk az alábbi tevékenységek során történik:

- a beiratkozásnál
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a továbbtanulásban, pályaaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban
- kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel
- kapcsolattartásban a szakmai és társadalmi környezettel

b. Az iskola feladatai:

1. Pedagógus továbbképzés
2. Az esélyegyenlőtlenségre utaló jelekkel rendelkező gyerekek kiszűrése
3. Tanórákon kiemelt figyelem
4. Fejlesztések szaktanár, illetve a szakszolgálat munkatársa segítségével.
5. Szabadidős tevékenységek biztosítása: napközi, szakkörök, táborok.
6. Támogatások: étkezési, tankönyv, pályázatok, alapítványi.
7. Partnerekkel történő együttműködés

Feladataink

Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése

- törvényi támogatások biztosítása
- egyéni foglalkozásokon való részvétel biztosítása
- beilleszkedési nehézségek csökkentése

- folyamatos kapcsolattartás szülőkkel, gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel, családsegítő szolgálattal és a nevelési tanácsadóval
- anyagi támogatáshoz juttatás segítése (önkormányzati, alapítványi, pályázati)

Veszélyeztetett tanulók segítése

- a veszélyeztetettség kör pontos feltérképezése
- a veszélyeztetett tanulók fokozott figyelemmel kísérése
- támogatások, lehetőségek szerinti biztosítása: pszichológiai, erkölcsi, anyagi (alapítványi, önkormányzati)
- egyéni felzárkóztatás, korrepetálás biztosítása

BTMN-es és SNI-s tanulók segítése

- rendszeres szűrővizsgálatok
- fejlesztések, logopédiai foglalkozások iskolában, Nevelési Tanácsadóban
- egyéni vagy kis csoportos foglalkozások
- a személyre szabott tanulmányi előmenetel biztosítása és nyomon követése

Tehetséges tanulókkal való foglalkozás

- szakköri foglalkozások
- kompetencia órák
- felvételi előkészítő

Rövid távú céljaink

- Tankötelezettségi feladatok ellátása az egyenlő bánásmód alkalmazásával
- A tagozat sajátosságainak figyelembe vételével a hátrányos helyzetűek kiegyenlített arányára való törekvés évfolyamonként □ A felzárkóztatás segítése, lemorzsolódás csökkentése
- Tehetséggondozás
- Kapcsolattartás a szülőkkel, a Családsegítő Szolgálattal, GYIV-felelőssel, a speciális fejlesztést végző pedagógusokkal
- Igazolatlan hiányzások visszaszorítása
- Szülők tájékoztatása a tanulóra vonatkozó jogszabályokról, Házi rendről

- Könnyített testnevelés biztosítása
- Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknál, magántanulóknál, SNI és BTMN-es tanulóknál az adott tanév sikeres befejezése
- Felzárkóztató programok eredményeinek vizsgálata (lemaradás, stagnálás, fejlődés)

Középtávú célok

- A hatékony nevelő- és oktató munkához a személyi és tárgyi feltételek biztosítása intézményen belül pl. gyógypedagógus
- A mindennapi életre, a helyes életvezetési stílusra való felkészítés tantárgyakhoz kapcsolódva és osztályfőnöki órán

Hosszú távú célok

- A rövid és középtávú célok és feladatok végrehajtása után a tanulók sikeresen illeszkedjenek be, hátrányaik csökkenjenek, optimális esetben oldódjanak meg

3.8 AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI

Az intézményben az iskola felsőbb évfolyamára léphetnek tanulóink, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább minimum szinten, elégséges minősítéssel teljesítették.

A Nkt. 57.§-ának (1) bekezdése értelmében a tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

E főszabály alól **csak az első évfolyamon tanulók esetén van kivétel**, ugyanis az első évfolyamon a tanuló csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, illetve, ha a szülő ezt kéri. A továbbhaladásról döntő személyek: tanító, tanár. Félévkor, tanév végén: a nevelőtestület.

Elmarasztaló értékelés esetén augusztus 31-ig tehet a diák javító, vagy osztályozó vizsgát.

3.9 ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSE, A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJA ELLENŐRZÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDSZERE

3.9.1 A BESZÁMOLTATÁS, A FELKÉSZÜLÉS ÉS AZ ÉRTÉKELÉS FORMÁJA, MÓDJA.

a. Az iskola írásbeli beszámoltatás formái

Formák	Rendje	Korlátok	Szerepe, súlya	Ellenőrzés Értékelés
Röpdolgozat	Bármelyik órán 1 tananyagból.	Nem íratható, ha aznap 2 témazáró, vagy nagydolgozat van.	A tanuló órára való felkészülését ellenőrzi. 1 felelet értékű.	Következő órára kijavítani. Értékelni %-osan, osztályzattal.
Témazáró dolgozat	1 tanítási egység, téma zárásakor.	Minden évfolyamon. Egy napon csak 2 dolgozat íratható.	Felmérés a tanuló tudásszintjéről az adott témából. Jelentősen befolyásolja a félév, évvége osztályzatát. Az érdemjegy 150% -ával számolunk.	Két héten belül javítani. Értékelési lehetőségek: %-osan, pontozással, átváltó kulcs alkalmazásával, szövegesen, számjeggyel.
Nagydolgozat	1 vagy több téma zárásakor, nagyobb tanítási egység zárásakor.	Csak 5-8. évfolyamon, napi 1 íratható.	Felmérés a tanuló tárgyi tudásáról az adott témákból. Döntő súlya van a félév, tanév zárásánál. Az érdemjegy 150% -ával számolunk.	Két héten belül javítani. Értékelési lehetőségek: % -osan, pontozással átváltó kulcs alkalmazásával, globálisan, szövegesen, számjeggyel.
Tudáspróba	Témazárás előtt íratható.	Osztályozható	Tájékoztatást ad a téma ismeretéről, a hiányosságokról.	Tájékoztatni a tanulót a tananyag tudás szintjéről.
Házi dolgozat	Bizonyos témáról egyéni gyűjtőmunka, projekt munka alapján íratható.	Csak 7.8. évfolyamon.	A téma iránt érdeklődőkkel íratható.	Szövegesen, globálisan, értékelés számjeggyel, vagy szövegesen. Kiemelve a dolgozat pozitív részeit.

Mérések a tanév folyamán	Előre meghatározott céllal, meghatározott időben, egész tanéves tananyagból vagy nagyobb időszakot átfogó anyagból.	Csak a munkatervben, ellenőrzési tervben meghatározott kört, meghatározott módon lehet mérni.	Tájékozódás a tanulócsoporthoz tartozó tudás-, készség-szint-jéről, a továbbhaladás miatt.	Értékelés %-osan, szövegesen, tájékoztatva az érintett feleket.
--------------------------	---	---	--	---

b. Az otthoni felkészülés szóbeli, írásbeli feladatok

formák	elvek	korlátok	ellenőrzés	értékelés
Szóbeli feladatok: • Versek • Vers részletek • Idézetek • Szabályok • Memoriterek • Tanórai tananyag	Korosztályi sajátosságokat figyelembe véve kell meghatározni a megtanulandó szöveg mennyiségét. A mennyiség nem lehet fegyelmező, vagy büntetőeszköz.	Alsó tagozaton hét végére nem adható fel. Felső tagozaton figyelemmel kell lenni a hét végére, munkaszüneti-, és pihenő napokra.	A megadott határidőben, tanórán kikérdezve.	Az előzetesen meghatározottak alapján. Szóban, szövegesen, 5-8. évfolyamon számjeggyel is.
Írásbeli feladatok • Gyakorló feladatok • Házi dolgozatok • Otthoni rajzok • Gyűjtőmunka	Korosztályhoz illeszkedő mennyiségben, a tanulók képességeit figyelembe véve kell meghatározni. Nem lehet büntetés a feladat mennyisége.	Hét végére csak javaslatként lehet megadni gyakorló feladatokat.	Az elkészítés határidejének napján az adott tanórán frontálisan, egyénileg, beszédre a munkát tartalmi ellenőrzés.	Az előzetes meghatározás alapján szóban, szövegesen 5-8. évfolyamon számjeggyel.
Előadás, kiselőadás, bemutató készítése.	A tanulói képességekhez igazodva, előre kijelölt témában, pl.: projektmunka formájában.	A témában nemcsak kiemelkedő tudású tanulókkal.	A bemutatás napján Tartalmi ellenőrzés.	A pozitív oldal kiemelésével, szóban, számjeggyel értékelhető.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatokat a tanórákon megfelelően elő kell készíteni. Megoldásuk és számonkérésük sikerélményt nyújtson a tanulóknak. Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok mennyisége legyen összhangban a tananyag mennyiségével és a tanulók életkori sajátosságaival.

Sem a szünetekre (tavaszi, nyári, őszi, téli), sem a hétvégékre nem adunk több házi feladatot, mint az egyik tanóráról a másik tanóra adott házi feladatok mennyisége.

Figyelembe vesszük tanulóink eltérő képességeit, különösen a sajátos nevelési igényű gyermekekét: élünk a differenciált házi feladat adásának lehetőségével.

c. Az értékelés módja

Iskolánk nevelőtestülete élni kívánt a 2010. évi törvényi módosítás adta lehetőséggel. Ennek értelmében, iskolánkban a tanulók tanulmányi teljesítményét - a 2010/2011-es tanévtől kezdődően - a következőképpen értékeljük:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. ***A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén*** a tanuló minősítésére iskolánk pedagógiai programja ***az osztályzatokkal történő értékelés /5, 4, 3, 2, 1/ alkalmazását írja elő. Ugyanez a szabály vonatkozik minden újonnan belépő tantárgyra is.***

Alapelvünk az, hogy az értékelés sokkal bővebb fogalom az osztályozásnál, az osztályzatok kialakításán túl tehát a tanulók értékelésének formáit és módszereit is meghatározzuk.

SZÖVEGES ÉRTÉKELÉS, mint a tanulók értékelésének egyik formája

Tartalmi kritériumok:

- kommunikáció
- szabálykövetés
- gondolkodás
- tanuláshoz való viszony

A szöveges értékelés módja lehet:

- szóbeli – folyamatos, magatartás, szorgalom, tanulmányi munka – órai, órán kívüli

- írásbeli – tudáspróbák, témazáró felmérések % - os megadása félévkor, tanév végén, részletesen a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről

Az értékelés tartalmi szempontjai:

magatartás:

- norma és szabályismeret
- szabálykövetés
- helyzete a közösségben
- viszony a társakhoz, felnőttekhez
- beszédstílusa, hangneme

szorgalom:

- motiváltság, részvétel a tanulási tevékenységben
- feladattudat fejlettsége, türelem, kitartás a feladatvégzésben
- megbízhatóság, a teljesítés igényessége

tantárgyi teljesítmények:

- a helyi tanterv követelményeinek való megfelelés (jó teljesítmény, lemaradás)
fejlődés, fejlettség az alapvető *készségekben*

- beszéd
- olvasás
- íráshasználat
- szövegalkotás
- mozgás
- eszközhasználat
- önkiszolgálás

képességekben

- szövegértés
- megismerés
- problémamegoldás
- gondolkodás
- döntés
- együttműködés
- konfliktuskezelés

Az értékelésnél figyelembe kell venni: írásbeli - szóbeli ellenőrzés, felmérés, vizsga, órai aktivitás, versenyeken való részvétel, tanórán kívüli tevékenység.

- d. Ha a tanuló a 2 – 8. tanév végén egy-három tárgyból szerez elégtelen minősítést, a **Vizsgaszabályzatban előírtak alapján** javítóvizsgát tehet. Ha legalább négy tárgyból éri el ezt a minősítést, az évfolyamot ismételni köteles.

A tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- A főigazgató felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.
- A főigazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
- Egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott és nincs a pedagógiai programban előírt számú érdemjegye az adott tantárgyból (tantárgyakból).
- Egyéni tanrendű tanuló volt
- Egy tantárgyból 30 % -ot meghaladó hiányzás esetén.

Az osztályozó vizsga tantárgyait és a vizsga formáját a **Vizsgaszabályzat** tartalmazza.

- e. ***A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának, szorgalmának ellenőrzése és értékelése:***

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését, értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük.

Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

- f. ***A tanulók 1-8. évfolyamon a tantárgyakból átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek***

- A tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizzük.
- Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

Kiemelten fontos, hogy a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében minél többször ellenőrizzük a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében minden tanuló félévente legalább egyszer felel szóban.

- Az ének-zene, vizuális kultúra, számítástechnika, életvitel tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva.
- A testnevelés és sport /tánc/ tárgyak követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység során ellenőrizzük.

g. Az értékelésnél domináns kiindulópont:

félévkor, év végén: két értékelés között mennyit fejlődött vagy hanyatlott, felelet, felmérés: az adott /mért / teljesítményeknek mennyi az objektív értéke A tanulók tantárgyi teljesítményét felső tagozatban a hagyományos 5 osztályzattal lehet értékelni. (elégtelen, elégséges, közepes, jó, jeles / megdicsérő jeles, kitűnő).

A NAT-ban rögzített minimum követelmény = 2 (elégséges)

Felmérő: min. 30 % = 2

A nagydolgozatok beírásánál az e – Krétában megjelöljük a dolgozat fajtáját, az e –Kréta rendszer erre eltérő jelölést használ, ami az érdemjegyek megállapítása szempontjából igen fontos. A témazáró dolgozatok esetében a szerzett jegyet a félévi és év végi értékelésnél 150%-os értékkel számítjuk. (Eredménytelen témazáró, ha az osztály 50 %-nál elgondolkodtató eredmény született – megismételhető). A szorgalmi munkák kiselőadások esetében a szerzett jegyet 75% - os súlyozással számítandó.

Havonta legalább egy osztályzatnak minden tárgyból lennie kell! A heti 4-5 órás tantárgyakból havonta minimum 2 - 3 jegy szükséges. Vizsgán elért osztályzat csak 1 jeggyel változtatja meg az érdemjegyet.

A magatartást év közben írásban minősítjük (beírás, dicséret). Félévkor és tanév végén osztályzattal értékelünk. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök a diákokkal történt egyeztetés után terjeszti elő. A végleges érdemjegyet a nevelőtestület véleménye alapján állapítjuk meg. Vitás esetekben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

Példás – egy nevelői kifogás esetén már nem adható.

A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba kell bejegyezni.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben, az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

3.9.2 A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉRTÉKELÉSÉNEK, ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI, KÖVETELMÉNYEI

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz /2/, érdemjegyeket, illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás /5/ az a tanuló aki:

- a házirendet betartja
- tanórán és tanórán kívül példamutatóan rendesen viselkedik
- kötelességtudó, feladatait teljesíti.
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
- tiszteletudó
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan előzékenyen, segítőkészen viselkedik.
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó /4/ az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán vagy tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,

- az osztály vagy az iskolai közösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

Változó /3/ az a tanuló aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem teljesíti minden esetben,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- osztályfőnöki intője van.

Rossz (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte szükséges.

3.9.3 A TANULÓK SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK, ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI, KÖVETELMÉNYEI

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag /2/, érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

Iskolánkban a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás /5/ az a tanuló, aki

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

Jó /4/ az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatokat tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

Változó /3/ az a tanuló, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó,
- feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

Hanyag /2/ az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait folyamatosan nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az **iskola jutalomban részesíti**.

3.9.4 AZ ISKOLA JUTALMAZÁSI FORMÁI

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- főigazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- **Az iskola kiváló diákja elismerés** – a nyolc éven át kitűnő-kiemelkedő tanulmányi és verseny eredményt elért tanulók kapják, mellyel tovább öregbítették az iskola hírnevét /**díszoklevél és Széchenyi könyv**/, melyet a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjei oklevelet és könyv/tárgyjutalmat kapnak, melyet az iskola közössége előtt vehetnek át.

Az iskolán kívüli területi, vármegyei /egyéni 1-10., csapat 1-3./, országos versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók **főigazgatói, nevelőtestületi** dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására hozni.

3.9.5 AZ ISKOLA ELMARASZTALÁSI FORMÁI

a. *Azt a tanulót, aki*

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy
- igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola jó hírnevének **büntetésben lehet részesíteni.**

b. *Az iskolai büntetések formái:*

- szaktanári, nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- főigazgatói figyelmeztetés
- főigazgatói intés
- főigazgatói megrovás
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- nevelőtestületi intés
- nevelőtestületi megrovás

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel el lehet térni.

Különösen fontosnak tartjuk Nkt. 59. § (1) és (2)-ben leírtakat, és annak érvényre juttatását:

„Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben a nevelési-oktatási intézménynek vagy a gyakorlati képzés szervezőjének jogellenesen kárt okoz, a Ptk. szabályai szerint kell helytállnia.

Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a kártérítés mértéke nem haladhatja meg

- a) gondatlan károkozás esetén a kötelező legkisebb munkabér – a károkozás napján érvényes rendelkezések szerint megállapított – egyhavi összegének ötven százalékát,*
- b) ha a tanuló cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképese, szándékos károkozás esetén az okozott kár, legfeljebb azonban a kötelező legkisebb munkabér – a károkozás napján érvényes rendelkezések szerint megállapított – öthavi összegét.”*

Az elmarasztalás formáinak és lehetőségeinek kimerítése után a tanuló ellen **fegyelmi eljárás** kezdeményezhető, melynek részletes szabályait az intézményi SZMSZ tartalmazza.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni!

3.9.6 TÉMAZÁRÓ DOLGOZATOK SZÁZALÉKOS ÉRTÉKELÉSE

A szakmai munkaközösségek megállapítása alapján a témazáró dolgozatok, feladatlapok %os értékelése szaktárgyanként a következő:

Idegen nyelv

90-100 %	5
80-89 %	4
60-79 %	3
40-59 %	2
0 - 39 %	1

Alsó tagozat,

91-100 %	5
76-90 %	4
51-75 %	3
31-50 %	2
0 – 30 %	1

Alsó tagozat /szöveges értékelés/

91-100 %	Kiválóan megfelelt
75-90 %	Jól megfelelt
51-74 %	Megfelelt
35-50 %	Gyengén megfelelt
0- 34 %	Felzárkóztatásra szorul

Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Kémia, Fizika, Biológia, Természetismeret, Földrajz, Informatika, Technika, Ember és társadalomismeret, Ének – zene.

91-100 %	5
76-90 %	4
51-75%	3
31-50 %	2
0- 30 %	1

3.10 A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

3.10.1 A SZERVEZÉS ÁLTALÁNOS ELVEI

Iskolánkban csoportbontásban oktatjuk bizonyos osztályokban informatika tantárgyat, valamint az angol, illetve német nyelvet.

Az informatikát igény szerint osztályonként két csoportra osztva, melyeknek szervezési elve a képességek szerinti bontás. Így lehetőségünk van a közel azonos képességű tanulóknál a tehetséggondozás, valamint a felzárkóztatás feladatait is ellátni. A versenyekre való felkészülés a tanítási órán is előkészíthető.

Az idegen nyelveket évfolyamonkénti bontásban oktatjuk. Így a tanulói létszámhoz igazodva három, illetve négy tanulócsoporthoz kialakítására is lehetőségünk van. Ezekben az esetekben is a képességek szerinti bontás a csoportalakítás szervező elve. Az angol nyelvet 3, illetve emeltszint esetén 5 órában, a német nyelvet 3 órában oktatjuk. Az idegen nyelvtanítás órarend szerint harmadik évfolyamon kezdődik, de szakköri formában már első osztálytól lehetőséget biztosítunk a vele való ismerkedésre az érdeklődő diákok számára.

Egyéb foglalkozások esetén a szervezés alapelvét a jelentkező diákok száma, a diákok érdeklődési köre, a szülők igényeihez való alkalmazkodás, valamint iskolánk hagyományrendszere jellemzi.

3.10.2 EMELT SZINTŰ IDEGEN NYELVI OKTATÁS – ANGOL NYELV

Az önkormányzat és az iskola nevelőtestületének elképzelései találkoztak akkor, amikor megfogalmazásra került, hogy szükséges megújítani az oktatást. Valami egyedit, hasznosat nyújtani a város lakossága és tanulói számára.

Ezért kitörési pontok keresésére került sor, melynek során megvizsgálásra kerültek az alábbi részterületek: emelt szintű idegen nyelv oktatása, informatika, sport /testnevelés/.

Végül is mindenki meglegedésére **az emelt szintű idegen nyelv oktatására** esett a választás, ezen belül kiemelten kezelve az angol nyelvet, de teret hagyva a német nyelv iránt érdeklődők számára is. Az angol nyelvet tanórai kereteken belül, a törvényi előírásoknak megfelelően, heti 5 tanítási órában sajátíthatják el diákjaink, míg a német nyelvet tanulók részére is lehetőség van szakköri formában, heti plusz két órában kiegészíteni tudásukat.

a. Pedagógiai célok

Az emelt szintű idegen nyelvi nevelés-oktatás célja és feladata

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljai és tartalma összhangban vannak a Nemzeti alaptanterv többi műveltségi területének céljaival és tartalmával, valamint az Európa Tanács ajánlásaival.

Az idegen nyelv tanításának és tanulásának céljait a tanulók szükségletei szerint kell meghatározni. Korunkban egyre természetesebb követelmény a fiatalokkal szemben, hogy idegen nyelveken legyenek képesek jól kommunikálni. Ezt a képességet alapozza meg a következetes, hatékony és legfőképpen motiváló nyelvoktatás az általános iskolában. A szülők, ezáltal közvetve a tanulók részéről felmerülő igény, hogy a gyermekek minél korábban kezdjenek el idegen nyelvet tanulni.

Fontos azonban, hogy az valóban akkor induljon el a 4. évfolyam előtt, ha az adott iskolában ténylegesen adottak a feltételek. A 3. évfolyamban vagy esetleg még korábban elkezdett

nyelvtanulásnak nem lehet az a célja, hogy minél korábban terheljük a gyermekeket számukra még nehezen feldolgozható ismeretekkel, hanem az, hogy kialakítsuk bennük az igényt a nyelvtanulásra, hogy megkedveljék az anyanyelvüktől eltérő nyelvet, illetve fokozatosan, az anyanyelvi tudásuk fejlődésével összhangban össze tudják hasonlítani a két nyelvet. Amennyiben sikeres ez a kezdeti, motivációs, felfedezésekkel, sikerélménnyel és ezáltal örömmel teli, főleg a szóbeliségre törekvő, alapozó szakasz, a nyelvtanulás későbbi szakaszában talán már nem kell győzködnünk a tanulókat, hogy mennyire fontos az idegen nyelv(ek) minél jobb, alaposabb ismerete.

Az általános iskola felső tagozatában a kiejtés, szókincs, kommunikációs készségek valamint a nyelvtani fogalmak tanítása mellett helyet kell kapjon a nyelvtanulási stratégiák kialakítása, illetve azok folyamatos és következetes fejlesztése.

Akkor lesznek képesek a tanulók megfelelő mélységben megtanulni a nyelvet, ha megtaníttuk őket a számukra legmegfelelőbb módszerek, tanulási stratégiák alkalmazásával tanulni. Ez segítheti a tanulókat a további idegen nyelvek, illetve más tantárgyak sikeres tanulásában is. Ezek elsajátításához azonban sok időre és türelemre van szükség. Ezért kiváló lehetőség az emelt szintű nyelvtanítás megszervezése, hiszen a többletórák időt hagynak a gyakorlásra, bevésésre, a motiváló hatású technikák alkalmazására. Ezáltal lehetőség nyílik a tanulmányi versenyekre való eredményes felkészülésre is, és az ott elvárható eredményes szereplést tudjuk kitűzni tanulóink elé.

Kiemelten fontos tehát az emelt szintű nyelvtanítás, mert

- az egyetemi és főiskolai diploma alapfeltétele a nyelvvizsga, erre áldoznak pluszban a szülők a legtöbbet;
- a felsőfokú végzettséggel rendelkezők közel egytizede nem kap diplomát, mert nem szerzett nyelvvizsgát;
- a csökkenő gyermeklétszám, csökkenő normatíva ellensúlyozása érdekében – vonzóbbá tenni az iskoláinkat;
- a településen és a környező településeken élők diákok számára is lehetőséget kell nyújtani a nagyobb óraszámú történő nyelvtanulásra, a magasabb szintű alapok megszerzésére;
- fel kell venni a versenyt az egri iskolákkal a nyelvtanítás terén is, mert bizony itt van lemaradásunk.

b. Humán erőforrások

Jelenleg a törvényi háttérben ismertetett feltételeknek egyértelműen meg tudunk felelni. Négy angol szakos kolléga van a nevelőtestületben, mely kellően jó alapot nyújt az oktatás megvalósításához. Így magas színvonalon tudjuk vállalt feladatainkat teljesíteni.

Egyrészt a választható órakeretből, valamint – ha szükséges - a tantárgyi rendszerünk óraszámának átcsoportosításával biztosítani tudjuk a kívánt óraszámokat.

A feladat ellátásában érintett szakos kollégák képesek a nagyon komoly feladatra. Jól felkészült pedagógusok végzik az angol nyelv oktatását, zömében komoly szakmai tapasztalatokkal, sikerekkel a hátuk mögött.

c. Tárgyi feltételek

Iskoláink rendelkeznek a megfelelő tárgyi feltételekkel, sokrétű és színvonalas szemléltető eszközeink, szótáraink, oktató filmjeink, nyelvi oktató programjaink, DVD lejátszóink, projektoraink, interaktív tábláink vannak. Rendelkezünk nyelvi laborral is, valamint az informatika termek bevonhatók az oktatásba, mint multimédiás nyelvi laborok, ebből szintén kettő darab van.

d. A megvalósítás szintjei, óraszámok, csoportok.

A humán erőforrások tehát rendelkezésre állnak, tehát a bevezetését a testületi határozattal összhangban ötödik évfolyamtól kezdjük, úgy, hogy harmadik és negyedik évfolyamon normál órakeretben alapozást végzünk heti egy, illetve három órában. Kiemelten fontosnak érezzük ezt, hiszen az alapvető olvasási, írási, számolási készségek elsajátítását az alsó tagozatban meg kell tenni a tanulónak. Ismervén az osztályaink összetételét, a hátrányos helyzetű tanulók számát, a felső tagozatban történő bevezetéssel szakmailag egyetértünk. Esélyt kell ugyanis adnunk a lassabban haladóknak is arra, hogy felkészülhessenek az emelt szintű oktatásra, így esélyük lesz az emelt szintű osztályba sorolásra.

A negyedik évfolyam végén tehát megtörténik a bemérés, mely alapján kialakítjuk az emelt szintű és normál ütemben dolgozó csoportokat.

A 4. évfolyamban elért idegen nyelv, magyar nyelv, matematika eredmények alapján történik az emelt szintű csoportba sorolás, a nyelvet tanító kollégák, valamint a 4. osztályos

osztályfőnökök közös döntése alapján. A 4. évfolyam végén szintfelmérőt íratnak az angol szakos kollégák, mely segíti őket a végleges döntésük meghozatalában.

Az emelt szintű idegen nyelvi csoportokba, valamint a normál tantervű osztályba sorolásról szóló határozatot legkésőbb június végéig küldjük meg a szülőknek.

Tehát heti 5 órában, és természetesen – a törvényi előírásnak megfelelően - képesség szerinti csoportbontásban történik az oktatás.

Az emelt szintű idegen nyelv oktatásának felső tagozatban történő bevezetése kiválóan szolgálja a tehetséggondozás kiemelt feladatát, nagyban segíti a nehezen haladók felzárkóztatását, a továbbtanulásra való célirányos felkészítést, és nem utolsósorban a versenyeztetést. Ennek alátámasztására szolgálnak az utóbbi évek versenyeredményei.

3.11 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

3.11.1 EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAPOTFELMÉRÉS

Orvosi **szűrővizsgálatot** végzünk minden évben a következő osztályoknál: 1., 3., 5., 7., 8. osztály (súly, magasság, vérnyomás, érzékszervi, golyva, teljes, átfogó orvosi vizsgálat) Ha elváltozást észlelünk szakrendelésre utaljuk, beutalót kap a gyermek. Rendszeresen ellenőrizzük: ha szükséges, jár-e szakrendelésre, gyógytornát végzi-e, esetleges diétát betartja-e.

Fogászati és látásvizsgálatot végzünk minden tanévben minden évfolyamon.

Tisztasági vizsgálatot minimum negyedévente végzünk, természetesen, ha szükséges, akár hetente is. Probléma esetén értesítjük a szülőket, ill. lekezeljük a gyermeket. A személyi higiénáról minden alkalommal beszélünk a gyermekeknek.

A **fertőző betegségek** megelőzése érdekében 6 éves korban ellenőrizzük a BCG heget – átoltottság az iskolában 100%-os, vagyis minden gyermek kapott BCG oltást.

1. osztályban ellenőrizzük az oltási könyvek alapján, hogy megtörtént-e az alapimmunizálás, vagyis minden védőoltást megkapott-e a gyermek.

6. osztályban kampány oltás keretében Di-Te és MMR-oltásban részesülnek.

8. osztályban kapják a Hepatitis B. elleni védőoltást. A fertőző beteget hazaküldjük az iskolából.

Érzékszervi eltérések: az iskola tanulói közül hány fő visel szemüveget, rendszeres gondozás, ellenőrzés alatt kik állnak.

Hány fő hallássérült- ők rendszeres ellenőrzés alatt állnak-e?

A mozgásszervi elváltozások a tanulók nagyon alacsony százalékánál fordul elő, ami az iskola jellegéből adódik. Ezek a gyermekek rendszeresen úsznak, ha szükséges a bemérések során a gyógytornát is javasoljuk részükre.

Nagy gondot fordítunk az egészséges táplálkozás propagálására és a többi mozgásra is.

3.11.2 A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZER

Iskolánk a tanév rendjében meghatározott törvényi előírásoknak megfelelően, a NETFIT mérési módszer alkalmazásával tanévenként, a felső tagozat minden évfolyamára kiterjedően, a nappali oktatás munkarendje szerint felkészülő tanulók részvételével megszervezi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát. A mérés, vizsgálat egyszeri alkalommal zajlik, a mérés végrehajtásához szükséges ideig, maximum három hónapig. A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai végzik.

A lefolytatott mérés, vizsgálat eredményeit a vizsgálatot végző pedagógus a mérésben érintett tanulónként, osztályonként és évfolyamonként rögzíti, az eredményeket a testnevelés tantárgyat tanító pedagógusokkal közösen elemzi és meghatározza a tanuló fizikai fejlődése szempontjából szükséges intézkedéseket.

NETFIT TESZT

Ülésben előrenyúlás: a méréshez tesztasztal vagy doboz készíthető - de tornapad segítségével is elvégezhető. Nyújtott ülésben a mérőeszközhöz támaszkodó lábakkal, kinyújtott térdekkel a lehető legmesszebb kell előrenyúlni mindkét karral. A mérőeszköz felső lapjának a talajtól mért távolságát (magasságát) 32 cm-re kell beállítani, és a felső lapnak legalább 15 cm hosszán kell kinyúlnia a támaszkodó lábak fölé. A felső lapot 50 cm hosszán centiméteres pontosságú skálával kell ellátni úgy, hogy a 15-ös érték a lábtámasszal pontosan egybeessen. Erre a skálára egy kis vonalzót kell elhelyezni, ezt tolja előre ujjával a próbázó. A vonalzót nem szabad lökni, csak a lehető legmesszebbre kell előretolni. Két kísérlet közül a jobbik számít. Értékelés: 1 cm pontossággal, centiméterben.

(A kísérletvezető a próbázó oldalánál elhelyezkedve tartsa meg a térdek nyújtott helyzetét. Ügyelni kell a mérőeszköz skálázására is, hiszen az a próbázó, aki a lábujjáig ér el, nem nulla, hanem 15 cm értéket ér el.)

Hanyatt fekvésből felülések (sit-up): a próbázó üljön le a talajra, kezeit kulcsolja össze a tarkóján, térdeit 90 fokos szögben hajlítsa, sarkát és talpát tartsa a talajon. Egy segítőtárs a próbázóval szemben ülve vagy guggolva rögzítse a lábakat a talajon. „Kész, rajt!” jelzésre 30 másodpercen át minél többször hanyatt kell feküdni (váll érinti a talajt), majd fel kell ülni, könyökkel megérintve a térdeket. A kísérletvezető az idő leteltét „állj”, vagy „elég” szavakkal jelzi. A tesztet egyszer kell elvégezni. Értékelés: felülések száma, db.

Megjegyzés: mérési hibán belüli az eltérés és könnyebb a végrehajtás, ha a próbát hanyatt fekvésből kezdik.

Helyből távolugrás: egy vonal mögött kis, kényelmes terpeszből indítva, térdhajlítás és erőteljes karlendítés után a lehető legmesszebbre kell elugorni. Talajfogás után helyben kell maradni az „utolsó nyom” pontos lemérése miatt. Két kísérlet közül a jobbik eredmény számít. Ha a próbázó hátraesik, leül, vagy bármely más testrészével érinti a talajt, újabb kísérlet engedélyezhető. Értékelés: 1 cm pontossággal, centiméterben.

Függés hajlított karral: egy kb. 2,5 cm átmérőjű vízszintes rúdon hajlított karú függést kell megtartani a lehető leghosszabb ideig. A rudat válszélességben, felső madárfogással kell fogni. A próbázó áll a rúd felett legyen, de állát ne támassza fel a rúdra. A próbázót emeléssel kell segíteni a megfelelő testhelyzetbe. Stopper indítása: amikor a próbázó áll a rúd fölé kerül, és a segítő elengedi. Stopper megállítása: amikor a próbázó nem bírja tovább tartani az előírt helyzetet (szeme a rúd alá kerül). Egy kísérlet végezhető. Értékelés: tizedmásodperc pontossággal, másodpercben - az egész perc értékek átszámítandók. A méréshez többféle eszköz használható rúdként, de ügyelni kell a mérőhely biztonságára (a rúd rögzítése, magasság, a rúd eléréséhez használt pad vagy szék kezelése, leugráshoz szőnyeg stb.). Hazai viszonyok között jól felhasználható pl. a sok iskolában megtalálható KTK készlet.

A tesztleírás szerint a próbázó előre-hátra lengését meg kell állítani, a próbázó biztatható, de a mérés alatt az eltelt időt ne mondják be.

10x5 m ingafutás: egymástól 5 m távolságban lévő párhuzamos vonalak között ötször kell oda-vissza futni a lehető leggyorsabban (egy ciklus, egy „kör” 2x5 m). A vonalakon mindkét lábbal át kell lépni, mindkét lábnak érintenie kell a talajt vonalon kívül is. Az eredeti tesztprotokoll

szerint a vonalak hossza 1,2 m, végükön jelzéssel (kúp, gúla stb.). Nagyon lényeges a csúszásmentes padló, szükség esetén megfelelően rögzített szőnyeg is használható. Indítás: „Kész, rajt!” jelzésre. A megtett körök számát minden kör végén hangosan be kell mondani. Egy kísérlet végezhető. Értékelés: tizedmásodperc pontossággal, másodpercben. A próbázó figyelmét előre fel kell hívni a teljes gyorsaságú célba futásra az ötödik kör végén.

Igen fontos a 180 fokos fordulók helyes végrehajtása is (erőteljes térdhajlítás, kitámasztás). A lábsérülések elkerülése érdekében megfelelő sportcipő használata elengedhetetlen. Szabálytalan a végrehajtás, ha a próbázó fordulónál nem érinti mindkét lábával a talajt a vonalon kívül. Ez esetben a végrehajtást meg kell szakítani, és teljes pihenő után újabb kísérlet tehető.

Állóképességi ingafutás : a próbázó egymástól 20 m távolságban lévő vonalak között halad oda-vissza, magnóról kapott bűgő hangjelzés szerinti tempóban, fokozatosan gyorsulva. A teszt levezetéséhez speciális hangkazetta szükséges. A próbázónak olyan gyorsan kell futnia, hogy az egyik hangot a 20 méteres táv egyik végén, a következő hangot pedig a táv másik végén hallja meg. A távok végén a vonalat érinteni kell, vagy egyik lábbal át kell lépni rajta. Egy-két méteren belüli pontosság elfogadható. A sebesség először nagyon lassú, de percenként fokozatosan növekszik. A próbázónak addig kell tartania a tempót, ameddig csak bírja. A teljesített távok számát kell feljegyezni, ami egyrészt a bűgő hangjelzések után a magnóról is hallható, másrészt a kísérletvezetőnek is célszerű ezt a számot minden távnál hangosan megismételni. A teszt hossza tehát személyenként változó, mindenki addig fut, ameddig bírja tartani a diktált tempót. Egy kísérlet végezhető. Értékelés: teljesített 20 méteres távok darab száma (db).

Összes pontszám: a tesztenkénti pontszámokat összeadva kapjuk a végeredményt. Az így kapott összes pontszám statisztikai jellemző és eloszlása alapján adható meg a végső minősítés.

3.12 AZ ISKOLA EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

3.12.1 ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI

Egészségnevelési alapelvünk, hogy a tanulókkal megismertessük és elfogadtassuk azokat a befolyásoló tényezőket, szokásokat, módszereket, melyek elősegítik harmonikus fizikai és szellemi fejlődésüket, illetve tisztába legyenek azokkal, melyek hátráltatják, rontják, károsítják szervezetüket. Életvitelük, szellemi és fizikai tűrőképességeik tegyék őket alkalmassá a hosszú

és kiegyensúlyozott élet elérésére. Erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások, csökkenjenek az ártótényezők, az iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az elsajátítottakat.

Képesek legyenek figyelemmel kísérni:

- *Viselkedésüket, az életvezetésük helyes alakítását,*
- *Az egészségkárosító magatartásformák elkerülését,*
- *A betegségeket a korai szűrésekben való részvétel révén megelőzni,*
- *Tudjanak sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani,*
- *Erősítsék a társas-kommunikációs készségeik fejlesztését és a konfliktuskezelési magatartásformák fejlesztését.*

Az egészségnevelés főbb területei:

- Testi nevelés
- Hitre és erkölcsös életre nevelés
- Higiéniai nevelés
- Helyes táplálkozás
- Káros szenvedélyek elleni harc

Az egészségnevelés színterei:

- ***Hagyományos tanórai oktatásszervezésben***

Tanórákon: testnevelés, biológia, hit- és erkölcstan, természetismeret és osztályfőnöki órákon elsősorban a pedagógusok, de néhány témához kapcsolódóan más szakemberek irányításával a legkülönbözőbb módszerek felhasználásával.

- ***Nem hagyományos tanórai keretben***

Osztálykirándulások, iskolatej és iskolagyümölcs program, rendszeresen vagy alkalmanként szervezett versenyek, vetélkedők, programoktáborok keretében is remek lehetőségek vannak az egészségnevelés egyes részterületeinek megvalósítására.

Az egészségnevelés egyik legfontosabb színtere a testnevelés óra. A mindennapos testnevelés gerincét alkotja. Alsó és felső tagozatban heti 5 órát határoz meg a Köznevelési törvény. A testnevelés órákon kívül a sportszakkörök, tömegsport órák, versenyek, házi bajnokságok,

sporttáborok (sítábor, Tardos), úszásoktatás teszik lehetővé, hogy a diákoknak mindennap lehetőségük legyen az igényüknek megfelelő, változatos aktív mozgásra.

A lelki egészség fontosságát kiemelten kezeljük, hiszen a vallásosságot a lélektan több jeles képviselője spirituális immunrendszernek is nevezi. Éppen ezért kiemelkedő szerepet játszik a helyes értékrend, valamint a személyiség kiegyensúlyozottságának kialakításában.

A kisebb gondokkal küszködő (leggyakrabban túlsúlyos) tanulók számára könnyített testnevelés, a komolyabb betegséggel bíró tanuló számára a gyógytestnevelés javasolt. Iskolánk rendelkezik megfelelő végzettségű szakemberrel, aki a gyógytestnevelést szakszerűen ellátja. A mindennapos testnevelés többletfeladatainak anyagi vonzatai is vannak, ennek előteremtése az iskolavezetés feladata.

3.12.2 ISKOLÁNK KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

A környezeti nevelésünk kiemelt alapszemlélete, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben:

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A Föld egészséges folyamatainak visszaállítására való törekvés.
- A biológiai és bioszféra sokféleségének megőrzése.
- Érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt.
- Testi-lelki egészség megőrzésére való törekvés.
- Felismerjék a növekedés korlátait (a földi erőforrások végesek)!

Az iskola környezet- és egészségvédelmi alapelvei:

- A környezet- és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. Ezért azt valljuk, hogy a környezet védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életéről sem, mivel az ember a természet része. Ha mi emberek bármilyen módon ártunk környezetünknek, ahhoz azok visszahatnak saját szervezetünk működésére, mégpedig károsan.
- Szeretnénk ennek szellemében nevelni iskolánk tanulóit, s továbbá azt elérni, hogy programjainkkal nemcsak a diákokat, hanem a szülők és a környék lakosságának környezet- és egészségtudatos magatartását is (fejleszthetnénk) formáljuk.
- Belső tereinket megpróbáljuk hangulatosabbakká tenni, mert úgy gondoljuk, nagyon fontos feltétele a környezeti nevelésnek a barátságos légkör.

Az iskola elhelyezkedéséből adódó jellemzők	Célok	Tevékenységi feladat
Közepes és nagy forgalom	Közlekedési biztonság növelése	Megkívánná a kijelölt átkelőhelyek felújítását. Közlekedési, közlekedésbiztonsági ismeretek kiemelt tanítása Kerékpárral közlekedők számára több biciklitároló létesítése
Légszennyezés	Csökkentése	Zöldesítés az iskola környékén Gyomtalánítás az iskola környékén – allergiát okozó növények gyűjtése
Szemét	Tiszta, egészséges környezet	Szelektív hulladékgyűjtés (papír, műanyag, elem) Felvilágosító előadások szervezése Utcai szeméttárolók elhelyezése

Az iskolabelső	Tiszta, meghitt környezet	Gyakori szellőztetés Több élősarok Ahol szükséges, festés, felújítások Lábtörlők alkalmazása
Energiafelhasználás	Takarékos fűtés	Nyílászárók javítása Fűtésrendszer felülvizsgálata
Vízfelhasználás	Vízfogyasztás csökkentése	Csapok karbantartása Vízisztítók használata
Csatorna	Csatorna karbantartása	Biológiai lebontók alkalmazása Környezetbarát takarítószer alkalmazása
Udvar	Portalanítás	A „poros” területek gyepesítése
		Madáretetők kihelyezése, gondozása
Iskolai eszközellátottság	Esztétikai érzék fejlesztése Tanítás-nevelés hatékonyabbá tétele	Esztétikus dekorációk, falitáblák Könyvtár szakkönyveinek bővítése „zöld sarok” kialakítása

SZÉCHENYI ISTVÁN KATOLIKUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA és ÓVODA
KIS SZENT TERÉZ TAGÓVODÁJÁNAK

ÓVODAI - NEVELÉSI PROGRAM

TÖRVÉNYI MEGFELELTETÉS

Programunk a 363/2012. (XII.17.) számú Kormányrendelet értelmében, az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt. ágazati törvény)

Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeleteket vettük figyelembe

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- 2011. évi CXC. törvény és annak módosításai módosításáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII.17.) kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról, **különös tekintettel a 2025. Szeptember 1-től érvényes változásokra**
- 137/2018. (VII.25.) Kormányrendelet módosította Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosításáról
- az Oktatási Hivatal honlapján közzétett miniszteri irányelvek és alapprogramok a nemzetiségi oktatáshoz, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához
- 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.
- 1997. tv. XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A katolikus óvodai nevelési programot meghatározó egyházi dokumentumok

- 1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról
- Az Egyházi Törvénykönyv (Szerkesztette, fordította és a magyarázatot írta Erdő Péter. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója Budapest,1985.)

4 ÓVODÁNK BEMUTATÁSA, HELYZETKÉP

Katolikus óvodánkat 2022 februárjában kezdték el építeni egyházközségünkben, 2023 májusában fejeződtek be az építési munkálatok.

A római katolikus templom szomszédságában, a plébániával szemben épült a korszerű négy gyermekcsoport befogadására alkalmas óvoda. Az épület helyiségei rendkívül tágasak, világosak. Az óvoda felszereltsége eszközparkja a mai kor követelményeinek teljes mértékben megfelel. A gyermekek mozgásának fejlesztésére az épületben jól felszerelt tornaszoba áll rendelkezésre.

A hatalmas parkosított udvarunk lehetőséget nyújt az óvodai tevékenységek szabadban történő szervezésére. Az udvaron kialakított korszerű játszótéren önfeledten játszhatnak a gyermekek. A játszótér egyik eleme a mini KRESZ pálya, ahol a gyermekek játszva tanulhatják meg a közlekedési ismeretek alapjait, mely ismereteket az iskolában szélesíthetnek ki, és mélyíthetnek el.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszük. Óvodásainkat szeretetteljes légkörben szeretnénk gondozni, nevelni, nagy hangsúlyt helyezünk a gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlesztésére. A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, s a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) életpéldájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Munkánk során figyelembe vesszük a gyermekek egyéni képességeit, differenciáltan fejlesztjük őket. Törekszünk a gyermekek egészséges fejlődéséhez egyre jobb feltételeket teremteni.

Az ünnepeink kiemelkedő eseményt jelentenek óvodásaink számára, melyek előkészületeibe bevonjuk őket.

Az óvodás gyermekek szüleinek együttműködésére minden körülmények között számítunk, aktív partnerként szeretnénk bevonni őket nevelőmunkánkba.

A NAT fejlesztési feladatrendszere szorosan kapcsolódik a kisgyermekkorai fejlesztés irányait meghatározó Óvodai nevelés országos alapprogramjában megfogalmazott célokhoz.

4.1 Személyi feltételek

Tagóvodánkban 2025. szeptember 1-től 4 csoport működik

A 4 csoportban **6 fő óvodapedagógus** végzi feladatait.

Hold csoport:	Kozma –Csapó Gabriella tagóvoda – igazgató Szekeres Blanka
Tulipán csoport:	Abonyiné Forgács Tünde
Margaréta csoport:	Kiss Réka Papp Zsuzsanna Éva
Nap csoport:	Tarnai Judit

A csoportokban **2 fő pedagógiai asszisztens**, óvodapedagógushallgató segíti az óvónők munkáját

Tulipán csoport:	Kiss Alma
Nap csoport:	Veres Eszter

4 fő óvodai dajka

Hold csoport:	Visnyei Nikoletta Villő
Tulipán csoport:	Iski Béláné
Margaréta csoport:	Bocsiné Kátai Sarolta Jolán
Nap csoport:	Munkácsiné Pásztor Boglárka

5 ALAPELVEINK

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre

juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.

A katolikus óvoda missziós terület, melyben a nevelés, és a tanulás megalapozása folyik. Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi óvoda a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. (Az ember számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, amelyre azután ráépülhet a hit.) A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetről érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásait.

5.1 Gyermekképünk

Az alábbi tényezők módjának, mikéntjének a megfogalmazásából rajzolódik ki a gyermekkép.

Szem előtt kell tartani óvodai nevelés pedagógiai alapelveit.

- A gyermek személyiségének kibontakozásában meghatározó szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek.
- Az óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti.
 - ✓ vallási neveléssel
 - ✓ egészséges életmód alakításával
 - ✓ érzelmi neveléssel
 - ✓ szocializáció biztosításával
 - ✓ értelmi fejlesztéssel
 - ✓ testi és lelki szükségletek kielégítésével

5.2 Óvodaképünk

A katolikus óvoda a katolikus közoktatási rendszer legalsó láncszeme. Szakmailag önálló nevelési intézmény, amely a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és

esztétikus tárgyi környezete biztosítja a gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Óvodánk miközben teljesíti funkcióit, gyermekeinkben megteremtjük a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételeit

6 A PROGRAM CÉLFEJEZETE

6.1 Óvodánk céljai

- A családi nevelést kiegészítve, a különböző szociális háttérrel, és eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek élmény gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése.
- A magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Sokoldalú képességfejlesztés segítségével a személyiségfejlődés biztosítása, elősegítése: alapkészségek, kulcskompetenciák, ismeret, attitűd, képességfejlesztés.
- A gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése és a kompetenciaérzés kialakítása, fenntartása.
- A gyermekek és a művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása, tehetséggondozás.
- Különleges gondozást, sajátos ellátást igénylő gyermekek speciális fejlesztése.
- Esélyegyenlőség biztosítása, pedagógiai módszereinken keresztül.
- Környezettudatos magatartás kialakítása, a helyes szokások és szabályok megtanításával.

6.2 Általános nevelési feladataink

Az óvodások testi, lelki, szellemi szükségleteinek kielégítése az egészséges életmód, erkölcsi-szociális, esztétikai, anyanyelvi- értelmi fejlesztéssel és neveléssel, az intellektuális érzelmek differenciálásával valósul meg.

6.2.1 Az egészséges életmód alakításának feladatai

- A mindennapi testi-lelki edzés fejlessze a gyermek erőnlétét, alkalmazkodó képességének fejlődését, testi harmóniájának kialakulását.
- A gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

- Segítsük a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának, esztétikus, szép mozdulatainak kialakítását.

6.2.2 Az érzelmi, erkölcsi nevelés közösségi érzelmek alakításának feladatai

- Alakítsunk ki olyan óvodai életet, melyben sok a közös élmény, a közös tevékenység. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme, olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, állhatatosság, felelősségérzet, szabálytartás, önzetlenség, igazságosság, igazmondás, türelmesség mások véleménye iránt.
- A gyermek - gyermek, felnőtt - gyermek viszonyában segítsük a pozitív érzelmi kötődés kialakulását, a konstruktív, együttműködő társas kapcsolatokat.
- Az egészséges, önálló gyermeki személyiség kibontakozása érdekében teremtsünk lehetőséget az önmegismerésre, önértékelésre és az önérvényesítésre.
- Segítsük a gyermekek barátkozását, s tegyük lehetővé, hogy minden gyermek megtalálhassa helyét, szerepét a csoportban, és megkülönböztesse mi a jó és mi a rossz, mi a helyes, mi a helytelen.
- A gyermeket neveljük önmaga és mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére.
- A szociális érzékenység kialakításával segítsük a másság elfogadását, a többségi és a kisebbségi kulturális értékek tiszteletben tartását.

6.2.3 Az esztétikai érzelmek alakításának feladatai

- A gyermekek egyéni igényeinek figyelembevételével törekedjünk az esztétikus, a higiénikus gondozásra és az esztétikus megjelenés igényének kialakítására.
- A nemzeti értékeket láttató esztétikus környezettel formáljuk a gyermekek szépérzékét.
- A művészeti tevékenységeknél teremtsük meg a rácsodálkozási élményeket. Az esztétikai élmények legyenek alkotói és formálói a gyermekek esztétikai ítéletének.

6.2.4 Az anyanyelvi-értelmi nevelés, intellektuális érzelmek alakításának feladatai

- Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységforma keretében megvalósuló feladat. A helyes mintaadás és szabályközvetítés az óvodai nevelőtevékenység egészében.

- A meghitt beszélgetésekkel erősítsük meg a gyermekek beszélő- és kommunikációs kedvét, anyanyelvük ismeretét, megbecsülését, szeretetét.
- Az intellektuális érzelmek megjelenésével segítsük a gyermekek érdeklődési szintjének fokozódását, a tanulási vágyuk kialakulását, a szűkebb-tágabb környezetük hatásának nyitott, érzékeny befogadását.
- A gyermekek kíváncsiságának, utánzási kedvének felhasználásával fejlesszük az értelmi képességeiket – az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet és a kreatív gondolkodást.
- A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozásával fejlesszük a gyermekek egyszerű gondolkodási műveleti szintjét, az ismeretek emlékezetben tartását.
- A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a fogyatékosság jellegének és súlyosságának megfelelően az alkalmazkodóképesség, akaraterő, és az önállóság fejlesztése.

6.3 A nevelés keretei

6.3.1 Egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés célja a gyermekek egészséges életvitel-igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése.

6.3.1.1 Az óvodapedagógus feladatai

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése, testi fejlődésük elősegítése.
- A gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése, betegség megelőzése, és az edzettség biztosítása, környezettudatos magatartás megalapozása.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, biztonságos környezet megteremtése.
- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése, testi fejlődésük elősegítése.

Az óvodapedagógus az óvodai felvételi után – lehetőleg még a nyári időszakban – készítse a gyermekekről anamnézist. A következő lépésben a **gyermekek testi szükségleteinek feltárására** helyezze a hangsúlyt. A testi szükségletek kielégítése megalapozza a gyermekek jó közérzetét, ami minden tevékenységhez elengedhetetlen.

A gyermekek gondozásának feltétele az **óvodapedagógus és a gyermekek közötti meghitt, megértő viszony**. A gyermekek azoktól fogadnak el gondoskodást, akik őszinte, hiteles viselkedéssel, bizalomkeltő metakommunikációs jelzésekkel közelednek feléjük, és tapintatot, elfogadást közvetítenek. Ilyen feltételek mellett megismerhetők a gyermekek igényei, családból hozott szokásaik.

Az óvodapedagógus a beszoktatás (befogadás) ideje alatt minden gyermekkel, a dajkák bevonásával együtt végezze a teendőket, hogy a gyermekek megtanulhassák az egészséges életmód szokásainak sorrendjét és azok fogásait.

Az óvónők és a dajka ismerjék meg minden gyermek étkezési szokását, kedvelt ételeit és vegyék figyelembe azt is, amit nem szeret. Erőltetés nélkül, eleinte kis adagokban, lassan szoktassák az új ételekhez. Később ösztönözzék a gyermekeket, de ne kényszerítsék az ételek elfogyasztására.

Biztosítsák, hogy a nap bármely szakaszában ihassanak.

A testápolás a gyermekek tisztaságigényének kialakítását szolgálja. Mivel az önállóság terén a gyermekek között nagy különbségek mutatkoznak, az óvodapedagógus differenciált módon, s csak akkor nyújtson segítséget, ha arra a gyermeknek szüksége van.

A felnőttek különös gonddal védjék a gyermekek érzékszerveit. A bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztán tartásához, a WC-használatához a felnőttek teremtsék meg az intim feltételeket úgy, hogy a gyermekek fokozatosan, egyre önállóbban végezhessék ezeket a teendőket.

Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermeket. A gyermekek öltözéke a célnak megfelelő legyen: réteges, kényelmes és könnyen kezelhető. Hangsúlyozza a kislányos és a fiús jegyeket.

Váltócipőjük csúszásgátlós, kényelmes legyen és tartsa a bokájukat. A megfelelő öltözködési szokások kialakítása, a gyermeki igények (fázom, melegem van...) kielégítése hozzájárulnak a betegségmegelőzés alakításához. Fontos meggyőzni a szülőket a praktikus, ízléses öltözködés előnyéről.

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek. Biztosítjuk, hogy a gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg, szabadon ismételhessék a sokféle mozgásfejlesztő eszközökön, akkor is, ha nincs lehetőség az udvari játéokra.

A gyermekek alvásigényének egy részét az óvoda elégíti ki. A nyugodt pihenés feltétele a csend és a biztonság. Az elalvás előtti mesélés, és az azt követő altatódalok dúdolása

kondicionáló reflexként hat. Ha lehet, minden alkalommal éljük át a gyermekek az altatódalok hatására kialakult szendergés állapotát.

A gyermekek egészségének védelme, óvása, megőrzése, betegség megelőzése, és az edzettség biztosítása, környezettudatos magatartás megalapozása.

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással, bizalmi légkör megteremtésével, elkülönítve ápoljuk a dajka nénikkel mindaddig, míg szülei nem érkeznek meg. Ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés, hasmenés, bőrpír, erős köhögés esetén.

A gyermek személyes belső környezetének, testi, lelki, szociális egészségének gondozásával, **környezettudatos magatartás** megalapozásával a gyermekek egészségét védjük olyanformán, hogy érdekeltté, partnerré tesszük benne a gyermeket.

A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismerésével lehet elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne. Már a legkisebbek figyelmét ráirányítjuk **saját személyük és környezetük rendjére, tisztaságára.** Ennek eredményeképpen a nagyobbak különbséget tudnak tenni a szemét és a hasznosítható hulladék között. Séták, kirándulások alkalmával lehetőség nyílik a környezetvédelmi szabályok megismerésére, gyakorlására, betartatására. Környezetvédelmi tapasztalási lehetőség a gyerekeknek, hogy a szellőztetés, séták, kirándulások alkalmával érzékeljék a tiszta és a szennyezett levegő közötti különbséget.

Kiemelt fontosságú az ivóvíz védelme, a vele való takarékos bánásmód és a patakok, folyóvizek

tisztaság - megőrzésének hangsúlyozása a gyerekek körében.

Lényeges egészségvédő feladata az óvodának, hogy **kialakítsa a gyermekekben a felelős, egészségtudatos hozzáállást, a prevenciót:** az egészség kincs, amelyre vigyázni kell – és amelyért ők maguk is sokat tehetnek - a helyes testápolás, az étkezés, a napirend és a mozgás tekintetében.

Az óvodapedagógusok és a dajkák munkáján túl elengedhetetlen az együttműködés megfelelő

szakemberekkel, speciális gondozóval, prevenció, korrekció testi, lelki feladatok ellátása érdekében.

Az óvodapedagógusnak vezető szerepe van érzékszervi funkciók csökkenése, károsodása, érzelmi labilitás, impulzivitás felderítésében és szakorvoshoz való irányításában is.

Három-négy éves gyermekeknél gyakran előfordul, hogy alvás alatt bevizelnek. Ennek oka általában pszichés eredetű, ezért a leszoktató eljárások zömmel eredménytelenek. A felnőttek

óvakodjanak a gyermekek megszegényítésétől. Csakis a tapintatos, szeretetteljes bánásmód, és a szülőkkel való partneri, jó emberi kapcsolat szüntetheti meg az okokat.

A négy-öt éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz hanyag testtartást. A szervezett mozgásos tevékenységek, különösen a gyakori rövid prevenciók, fejlesztő tornák, a mozgásigény kielégítése segít a gerinc-deformitások megelőzésében. A lábboltozatot erősítő, fejlesztő mozgással a lúdtalpas gyermek lábtartása javítható.

A szabadban tartózkodás biztosítja, a gyermekek ellenálló képességét. A napfény, a levegő, a víz edzi, erősíti őket. Télen a hóban játszás, a szánkózás, a hógolyózás nyújt lehetőséget az edzésre. A gyermekek napirendjében a levegőztetés, mint elsőrendű edzési lehetőség minden évszakban szerepel. Lehetőség szerint naponta több órát, délelőtt és délután is kinn tartózkodnak a gyermekek a levegőn: szervezett tevékenység mellett. Szeles időben, sűrű ködben, vagy ha a hőmérséklet -10 C alá esik, a csoportszobák fokozott szellőztetése mellett a gyermekek az épületben maradnak. Nyári kánikulában fokozottan ajánlatos arra ügyelni, hogy a gyerekek ne hevüljenek túl, tevékenységüket a szabadban-árnyékban vagy az épületben kell megszervezni. Biztosítani kell számukra a naptej használatát és a megfelelő folyadékpótlást: friss vizet elérhető közelségben.

A gyermekek fejlődéshez szükséges esztétikus, egészséges biztonságos környezet megteremtése

Az óvoda legfontosabb fejlesztési tere az **óvodaudvar**, ahol a különböző csoportokba járó gyermekek együtt játszhatnak, s ahol a gyermekek bármikor megtalálhatják, az óvodapedagógusukat.

Az óvoda rendelkezzen homokozóval, a labdajátékokhoz pedig megfelelő nagyságú terület álljon a gyermekek rendelkezésére. Az óvoda udvarán legyenek olyan zártabb területek, udvarrész, „pódiumszerű” lehetőség, ahol a gyermekek énekes játékokat játszhatnak, ábrázoló tevékenységet folytathatnak, ill. bábozásra, dramatikus játékokra nyílik lehetőség.

Az óvoda épületét a nevelési, fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében az óvodapedagógusok esztétikusan, ízlésesen rendezzék be. A több funkciót betöltő **csoportszobát** tegyék alkalmassá a szabad játékokra, a tevékenységek végzésére, az étkezésre, az alvásra és a pihenésre. A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tétele biztosítja a gyermekek jó közérzetét, s egyben jó mintát a szülőknek is. A természetes világítás biztosításához az ablakot hagyják szabadon, csak olyan esztétikus, kisméretű függönyt használjanak, amely nem veszi el a természetes fényt. Tűző nap esetén biztosítsuk a sötétítő függönyöket.

Az óvodapedagógus az esztétikai tevékenységhez alakítson ki, elkülönített kuckókat a csoportszobában. Tervezzen meg egy esztétikus igaz mesebirodalmat, amely a lelki perceknek, napi mesélésnek, drámajátékoknak, bábozásnak a színtere.

Legyen olyan sarok, ahol a gyermekek nyugodtan rajzolhatnak, barkácsolhatnak, mintázhatnak, festhetnek, és mindent megtalálják, ami a vizuális, téri alkotáshoz szükséges. Az óvodapedagógus alakítson ki egy olyan helyet is, ahol minden eszköz együtt van, a zenei készségfejlesztéshez.

Legyen helye még, a mikro csoportos séták alkalmával talált „kincseknek” is.

Az **öltözők** izléses berendezése, világítása, fűtése, szellőzőtsége biztosítson minden feltételt a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. A szülőknek az öltözőben legyen egy esztétikus általános tájékoztató tábla, a gyermekek fejlődési eredményeit közvetítő, informáló tábla.

A **mosdó**ban megfelelő méretű eszközök segítsék a szükségletek kielégítését.

Egy olyan kisméretű helyiség folyosórész kialakítása szükséges, ahol az „Ovigaléria” rendezhető. A gyermekek szemmagasságában kiállított művészi alkotások- megfelelő megvilágításban- a műalkotásokkal történő állandó kapcsolat meglétét, a gyönyörködést, rácsodálkozást egyaránt szolgálják még a szülőknek is.

A gyermekek önmegismerését, én-formálását, az élmények újbóli átélését segítheti a videózás.

A gyermekek .- lehetőség szerint - kisebb csoportban nézhetik a rövid videofelvételeket. A róluk készültfelvételeket, nézzék meg minél többször.

A gyermekek által használt helyiségekben vizuális jelek segítsék a szokások beidegződését.

A gyermek az óvodáskor végére iskola éretté válik. Az Óvodai nevelés Országos alapprogramja változtatásait figyelembe véve, törvényi előírásoknak megfelelően minden nagy csoportos korú gyermek összesen naponta 45 perces fejlesztő foglalkozáson-foglalkozásokon vesz részt.

6.3.1.2 Pedagógus attitűd

- befogadás, elfogadás, személyes mintaadás, tolerancia
- magyarázat, bemutatás
- pozitív megerősítés, dicséret, önállóság támogatása

6.3.1.3 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak és fésülködnek.

- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, tisztán helyére teszik. Zsebkendőjüket önállóan használják.
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, valamint önállóan vizet töltenek a kancsóból.
- Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek. Biztonságosan használják a kanalat, villát és a kést. Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- Teljesen önállóan öltöznek, a ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik és bekötik.
- A ruhájukat gondosan összehajtva helyére teszik.
- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani, megismerték a környezetük védelmére vonatkozó szabályokat és képesek azok betartására.
- Ügyeljenek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.

6.3.1.4 Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése

Személyes kompetenciák:

- Testi, lelki szükségletek
- Önállóság
- Gondozási feladatok

Szociális kompetenciák:

- Önkiszolgáló tevékenység
- Viselkedési formák
- Együttműködés
- Szokások

Kognitív kompetenciák:

- Szabálytudat, feladattudat
- Alkalmazás, pozitív megerősítés
- Sikerélmény, belső motiváció

Speciális kompetenciák:

- Igényesség önmagával, környezetével szemben
- Környezetmegóvó szemlélet

Nyelvi-kommunikációs kompetenciák:

- Szókincsfejlesztés
- Kifejezőkészség, választékos, tudatos beszédformálás
- Metakommunikáció

6.3.1.5 Sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok, az egészséges életmód kialakítása terén

Az egészséges életvitel igényének kialakítása, a testi, lelki szükségletek harmonikus összehangolásával az ismeretek aktív egészségmagatartássá formálása.

A gondozás keretén belüli tevékenységek

Tiszteletben tartjuk egyéni igényeiből fakadó sajátosságait, de képességeinek megfelelően elvárjuk a közösség elé állított normák saját szinten történő megvalósítását. Fejlettségi szintjének megfelelő, személyre szabott elvárásokkal biztosítjuk önálló tevékenységét, s ezáltal a fejlődést.

Differenciált fejlesztés: testséma gyakorlása, színek, ruhadarabok megnevezésével kognitív fejlesztés, szókincs bővítés. Munkatevékenységek során szociális kompetenciák fejlesztése.

6.3.1.6 Nevelésünk eredménye

Egyéni képességei által meghatározott szinten elsajátítja és elvégzi azokat a tevékenységeket, amelyek saját személyével kapcsolatosak. Természetesnek veszi, elfogadja azt a kívülről – társaktól, felnőttektől – jövő segítséget, amit szükséges, de képességeit meghaladó tevékenységek végzése esetén kap. Szívesen segít olyan tevékenységekben, amelyek végzésére képes.

6.3.2 Érzelmi, erkölcsi, szociális nevelés, társas kapcsolatok, közösségi nevelés

Az érzelmi, erkölcsi, szociális nevelés, társas kapcsolatok, közösségi nevelés célja: a gyermeki személyiség fejlesztése, egyéni készségeinek és képességeinek (érdekeinek, tulajdonságainak) kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normáinak tiszteletben tartásával.

6.3.2.1 Az óvodapedagógus feladatai

- Érzelmi biztonságot nyújtó, állandó értékrendű, szeretetteljes, derűs, légkör megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek-gyermek, és a felnőtt- gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.
- A közösségi élet normáit kifejező szokások megalapozása, a fejlettebb közösségi magatartás kialakítása.

- Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni bánásmódja, differenciált nevelése
- Érzelmi biztonságot nyújtó, állandó értékrendű, szeretetteljes, derűs, légkör megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig

Az óvodáskorú gyermekek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. A személyiségükben az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, szeretetteljes légkör vegye körül. Ez olyan alaphangulatot ad, ami kapcsolatteremtésre, cselekvésre és tevékenységre ösztönzi őket.

A **befogadás** időszaka meghatározza a gyermekek óvodához való érzelmi kötődését. Az óvodapedagógus a szülőkkel együtt teremtsen meg a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermekek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Ezért az óvodapedagógus adjon lehetőséget ahhoz, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodával.

A mi felfogásunk szerint az óvoda teljes közössége felel azért, hogy a társadalomba belépő, kicsi, bizonytalan gyermekek, minél előbb biztonságot érezzenek az óvodában. A befogadás ideje alatt lehetőleg mindkét óvodapedagógus vegyen részt, és a dajkával együtt gondosan készítsék elő ezt az időszakot. A gyermekek jelét úgy válogassák ki, hogy ahhoz mondókát, verset, vagy gyermekdalt lehessen kapcsolni. Így még a kevésbé vonzó jel is kedvessé válik. Legyen ez a gyermek első esztétikai élménye az óvodában!

A sok érdekes, értékes játék mellett az óvodapedagógus mesével, ölbeli játékokkal, mondókákkal kedveskedjen a gyermekeknek.

A gyermekek már a befogadás ideje alatt a tervezett szokásoknak megfelelően végezzék a mindennapi tevékenységeket, amit az óvodapedagógus sok-sok érzelmi megerősítéssel, játékos módszerrel gyakoroltasson. Természetesen mindenkor tartsa szem előtt a gyermekek egyéni képességeit, tempóját és az otthonról hozott szokásait.

A **kiegyensúlyozott, szeretetteljes** légkör elősegíti a gyermekek **szocializációját**, társas kapcsolatainak alakulását. Ezekhez **Gazdag, közös élményeken alapuló, tevékenykedtető élet** szükséges.

A gyermekeknek legyen lehetőségük minél többször érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet választani, hogy gyakran megélhessék az önállóságukat, Én tudatuk alakulását, amely belülről táplálkozó kedvet és motivációs állapotot hozhat létre. Így alakul ki, hogy egy időben, egymástól függetlenül különböző tevékenységek egyénileg és csoportosan is szerveződjenek.

A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

A gyermekek pozitív kapcsolata csak akkor alakul ki, ha a gyermekek jól érzik magukat a csoportban.

Bizalmuk, biztonságuk kialakulását az óvoda felnőtt- és gyermekközössége segíti.

A jó nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, határokkal együtt. A határokat úgy célszerű megszabni, hogy az adott korosztály meg tudja felelni az elvárásoknak. A nevelés akkor lesz hatékony, ha az óvodapedagógus az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára- egyéni sajátosságait figyelembe véve- érthetővé, vonzóvá tudja tenni.

A helyes gyermeki magatartás kialakulása érdekében az óvodapedagógus és az óvoda **valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet töltsön be.**

Az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, valamint az **óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.**

6.3.2.2 Óvodai nevelésünk felfogását a bátorító nevelés alábbi elvei szemléltetik

A felnőtt-gyermek kapcsolatában a következő elvek jelenjenek meg:

- A felnőtt próbálja megérteni- elsősorban érzelmileg- a gyermekeket.
- Parancsolás helyett igyekezzen kérdezni. (Ezzel elérhető, hogy a gyermekek igénye, akarata, energiája nincs visszafogva, hanem más irányba terelhetővé válik.)
- A gyermekek mágikus képzeletét vonja be a pozitív szociális kapcsolatok, szokások kialakításába.
- A felnőtt magyarázatába jelenjen meg a dolgok pozitív oldala.
- A felnőtt a gyermekek tevékenységéhez biztosítson nagy szabadságot a határok pontos megjelölésével. Többszöri „határátlépésnél” vezessen be konzekvenciákat.
- Alakítsa ki a közösségi élet szabályait. Legyen képes nevelési taktikát váltani, ha egymást követően eredménytelennek érzi a befolyásolását.
- A felnőtt segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy a kis csoportosulásokat, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak.
- A felnőtt nevelje a gyermekek érzésvilágát, a kialakult konfliktusok feldolgozása során. A konfliktust feloldó beszélgetéseket kellő figyelemmel, kivárással hallgassa meg, hogy véleményt tudjon mondani a történetekről úgy, hogy a gyermekek felelősségérzete erősödjön.

- A felnőtt bátorítson minden gyermeket, hogy a belső elégedettsége, pozitív énképe kialakuljon. A bátortalan gyermekek nevelésekor a felnőtt minél többször örüljön a legkisebb elmozdulásnak, fejlődésnek.
- Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet agresszivitásán keresztül. A negatív viselkedési módot szándékosan mellőzni szükséges.
- A felnőtt-gyermek kommunikációjában világos, egyértelmű, konstruktív beszédhelyzet jelenjen meg a kívánság és az elvárás megnevezésével. A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélő partner megbecsülése, megértése és a kompromisszumkeresés. Mellőzendő: a megbántás, a hibáztatás, a kritizálás, (Az óvodapedagógus minden gyermeknek biztosítsa a személyes percekét, hogy a kapcsolatfelvevő képességüket megerősítse. Ezekben a beszélgetésekben a saját és a mások érzésének elfogadása kapjon hangot.)
- A gyermekek viselkedéskultúráját fejlessze a felnőttek példája, bátorítása, türelme az a szemlélete, ami a sikert észre veszi, és a sikertelenséget segít elviselni.
- A felnőttek tilalom helyett adjanak a gyermekeknek választási lehetőséget, hogy önálló döntéseket hozhassanak, és képessé váljanak a változásra. A felnőtt jelezze örömeivel a dicséretét, s csak félelemkeltés nélkül jelölje meg a veszélyeket, problémákat.
- A felnőtt használja fel a humort a szeretetkapcsolat kialakításához. (A humor a feszültséget feloldhatja, a görcsösséget megszünteti.)
- A felnőttek fektessenek nagyobb hangsúlyt az egyenlő bánásmód alkalmazására, melynek célja a hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölése.
- A közösségi élet normáit kifejező szokások megalapozása, a fejlettebb közösségi magatartás kialakítása.
- A gyermekek számára a szokások, az elemi közösségi követelmények természetes közvetítői. A szokások közvetlenül hatnak a közösségi érzelmek alakulására.
- Az alapvető szokások, állandó értékrendek, alakítása már 3 éves kortól kezdve szükséges. Az óvodapedagógus kezdettől fogva figyeljen arra, hogy a szokásokhoz pozitív érzelmek társuljanak, és a gyermekek lassan felismerjék a szokások értelmét is.
- Fejezze ki, a sikerrel végzett közös feladatok feletti örömét, mutasson rá, hogy ezek az eredmények együttesen érhetők el. Ösztönözze a gyermekeket arra, hogy keressék az óvodapedagógus, a társak, a csoport és a szülők számára hasznos, örömet, jelentő tevékenységeket.
- Az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.

6.3.3 Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni bánásmódja, differenciált nevelése

Az óvodapedagógusnak minden esetben a gyermekek személyiségének, egyéni képességeinek megfelelő **egyéni bánásmódot** kell alkalmazni.

A gyerekek eltérnek egymástól értelmi képességeik fejlődési tempójában, fejlettségi szintjükben és kommunikációjukban is.

A befogadó közösségben személyes példamutatás által olyan érzelmi légkör kialakítása szükséges, amelyben természetes érték az ember, függetlenül teljesítményének színvonalától.

6.3.3.1 Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése

A tevékenység célja:

- A sérült gyermekek egyéni sajátosságainak megfelelő, harmonikus személyiség fejlődése.
- Fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg.
- A sérült gyermekeket nevelő családok életének segítése.
- A felnőtt társadalom morális érzelmeinek alakítása.

Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés. A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

- Az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez.
- Fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg.
- A sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A sajátos nevelési igény kifejezi

- A gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását.

- A képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan team munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárás beli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé

6.3.3.2 *Integrált fejlesztés*

- A speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vesszük, a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének igényeit.
- Külön gondot fordítunk, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- Biztosítjuk a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, továbbképzéseken.

6.3.3.3 *Az óvodapedagógus feladata*

Olyan óvodai közösségi élet megteremtése, melyben a gyermek-felnőtt, sérült gyermek-ép gyermek kapcsolata pozitív érzelmi viszonyuláson alapul

Az integrált csoportokban dolgozók értékrendje olyan morális érzelmi normákat kell, hogy képviseljen, mely követendő példa lehet a gyermekközösség és a felnőttek számára.

A sérült gyermekek nevelésekor következetesen ragaszkodnunk kell néhány elv betartásához. Az akaraterő, az alkalmazkodó készség, az együttműködés és az önállóságra törekvés terén a gyermeknek minden esetben csak annyi segítséget adjunk, amennyi továbblépése szempontjából feltétlen szükséges.

Terhelhetőségüket minden esetben meghatározza sérülésük mértéke. A nevelés, fejlesztés során figyelembe kell vennünk a nem vagy kevésbé sérült területeket, mert ezek megerősítésével, a gyermek sikerélményhez juttatásával bővül a fejleszthetőség lehetősége.

A gyermekek integrált nevelésében az együttneveléshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése

Egyéni fejlesztési terv készítése, individuális módszerek, technikák alkalmazása. A tevékenységek során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja. Egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres, alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez. Együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

7 GYERMEKVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Az óvodáskort a gondtalan gyermekévek időszakának is nevezzük, pedig nem mindig gondtalanok.

Sajnos óvodás gyermekeink életében is adódnak olyan események, amelyekre nem tudjuk felkészíteni őket.

A gyermekvédelem a gyermek testi, szellemi, erkölcsi, anyagi érdekeit előre mozdító szociális, jogi egészségügyi és pedagógiai tevékenységek és intézkedések összessége.

7.1 A gyermekvédelem célja

- Tágabb értelemben: Minden gyermekre kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tennivalók összessége.
- Szűkebb értelemben: A nehéz helyzetbe kerülő (vagy különböző fejlődési, nevelési, magatartási nehézségekkel küzdő) gyermekek, szakemberek által nyújtott speciális gondozása, segítése.

Óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a gyermeki jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásának megerősítésére irányul, az egyenlő hozzáférés biztosításával. A családi nevelést segítve, kiegészítve, óvjuk, védjük, neveljük, szocializáljuk a gyermekeket, figyelembe véve az eltérő fejlődési ütemet. Ennek érdekében prevenciós feltáró és a problémák megszüntetésére törekvő tevékenységet végzünk az óvodapedagógusokkal, a gyermekvédelemben érintett társszervekkel, szakemberekkel együtt. Minden pedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése.

Célunk: elsődleges és másodlagos prevenció.

- Elsődleges: az óvodai gyermekvédelmi munkán keresztül a gyerekek problémáinak minél korábbi felismerése.
- Másodlagos: célzott segítségnyújtással a probléma minél hatékonyabb kezelése, súlyosabbá válás megelőzése érdekében.

7.2 Az óvodapedagógusok feladata, és hatásköre a gyermekvédelem területén

- Általános prevenció.
- A gyermekeket megillető jogok ismerete és érvényesítése.
- Problémák jelzése, javaslattétel a védő- óvó intézkedésekre.
- Az új óvodások beilleszkedésének zökkenőmentessé tétele.
- A gyermekek és családjuk minél jobb megismerése a lehetőségekhez képest.
- Tünetek, okok felismerése, feltárása.
- Segítségnyújtás pedagógiai eszközökkel (megnyerni a szülőt, gyereket, oldani a gyerek pszichés elszigeteltségét, magányosságérzését, szülőkkel kialakított együtt érző, személyes kapcsolat, meggyőzés, rábeszélés, érvek).
- Együttműködés a családdal, az intervenciós gyakorlatok érvényesítése.

Gyermekvédelmi felelős végzi a gyermekvédelmi munka koordinálását

Munkáját a köznevelési és a gyermekvédelmi törvény, valamint a köznevelési törvény végrehajtási utasítása alapján végzi.

7.3 A gyermekvédelmi munkával kapcsolatos dokumentáció

- Veszélyeztetett, hátrányos-, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről nyilvántartás vezetése.
- Családlátogatásokról feljegyzések készítése.
- Nyilatkozatok begyűjtése a HHH. gyermekek szüleitől.
- Gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek nyilvántartása.
- Éves munkaterv készítése az elvégzendő feladatokról (minden nevelési évben szeptember 15 - ig).
- Nevelési év végén összegző értékelés készítése az elvégzett munkáról.
- A családdal, a pedagógusokkal, és a gyermekvédelemben dolgozó szervezetekkel együttműködve igyekszünk csökkenteni a gyermekekre ható ártalmakat. Arra

törekszünk, hogy megvédjük őket a testi lelki - erkölcsi károsodástól, és ellensúlyozni próbáljuk a veszélyeztető hatásokat

7.4 Jelző és észlelőrendszer

Célunk:

- A helyi sajátosságok ismeretében mentálhigiénés óvodai rendszer kialakítása, minden óvodás gyermekre kiterjedő preventív tevékenység megszervezése, speciális segítséget igénylő gyermekek gondozása.
- Segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére, az óvodai keretek közötti kompenzálás biztosítása.
- Szülőkkel való közvetlen, tapintatos, személyes kapcsolattartás.
- A gyermekek fejlesztése egyéni bánásmóddal, felzárkóztatás, tehetséggondozás módszerével, törődéssel.

A megszüntetés feladatai:

- Induló hátrányok csökkentése.
- Segítő szakemberek igénybevétele, a problémák jellegének megfelelően.
- Együttműködés konkrét esetekben a segítőkkel (Füzesabony-Szihalom Szociális Család és Gyermejkölési Központ, Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Füzesabonyi Tagintézménye, Heves Vármegyei Kormányhivatal Füzesabonyi Járási Hivatala, Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottsága).

A jelző és észlelőrendszeri felelős megvalósításának erőforrásai, feltételei:

- **Személyi feltételek:** A rendszer felelősének feladata külön kijelölés alapján kerül megbízásra. A kapcsolattartás és együttműködés az érintett szervekkel.
- **Tárgyi feltételek:** egészséges, nyugodt, tiszta óvodai környezet, a gyermekek fejlesztéséhez eszközök, külön helyiség a szülőkkel való beszélgetésre, fejlesztőszoba kialakítása, szükséges fejlesztő eszközök biztosítása.
- **Anyagi eszközök:** pályázati pénzek felhasználása, cégek, civil szervezetek, szponzorok támogatása.

A jelző és észlelő tag feladatai:

- Gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén haladéktalanul felveszi és tartja a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal.

- Az óvodában a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények, illetve gyermekjogi képviselő címét, telefonszámát.
- A problémák mértékét meghatározza, megteszi a nyilvántartásba vételt.
- Szükség esetén felveszi, illetve tartja a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal.
- A szülőket tájékoztatja a gyermeknevelést segítő szervezetekről és a szociális helyzetet javító lehetőségekről.

A pedagógus jelző és észlelőrendszeri feladatai:

- nevelő-oktató tevékenység keretében az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse,
- nevelő tevékenysége során figyelembe vegye a gyermek
 - egyéni képességét,
 - tehetségét,
 - fejlődésének ütemét,
 - szociokulturális helyzetét,
 - fejlettségét, fogyatékosságát,
- segítse a gyermek képességének, tehetségének kibontakozását,
- az indulási hátrányok kompenzálására tervet készít és végrehajtja (a kompetenciahatárokon belül) az egyéni bánásmód és a differenciált fejlesztés alkalmazásával,
- segítse a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását társaihoz,
- a gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja,
- ezek elsajátításáról meggyőződjön,
- ha észleli, hogy a gyermek balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye,
- a gyermek emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa,
- a szülőket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa,
- a szülő és a gyermek javaslataira érdemi választ adjon,
- csökkenti az esélyegyenlőtlenséget, megteremti a befogadó környezetet, hozzájárul az előítéletek lebontásához, az újabb előítéletek megelőzéséhez.

Szülők tájékoztatása:

A szülők által jól látható helyen közzé tesszük a gyermekvédelmi felelősök nevét, mikor, milyen időpontban, hol kereshetők fel. Valamint a jelző és észlelőrendszeri feladatokat ellátó fontosabb intézmények nevét, címét, telefonszámát.

7.5 Szociális hátrányok enyhítése

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az egyéni fejlődési ütemükhöz igazított megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelést biztosítunk. Az óvodai nevelés során tudatos pedagógiai támogatással jelentősen csökkentjük a későbbi iskolai kudarokat. A hátrányos helyzetből származó lemaradásokat sikeresen ellensúlyozzuk a szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel, módszerekkel, a szülőket partnerre téve. A családdal szorosan együttműködve, a szülőkkel egymást kölcsönösen tisztelve valósítjuk meg, melyben nekünk, óvodapedagógusoknak helyzetünkön és képzettségünkön fogva kiemelt szerepünk és felelősségünk van.

Cél:

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének egyéni segítése, esélyegyenlőség biztosítása, az ingerszegény környezet hatásának kompenzálása, közösségben élés segítése, a családok társadalmi beilleszkedésének támogatása.

Jellemzők:

- Gyermekközpontú és családoorientált szemlélet.
- Személyiség jogok tisztelete, betartása.
- Interdiszciplináris megközelítés: az óvodáskori fejlődés kérdésében kompetens minden szakmai intézmény, szervezet a szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást segítőnek tartja.

8 AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

8.1 A program ajánlott napirendje

A napi életritmus kialakítása alapvető feltétele a testi-lelki harmónia megteremtésének tervezésnél vegye, figyelembe a gyermekek szükségleteire, esztétikus, higiénikus gondozására fordítható időszükségletet. Az egész nap során érvényesüljön – lehetőség szerint - a rugalmasság elve. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

A napirend igazodjon a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, a rendszerességet és a nyugalmat segíti elő a napirend és a hetirend a megfelelő időtartamú differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével.

Az óvodapedagógus a gyermekeknek teljesítse azt az alapvető igényét, hogy személyes kapcsolatot tudjanak felvenni vele, szenteljen elegendő figyelmet minden gyermekre.

Az óvodák nyitva tartása a szülők és a fenntartó igénye alapján szerveződik. Az óvoda teljes nyitvatartási idejében az óvodai nevelés a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében az óvodapedagógus jelenlétében és közreműködésével valósulhat meg.

A napirendjavaslat tájékoztatást nyújt arról, hogyan épülnek egymásra a különböző tevékenységek. A modellként bemutatott példa korcsoportonként, az egyes évszakok által meghatározott feltételek szerint módosítható. A napirendet megbeszéljük a szülőkkel és helyezzük ki a tájékoztató táblára.

8.1.1 Javaslat a gyermekek napirendjének elkészítéséhez, az időpontok jelzésértékűek. Napirendünkre a folyamatosság jellemző.

Napirend

6:00- 8:30: Érkezés, gyermekek fogadása, Szabad játék a csoportban, illetve jó idő esetén az udvaron, Hítre nevelés - köszönés

8:30-9:00: Előkészülés a tízóráira, higiéniai teendők elvégzése, Tízórai

9:00-10:30: Szabadon választható, kötelező tevékenységekre hangolódás. Minden napos torna, mindennapi kézműves foglalkozás, minden napos Leleki percek megszervezése, lebonyolítása

Szabadon választható és kötelező tevékenységek, egyéni, csoportos fejlesztések.

10:30-11:45: Szabad játék az udvaron, ismeretbővítő séták megszervezése.

11:45-12:00: Udvarról átöltözés, készülődés az ebédhez, higiéniai feladatok elvégzése, terítés, ima.

12:00-12:30: Ebéd

12:30-12:45: Ebéd utáni mosdóhasználat

12:45-14:45: Készülődés a pihenésre, délutáni pihenő idő

14:45-15:00: Ébredés, ágyrendezés, mosdóhasználat, készülődés az uzsonnához

15:00-15:20: Uzsonna

15:20-17:00:Folyamatos hazaengedés. Egyéni fejlesztések, szabadjáték a csoportban, vagy az udvaron.

8.2 A program tevékenységkerete

8.2.1 Hitre nevelés –Keresztény környezetismeret

Katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása

Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben

A keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba.

A katolikus hitélet megtapasztalása az óvodai élet során

Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség stb. *(keresztény környezetismeret)*

A katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete, A teremtt világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, felelősség stb.)

Ünnepeink:

- Kis Szent Teréz liturgikus ünnepe
- Márton Nap
- Mikulás: Szent Miklós napja, története
- Advent: Készülődés Jézus születésnapjára, lelki készülődés a gyerekekkel.
- Közös díszítés a szülőkkel (közös munka advent üzenete).
- Karácsony: Karácsonyi ünnepség egész óvodával, közös ünneplés a szülőkkel
- Közös ünneplés az általános iskolával a templomban.
- Balázs áldás (római katolikus templomban), az óvoda minden gyermeke, dolgozója.

- Hamvazkodás (az óvoda minden gyermeke, dolgozója).
- Húsvét,
- Pünkösd.
- Anyák napja ünneplés, műsor
- Beszélgetések – lelki percek:
- Bibliai történetek feldolgozása:

Ószövetség:

- Teremtés.
- József és testvérei.
- Mózes.
- Dávid és Góliát.

Újszövetség:

- Az Úr angyala köszönti Máriát.
- Úton Betlehem felé.
- Karácsonyi történet.
- Jézus a templomban.
- Jézus gyermekkora.
- Jézus tanítja és gyógyítja az embereket.
- Keresztút, feltámadás.

Napi imák

- Étkezés előtti, utáni, pihenés előtti imák.
- Betegekért mondott ima.
- Fohász
- Hálaadás gyakorlása.

8.3 A program tevékenységformái

8.3.1 Játék

A játék az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Az óvodáskorú gyermek számára alapvető tevékenység, elemi pszichikus szükséglet, melynek mindennap visszatérő módon lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie.

A játék kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, melyben

kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket, ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újraélheti kellemes élményeit.

8.3.1.1 A játék célja és feladata

- a játéktevékenységeken keresztül a külső világ megismertetése;
- a játék formáinak és tartalmának gazdagítása;
- érzelmi-szociális képességek (kreativitás, együttműködés, magatartásformák, nyitottság a másik iránt, viselkedés, ízlés, társas kapcsolatok, konfliktuskezelés) fejlesztése
- közös élményszerzés
- a játék rendjének szokássá válása;
- egészséges versenyszellem kialakulása.

8.3.1.2 Az óvodapedagógus feladatai

- A játékhoz szükséges feltételek biztosítása.
- Az óvodáskorban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével.
- A gyermekek beszédképességének, kreativitásának fejlesztése, erősítése a játéksituációkban.
- Az óvodapedagógus játéksegítő, játékirányító metódusainak alkalmazása.
- Az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportléghőz, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különbözőjátékformákhoz.

8.3.1.3 Az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozásának feltételei

- *Megfelelő hely:* egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagok, eszközök, játékszerek.
- *Az óvodapedagógus tudatos jelenléte:* szükség- és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival. Az óvodapedagógus játéksegítő metódusai legyenek szituációtól függőek. A gyermekek, ha nyugodtak játszanak, vagy ha érezhető, hogy problémamegoldóak, játékot követő, szemlélő,

hagyja a gyermekeket cselekedni. A kiscsoportos esetében – ha szükség van rá – legyen játékot kezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játékhelyzetben is legyen támogató, engedő és elfogadó. Segítsen azok játékában, akik kevésbé kreatívak, ötletszegények. Avatkozzon be a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy ha veszélyeztetik egymás épségét és nyugodt játékát.

8.3.1.4 Az óvodapedagógus feladatai a különböző játékformák gazdagabbá válása érdekében

A **gyakorlójáték** során a gyermek a mozgást, a manipulációt, a verbális kifejezőkészséget gyakorolja és közben rácsodálkozik saját testére, mozdulataira, hangjára, a tárgyakra, a világra, és ez örömmel tölti el. Az udvaron is biztosítsa az óvodapedagógus a gyakorló játék lehetőségét. Erre legalkalmasabb a homok, víz, kavics és olyan kisebb-nagyobb tárgy, amelyet a gyermek saját szabályai szerint alkalmaz.

Az óvodapedagógus kísérje érdeklődéssel a gyermekek halandzsázását. A többszöri ismétléssel elmondott szöveg ritmusa a gyermekekben pozitív érzelmeket kelt.

A **szimbolikus szerepjáték** lehetőséget ad a gyermeki személyiség kifejezésére, fejlesztésére a mesék, foglalkozások, napi élmények eljátszása közben. A gyermek átélheti, milyen más szereplő „bőrébe bújni”.

Már a legkisebbeknél is megjelenik a szimbolikus szerepjáték. Az óvodapedagógus szervezzen és vállaljon szerepeket, hogy a megformálás mintát adjon a közös cselekvéshez. A kicsik játékában kapjon teret a feltételek biztosítása, a papás-mamás játék, a fodrászos, orvosos, kalauzos játék, ezek mindegyike egyszerű mozzanatokat jelenít meg együttlét, együtt mozgás formájában. A gyermekek szerepvállalását indirekt módon segítse az óvodapedagógus

A gyermekek legyenek képesek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal, élményekkel a játék tartalmát gazdagítani. Az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a családban, az óvodában, a tágabb természeti és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermekek újra és újra a játékban is átélhessék. A gyermekek a szerepjátékukhoz alakítsák ki a teret.

A **dramatikus játék, bábozás** igazi táptalaja a rendszeres, többször ismétlődő meseélmény. A mesék megelevenítésében legyen résztvevő az óvodapedagógus, adjon modellt egy-egy szereplő megformálásához. Kezdetben használjanak minél több kelléket a képzeleti képek megjelenítéséhez, illetve a beleélő képesség és az önkifejezés fokozása érdekében. A bábozás először az óvodapedagógus előadásával jelenjen meg az óvodában.

A **konstruáló-építőjátékban** a gyermek minél gyakrabban élje át az „én készítettem” alkotás örömét, mert ez az érzés további felfedezésre sarkallja. Ennek eredménye lehet a sokféle

formájú játékelemből kialakított forma-, szín- és térvariált gazdagság. A gyermek a konstrukciós játékokban összpontosítja figyelmét, elcsendesedik, átéli az alkotás örömét. A konstrukciós játékokhoz kapcsolva jelenjen meg a barkácsolás is, amikor a gyermek a szerepjátékot és a dramatikus játékot kiegészítik építő, konstrukciós játékkal. Később bonyolultabb formákat, tárgyakat, alkotásokat hozhatnak létre.

A **szabályjáték** segíti a helyes önismeret és a lelkiismeret kialakulását, az önzetlenség, a lemondás és a türelem képességeinek kifejlesztését.

A játéktevékenység során alkalom nyílik a konfliktuskezelés formáinak alkalmazására, a szabályok következetes betartatására (Pl.: Bocsánatkérés, jóvátétel kérése, ha szétrombolják egymás építményét, durvák egymással, csúfolódnak).

Népi játékok, énekes játékok, és ügyességi szabály-játékok. Az óvoda a gyermekeknek biztosítson olyan nyugalmas, kissé elszeparált udvarrészt, ahol szabadon kezdeményezhetik az ilyen, egyszerű, szabályokhoz kötött játékos tevékenységeket is.

Anyanyelvi játékok: A játék számos lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Az óvodapedagógus beszéde modellértékű a gyermeknek a szókapcsolatok, a kommunikáció, a nonverbális jelzések (mimika, gesztus), a beszéd hatáselemeinek (hanglejtés, hangsúly, hangerő, ritmus, dallam, szünet) megfigyelése tekintetében.

A hangszínnel, hangerővel bánni tudást leginkább a dramatikus játék segíti. Az óvodapedagógus által kezdeményezett anyanyelvi játékok adjanak mintát az artikuláció, szókincs, kifejezőkészség fejlesztéséhez (pl.: hangutánzó játékok, fonémahallás fejlesztő játékok, légzési technikát segítő játékok, szinonimakereső játékok, stb.).

A különböző típusú játékokhoz szükséges helyet a gyermekek önállóan, vagy amíg erre nem képesek, az óvodapedagógus segítségével alakítsák ki.

- A csoportszobákban legyen helye a többféle állandó és variálható, vagy új elkülönített „kuckóknak”.
- A helyszínek közül kiemelkedik a különösen esztétikus és meghitt mesesarok, amely egyúttal a dramatikus játék és a bábozás helye. Itt kap helyet az átváltozáshoz szükséges kellékek kincses ládája is.
- Az intellektuális érzelmeket kiváltó tapasztalatszerzések során összegyűjtött tárgyak, termékek, növények, képek a kincseket őrző sarokban kapnak helyet, amit a gyermekek alakítanak ki, és rendeznek el különböző szempontok alapján.
- A rajzolásnak, festésnek, legyen meg az állandó helye. Ehhez szükséges kellékek, anyagok, eszközök mindegyike játékidőben álljon a gyermekek rendelkezésére.

- A gyermekek játéktere lényegesen megnövekedik az udvaron, ezért ösztönözzük őket arra, hogy ott minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak.
- Az óvoda a gyermekeknek biztosítson olyan nyugalmas, kissé elszeparált udvarrészt, ahol szabadon kezdeményezhetik az egyszerű, szabályokhoz kötött népi játékokat, énekes játékokat és ügyességi játékokat.

Az óvodában fontos a szabad játék túlsúlyának érvényesülése, amely az óvoda napirendjében, **időbeosztásában,** a játékos tevékenységszervezésben is megmutatkozik.

A játéktevékenység az óvoda kinyitásával elkezdődik. A gyermekek ettől kezdve szabadon választott játékkal játszhatnak. A játékhoz szükséges időt a folyamatos napirend és a játékba integrált tanulásfelfogás jól segíti. Ezáltal a gyermekek egybefüggően, a játékok elrakása nélkül több órán keresztül játszhatnak.

8.3.1.5 *Pedagógus attitűd*

- Ösztönző.
- Elfogadó.
- Tanácsadó.
- Kezdeményező.
- Elismerő.
- Bátorító.
- Szükség esetén irányító, vezető.

8.3.1.6 *A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén*

A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egyazon játéktémában együttesen részt venni.

- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték. Ehhez a gyermekek önállóan kialakítják a teret, és eszközöket biztosítanak.
- Az ismert meséket többször dramatizálják, és bábokkal is el tudják játszani.
- Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető.

8.3.1.7 Sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok a játék tevékenységben

- A játék keretet ad és lehetőséget nyújt a sajátos nevelési igényű gyermekek meglévő fejlettségi szintjét kihasználva a fejlődés biztosítására. Teret enged a személyiség egészének komplex fejlesztésére, biztosítja a gyermek beilleszkedését a befogadó csoport tagjai közé.
- A gyermekeket a meglévő ismereteikre alapozva megismertetjük az óvodában található, számukra ismeretlen játékeszközökkel, azok használatával.
- A játéktér átalakítása, a játéktevékenység akadálymentes végzése érdekében.
- A különböző fejlettségű gyermekeknek más a játékeszköz-igénye és a szociálisan érettebb gyermekek segítségével mintát adunk az együttműködésre, a megegyezésre
- A játék során a valóság jobb megismerése a képességek és tulajdonságok alakításával a gyermek személyiségének komplex fejlesztése.
- Differenciált fejlesztés: tapasztalatszerzettetési lehetőségek biztosításával pszichikus funkciók fejlesztése.

8.3.1.8 Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése

Személyes kompetenciák

- Személyiség,- fantázia gazdagítása, fejlesztése.
- Én kép alakulásának segítése.
- Önkéntes szerepvállalás erősödése.
- Sikerélményhez jutás.
- Alakuljon ki feladattartásuk, növekedjen önbizalmuk.
- Személyes feszültség, szorongás oldásának lehetősége a választott szerepek eljátszásával.

Szociális kompetenciák

- Saját és egymás játékának tiszteletben tartása.
- Az együtt játszás, az egymástól való tanulás, a közös alkotás örömeinek felfedezése.
- Az együtt játszás során fejlődjenek a baráti kapcsolatok, erősödjön szabálytudatuk.
- Szerepjátékok vállalásával erősödjenek a társas kapcsolatok.
- Szabálytudatuk erősödésével alapozzuk meg különböző viselkedésformák: versenyszellem, csapatszellem, együttműködés, egymásra figyelés, alkalmazkodás, stb.

Kognitív kompetenciák

- A megismerési folyamatok megalapozása.
- Élmények, tapasztalatok gyűjtése.

- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Mozgáskoordináció fejlődése.

Speciális kompetenciák

- Kreativitás, fantázia, esztétikai érzék fejlődése.
- Önbizalom fejlesztés a szereplési vágy megélésének biztosításával.
- Tehetséggondozás.

Nyelvi-kommunikációs kompetenciák

- Szókincsbővítés, az irodalmi művekben szereplő szófordulatok beépülésével.
- Gyakorolják a játékhoz kapcsolódó szövegalkotást, a párbeszédes nyelvi megfogalmazásokat.
- A beszédkezdő, a közlési vágy fokozódik, alkalmazzák az udvariassági formákat a játék során.

8.3.2 Játékba integrált tanulás

Programunk szélesen értelmezi a tanulást. A gyermekek a tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, s általuk fejlődnek. A szociális és intellektuális tanulási képességek fejlődését az óvoda felerősíti.

Ennek elsődleges terepe a játék és a mindennapi óvodai élet.

A program felfogása szerint a **játékba integrált tanulás azt jelenti**, hogy az óvodapedagógus által kezdeményezett **tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak**, úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz, vagy újat kezdhetnek.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánnázáson alapuló spontán tevékenység, mely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja.

Ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, amely a gyermekek ismeretszerzését is magába foglalja. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek fejlesztése.

Az utánnázáson alapuló, minta- és modellkövetés magatartás- és viselkedéstanulás folyamatában mindvégig az óvodapedagógus a főszereplő, aki tetteivel a legerősebb hatást gyakorolja a gyermekekre. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás tervezése évszak projektben történik

- Az óvodapedagógusok a csoportokhoz tartozó öltözőkben helyezték ki.
- A következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételeinek megkönnyítése.
- A gyermek adottságainak, képességeinek, készségeinek egyéni belső érési folyamatának figyelembevételével tervezzük meg az egyéni fejlesztési programot.
- A fejlesztés során a gyermek elemi pszichikus szükségletének kielégítését, a játékban, a játékba.
- A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.
- Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek mindegyike egyaránt szükséges a sikeres iskolai munkához.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.

8.3.2.1 Javaslat a gyermekek hetirendjének elkészítéséhez

(3-6-7 éves korosztálynak egyaránt alkalmas, csak az időkerete változik)

Hetirend

Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek

• Teremtett világ tevékeny megismerése, matematikai tartalommal • Lelki percek • Mindennapos mozgás • Mindennapos kézműves foglalkozás • Egyéni diff. fejl.	• Hittan • Lelki percek • Mindennapos mozgás • Minden napos kézműves foglalkozás • Egyéni diff. fejlesztés	• Torna • Mindennapos mozgás • Mese-vers, bábjáték, drámajáték • Minden napos kézműves foglalkozás • Lelki percek • Egyéni diff. fejl.	• Ének-zene, énekes játék • Mindennapos mozgás • Lelki percek • Mindennapos kézműves foglalkozás • Egyéni diff. fejlesztések	• Vizuális nevelés • Lelki percek • Minden napos torna • Minden napos kézműves foglalkozás • Egyéni diff. fejl.
---	--	---	--	---

8.3.2.2 A szervezett tanulás munkaformái

(A Hetirend A 3-7 éves korosztálynak egyaránt alkalmas. Komplex tevékenységek jellemzik a napokat, a kezdeményezések felcserélhetők a gyermekek igényeire szabva.

A nagycsoportos korosztályú gyermekek számára a törvényben előírt napi 45 perces foglalkozások kötelezően megvalósítandók.)

Kötelező	Mozgás, mozgásos játékok Énekes játékok (4-7 éveseknek) Mese, vers, dramatikus játékok (4-7 évesnek)
Kötetlen	Rajz, festés mintázás, kézimunka A teremtett világ tevékeny megismerése Ének-zenei képességfejlesztés, tánc Egyéni, differenciált fejlesztések

A szervezett tanulás munkaformái

Frontális	Mozgás, mozgásos játékok Vers, mese, dramatikus játék Zenés-mozgásos percek Énekes játékok, tánc
Mikrocsoportos	Ének-zenei képességfejlesztés Rajz, festés, mintázás, kézimunka A teremtett világ tevékeny megismerése
Egyéni	Részképességek fejlesztése egyéni igények szerint

A 3-4 évesek napi szervezett tanulási időkerete maximum 35'.

A 4-5 évesek napi szervezett tanulási időkerete maximum 45'.

Az 5-6-7 évesek napi szervezett tanulási időkerete maximum 65'.

8.3.2.3 Alapelvek a tanulási folyamatok értékeléséhez

- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Az óvodapedagógus alkalmazza a differenciált, árnyalt értékelést.
- Alkalmazza a jutalmazás sokféle módszerét: simogatás, megerősítő pillantást, testközelséget, gesztust, mimikát, szóbeli közlést egyénileg, a csoport előtt és a szülőknek egyaránt.
- A büntetés teljes mértékben kerülendő a tanulási folyamatban, mert a gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését, motivációját tönkreteszi és lefékezi. Az óvodapedagógus a tanulási szokásokat alakítsa úgy, hogy egy gesztus, tekintet, egy átrendeződés segítsen a nemkívánatos magatartás megszüntetésében.
- Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy minden gyermek reálisan ismerje meg testi, lelki, szellemi értékeit, de azt is tudja, hogy melyek a hiányosságai.
- A tanulási folyamatban is csak akkor segítsen az óvodapedagógus a gyermekeknek, ha kéri a segítséget, mert elakadtak a probléma megoldásában. A gyermekek próbáljanak minél több mindent önállóan megoldani.

8.3.2.4 *Pedagógus attitűd*

- Élmények, tapasztalatok biztosítása.
- Tudatosan tervezett nevelés, fejlesztés.
- Játékba integrált tanulás segítése.
- Az életkori és egyéni képességekre történő alapozás.
- Problémamegoldás, kreativitás segítése, sikerélményhez juttatás.
- Tiszta, helyes, szép beszéd.
- Személyes minta és példaadás.
- A kapcsolatteremtés segítése beszédhelyzetek alakításával.
- A gyermeki kíváncsiság fenntartása, kielégítése.

8.3.2.5 *Sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok*

- Meglévő ismereteikre alapozva az esetleges lemaradást vagy tartós stagnálást figyelembe véve visszatérünk a gyermeknek arra a szintjére, amelyben még biztonságosan mozog és fokozatosan terhelve, a feladatok nehezítésével juttatjuk el a következő szintre.
- Speciális szakemberekkel végzett pedagógia munka mellett érhetik el csak a fentiekben leírt fejlettségi szintet a gyerekek.

8.3.2.6 *Nevelőmunkánk eredménye*

- A gyermekek többsége azonosul az óvónő által meghatározott feladattal.
- A gyermekek eljutnak pontos, valóság-hű észleléshez, mellyel ismereteik megalapozottak lettek.
- Képesek a figyelemösszpontosításra, a problémamegoldó, kreatív gondolkodásra.
- Megismerkedtek az elemi ok-okozati összefüggésekkel.
- Jártasságaik, készségeik, képességeik kialakultak, melyek révén az érzelmileg motivált cselekvés ,gondolkodási szintről eljutottak a fogalmi gondolkodásig.

8.3.3 *Vers, mese, dramatikus játék*

8.3.3.1 *A verselés, mesélés célja és feladata*

- A gyermekek hallgassanak szívesen mondókát, verset, mesét. Váljanak az irodalmi élmények érzékeny, aktív befogadjává.

- Változatos irodalmi élmények nyújtásával a könyv, a színház, a múzeum értékeinek felfedeztetése, a kultúra iránti igény, érdeklődés felkeltése, az esztétikai élményekre fogékony, művelt ember nevelése.
- A mindennapos mese- és versmondással, mesehallgatással, dramatizálással a gyermekek szókincsének, kifejezőképességének, képzeletének; fejlesztése.
- A játékos mozgással, zenei illusztrációval összekapcsolt versekkel, mesékkel komplex esztétikai élmény közvetítése, a gyermek érzelmi intelligenciájának, értelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítása.
- A mesék mágikussága, a csodás meseélmények, a versek zeneisége, rímeinek csengése, valamint a mesék feldolgozása adjon a gyermekeknek igazi irodalmi művészi élményt.
- A mesék által nyújtott példákon keresztül a közösségi nevelés elősegítése, a gyermekek konfliktuskezelési módjának alakítása problémamegoldó képességének, erkölcsi érzékének, ítélőképességének fejlesztése.
- A gyermekek érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeinek megalapozása elsősorban a népmesék segítségével.
- A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és / vagy ábrázolással történő kombinálása segítse a gyermek önkifejező képességét, biztosítsa mentális higiéniáját.

8.3.3.2 *Az óvodapedagógus feladatai*

- Az óvodapedagógusok feladata a felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása.
- Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helyük van.
- A gondosan kiválasztott irodalmi anyag a gyermek érzelmein át beépül ízlésvilágába és megalapozza „kulturális anyanyelvét”.
- A művek, kiválasztásában érvényesül a pedagógusok értékrendje, pedagógiai, pszichológiai, módszertani tudatossága és a tradicionális értékek tovább éltetése.
- Az óvodapedagógusi beszédmintája alapján – a befogadás és a gyakorlás által – csiszolódik a gyermekek kiejtése, gyarapodik szókészletük.
- Az igényesen megválasztott alkotások segítségével találkozhatnak a gyerekek olyan erkölcsi fogalmakkal, mint pl.: az együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség. A mesék, történetek drámajátékokkal való feldolgozása, dramatizálása során megtanulhatják alkalmazni ezeket a fogalmakat, így azok, beépül személyiségükbe, elősegíthetik pozitív attitűdjük kialakulását.

- Az irodalmi alkotások megjelenítése (dramatizálás, drámajáték) pedig hozzájárul akarati tulajdonságuk fejlődéséhez, szokás- és normarendszerük megalapozásához is, mint pl.: önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat.
- A meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján az óvodapedagógus olyan közmondásokat keres, amelyekkel meg tudja erősíteni az erkölcsi tulajdonságokat.
- Az irodalmi tevékenységek anyagát a magyar gyermekköltészet, népi mondókák, népmesék alkotják – néphagyomány ápolás, illetve klasszikus és kortárs mese-vers.

Az óvodapedagógus biztosítja a gyermekek számára a kedvelt hagyományos formák megjelenését: a mesélést.

- E tevékenység minden nap megjelenik az óvodában.
- Az óvodapedagógus figyelmet fordít az irodalmi környezet megteremtésére. Az irodalmi élmény nyújtásának állandó helyszíne és helye van, ahol a gyermekek által használt mesekönyvek, bábok, dramatikus kellékek helyezkednek
- A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének legfőbb segítője. Képi és konkrét formában feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
- A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására.
- Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkészítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ébreszt rá a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra.
- A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, mely eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotás a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
- A mese mintát szolgáltat az árnyalt stílusra, a párbeszédre, a tömör mondatalkotásra. Hatása maradandó a szókincs gyarapításában, a kifejezőkészség fejlődésében, a nyelvi illetan alakulásában.

A gyermek számtalan **kommunikációs kifejezőeszközt sajátíthat el a népmeséssel való találkozásokkor:**

- **a verselést**
 - ✓ Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermekek első igazi versélménye a mondókákhoz, ölbéli játékokhoz tapadnak.

- ✓ Megismertetjük a gyermekekkel a természet változásaihoz kapcsolódó népi mondókákat, népmeséket, közmondásokat, szólásokat, találós kérdéseket, és a nagycsoportos korú gyermekekkel a jeles napokhoz kapcsolódó népszokásokat is.
- ✓ A népi mondókák segítségével tisztítható a magán- és mássalhangzók helyes ejtése, és alakítható a gyermekek megfelelő artikulációja. A gyermekek a népköltészeti alkotásokból sok új fogalmat ismerhetnek meg.
- ✓ A verselés, mesélés tevékenység folytatása során alkalmazott – többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt – mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.
- ✓ A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok jó alkalmat, erős és gazdag alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

➤ **bábozást**

- ✓ A bábjátékban, dramatikus játékban a gyermekek kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket. A dramatikus helyzetek lehetőséget adnak a társalgási kedv fokozására és az önálló versmondásra.
- ✓ A gyermekek szeretnek bábjátékot rögtönözni.

➤ **dramatikus játékot**

- ✓ Az óvodapedagógus segítségével a gyerekek jelenítsék meg a meséket, a gyermekek élményeit.
- ✓ Szeretnek meséket kitalálni, elkezdett meséket befejezni saját fantáziájuk szerint. Az óvodapedagógus teremtsen ehhez minél több lehetőséget.
- ✓ A mese többszöri meghallgatása után legyenek élvezői a mese dramatikus feldolgozásának.
- ✓ Először az óvodapedagógusok, a nagyobb gyermekek, majd a kicsik fokozatos bevonásával
- ✓ próbálják megjeleníteni az egyszerű meséket.

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, a vers, a bábozás és a dramatikus játék.

Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes hanglejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. Megjegyzik a mese jellegzetes nyelvi fordulatait, mondatpaneljeit, szövegrészeit.

Az utánzásos tanulás útján később ezek megjelennek a beszédben, a legkülönbözőbb kommunikációs helyzetekben és tevékenységekben.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versek, mesék, dramatikus játékok segítségével

8.3.3.3 Pedagógus attitűd

- Művészi értékű, a gyermekek fejlettségének megfelelő mű választása.
- Emlékezetből mesél, megőrizve a műfaj legjellegzetesebb nyelvi és stilisztikai elemeit.
- A könyv szeretetére nevel.
- Pozitív megerősítésre, sikerélmény nyújtására törekszik.

8.3.3.4 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Egyénenként vállalkoznak a mesék, versek és a mondókák elmondására.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak az óvoda kiscsoportosainak és a maguk szórakoztatására is.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni, s azt mozgásban megjeleníteni.
- Érzékelésük, észlelésük, téri észlelésük tovább differenciálódik.
- A különböző irodalmi műfajok megismerése, feldolgozása során az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

8.3.3.5 Sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok

- A gyermekirodalmi alkotások megszerettetésével, a gyermekek erkölcsi érzelmeinek fejlesztése.
- Az irodalmi művek, versek, mondókák felhasználásával, mondogatásukkal, ritmusuk által a személyes kapcsolat, mint a fejlesztés érzelmi alapjának kialakítása.
- Mesehallgatással szabályokhoz, normákhoz való igazodás elsajátítása.

8.3.3.6 *Nevelésünk eredménye*

- Fejlődnek, bensőségebbé válnak érzelmi kapcsolatai.
- Erősödik én-tudata, önbizalma.

8.3.3.7 *Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése*

Személyes kompetenciák:

- Önismeret, önértékelés fejlesztése.
- Esztétikai, erkölcsi értékek megalapozása, fejlesztése.
- Önkifejezés lehetőségének megteremtése.

Szociális kompetenciák:

- Viselkedés és magatartásformák erősítése.
- Közös élmények megélésével közösségi tudat és hovatartozás tudatosítása.
- Együttműködés, kreativitás fejlesztése.
- Az alkotó fantázia, az egymástól való tanulás lehetőségének biztosítása.

Kognitív kompetenciák:

- Aktivitás, nyitottság, együttműködési képesség, emlékezet fejlesztése.
- Gondolkodás, önismeret, nemzeti identitástudat alakítása.

Speciális kompetenciák:

- Esztétikai nevelés.
- Tehetséggondozás.
- Egyéni kifejezőmódok gazdagítása.

Nyelvi-kommunikációs kompetenciák:

- Beszédtartalom gazdagítása az ismeretlen, régies, népies szavakkal.
- Beszédkedv és beszédfantázia fejlesztése.
- A helyes beszédtempó, hangsúly, hanglejtés gyakorlása.

8.3.4 *Ének - zene, énekes játékok, tánc*

8.3.4.1 *Az ének, zene, énekes játék, gyermektánc tevékenység célja és feladata*

- A gyermek zenei kreativitásának fejlesztése.
- Az énekes játékok, a zene megszerettetése, a szép, tiszta éneklésre való szoktatás.
- A gyermekek zenei hallásának, ritmusérzékének, zenei emlékezetének fejlesztése.

- Énekes-táncos népi játékok segítségével művészeti ismeretek bővítése, a gyermekek látókörének, esztétikai érzékének fejlesztése.
- A zenehallgatás anyagának kiválasztásával is értéket közvetíteni.
- A népi értékek tovább élésének segítése, a népzene, a népdal, a népszokások megismertetése.
- Az éneklés, zenélés, gyermektánc – a felnőtt minta spontán utánzásával – a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik.

8.3.4.2 *Az óvodapedagógus feladatai*

- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása
- Az óvodáskorban megtervezhető hagyományos zenei tartalmak biztosítása
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal.

Az óvodai zenei nevelés során a gyermekek mondókákat, énekes játékokat, komponált gyermekdalokat ismernek meg

A mondókák, énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások zenei anyanyelvünk művészi értékei. Fontos eszközül szolgálnak az óvodás korosztály zenei képességeinek és zenei kreativitásának fejlesztéséhez.

A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, illetve néptáncok és népi játékok a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.

- A zenehallgatáshoz olyan műveket válogat az óvodapedagógus, amelyek felkeltik a gyermekek érdeklődését a nemes zene iránt, valamint jól elő tudja adni, megfelel a hanganyagának.
- Az óvodapedagógus élethelyzetéhez kapcsolva tervezi meg a zenei élménykövetítést.

A zene hatása olyan formáló erő, mely az egész személyiségre hat. Az értékes zene fogékonnyá teszi a gyermeket a szép befogadására, formálja ízlését és emberi magatartását.

- A zenei anyag kiválasztásánál, összeállításánál a gyermekek életkorához igazodva olyan énekes játékokat, népzenei, komolyzenei műveket válogatunk, amelyekkel nemzeti értékeinket is tudjuk feléjük közvetíteni. A zenei anyag része: a népi mondókák, a dalos játékok, a zenehallgatásra szánt dalok, a zenei készségfejlesztés elemei (ritmus, hallás)

3-6-7 éves korban megtervezhető zenei tartalmak

A zenei képességek fejlesztését tervszerűen végezzük, változatos módon, fokozatosan egymásra építve a zenei feladatokat.

Óvodába kerüléskor, majd később is fontosnak tartjuk a gyermekek biztonságérzetének megteremtését, zenei érdeklődésük felkeltését, ezért kezdetben a személyes játékkapcsolatra törekszünk.

Sor kerül a kisebb csoportokban történő énekeltetésre is. Az ezeket kísérő játékos mozdulatok fejlesztik egyenletes, esztétikus mozgásukat, metrum érzéküket, amelyek kialakítása ebben az életkorban nagyon fontos, hiszen később erre alapozzuk a gyermekek ritmusérzékének fejlesztését.

Ebben az életkorban ismertednek meg a gyermekek a különböző zenei alapfogalmakkal.

Próbálnak halkabban, hangosabban beszélni, mondókát mondani és énekelni.

Hangszínérzékük fejlesztéséhez megfigyeltetjük egymás hangját, dallamjátszó hangszerek hangszínét, a környezet hangjait. Kezdetben 2-3 erősen eltérő zörejt, később egyre több, finomabb, egymáshoz közelítő hangszíneket.

Igyekszünk minél több zenei élményt, élőzenét biztosítani a gyermekeknek. Fontos, hogy az óvodapedagógus felkeltse a gyermekek érdeklődését a zenehallgatás iránt, mert az óvónő éneke közvetlenül hat a gyermekek érzelmeire, esztétikai hatást vált ki. A zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek nemzetiségi, kisebbségi hovatartozását is.

A 4-5 éves gyerekek terc, kvint, kvart hangterjedelemben énekeljenek dalokat, a 10-15 új népi gyermek dal kiegészül 3-4 mūdallal is. Énekes játékaik szerepváltó, párválasztó, sor gyarapító fogó, kiforduló játékokkal gazdagodik. A népi dalos játékok, népdalok éneklése, a gyermektáncok közben a gyermekek ismerkednek a népi mozgáskultúrával, hagyományokkal, elsajátítják a hagyományos mozdulatokat, így fejlődik mozgáskultúrájuk, megerősödnek társas kapcsolataik. Mindez elősegíti a hagyományok tovább élését.

A gyerekek az egyenletes lüktetés mellett érezzék meg a motívumok hangsúlyát, a mondókák, dalok ritmusát. Használjanak többféle népi ritmuseszközt ritmusérzékük fejlesztéséhez.

Minél gyakrabban énekelgessenek önállóan, egyénenként. Mikrocsoportban, halkabban, hangosabban próbálják a levegőben felvázolni.

Szívesen találjanak ki különböző dallamfordulatokat, új szövegeket ismert dallamokhoz.

Játszanak kérdés-felelet játékokat változatos szövegű és ritmusú motívumokkal

Az 5-6-7 éves gyerekeknek már olyan mondókákat, dalokat válogatunk, amelyekkel a lehetőségük van megismerkedni szünet, szinkópa ritmusjellel.

A 4-7 új mondóka, 15-18 új énekes játék és 3-4 alkalomhoz illő műdal hangkészletére általában a félhang nélküli ötfokúság a jellemző. Énekes játékaik már bonyolultabb párcserélő, térforma alakító, kapus, hidas, sorgyarapító-fogyó, lánykérő, táncos játékok.

Metrum- és ritmusérzékük fejlődésének eredményeként egyenletes- és dalritmust hangoztatnak egymás után, fejlettebb gyermekek egyszerre is. Tapssal, járással, játékos mozdulatokkal, tánccal érzékeltetik és kiemelik a dalok motívum hangsúlyát.

A hallásfejlesztést segítő zenei fogalompárokat kapcsolják össze a tempóváltoztatással, dallambújtatással, hangszínfelismeréssel.

A gyermekek zenei érdeklődését, zenei készségét mutatja, hogy játékidőben, spontán is elkezdenek dúdolgatni, kitalálnak dallamokat, szövegeket. A zenélés részévé válik a gyermekek mindennapi tevékenységének. Kreativitásukat, zenei alkotókészségüket fejlesztjük mondókák megzenésítésével, egyszerűbb dalok hangulatának mozgással való kifejezésével, kérdés-felelet játékokkal.

Az óvodapedagógus fejlessze a gyermekek alkotókészségét, teremtsen arra lehetőséget, hogy egy-egy zenei képességfejlesztő játékot többféleképpen lehessen megoldani.

A tevékenység differenciált szervezeti formái

Programunkban a zenei nevelés szervezeti formáinak megvalósításához felhasználtuk Nagy Jenőné

„Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” alternatív programjában kidolgozott módszereket.

Ennek alapján a zenei nevelés szervezeti formája kötetlen és kötelező jellegű. A képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel, mikro csoportos munkaformában szervezzük meg. Ennek során egyszerre hat gyermekkel foglalkozik az óvodapedagógus, így lehetővé válik az egyéni képességfejlesztés. Az énekes játékok kötött jellegű formáját lehetőség szerint mindig az udvaron szervezzük meg, míg a zenehallgatást különböző tevékenységekhez kapcsoljuk.

Az óvodáskorban megtervezhető hagyományos zenei tartalmak biztosítása.

8.3.4.3 *Pedagógus attitűd*

- A gyerekek képességeinek megfelelő zenei anyag kiválasztása.
- Egyéni képességek alakítása, tehetséggondozás.
- Pozitív megerősítés, sikerélményhez juttatás.
- Dicséret, elismerés, ösztönzés, bátorítás.

8.3.4.4 *A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén*

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- A gyermekek gátlások nélkül tudnak egyedül énekelni.
- Élvezettel tudnak zenét hallgatni.
- Megkülönböztetik az elemi zenei fogalmakat.
- Érzik az egyenletes löktetést és a dalok ritmusát.
- Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- Ismerik a motívum hosszát.
- Szeretnek dudorászni, énekelgetni játék közben.

8.3.4.5 *Sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok*

- A gyermek zene iránti érdeklődésének felkeltése, a zenei anyanyelv befogadására való képesség megalapozása, valamint népi gyermekjátékdalok segítségével mozgásformák, táncmozdulatok elsajátíttatása.
- Az ének, a ritmus, a mozgás segítségével összetett módon, kölcsönhatásban fejlődnek pszichikus funkcióik, testi képességeik, alakulnak szociális kapcsolataik, érzelmeik.

8.3.4.6 *Nevelésünk eredménye*

- Az énekes-, és dalos játékok játszása során gyarapodnak ismeretei, fejlődik testsémája, térbeli tájékozódása.
- Alakulnak szociális kapcsolatai, rögződnek szabályok, közösségi normák.

8.3.4.7 *Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése*

Személyes kompetenciák

- Éneklési kedv kialakítása, fenntartása.
- Öröm átélésének biztosítása.

- Belső motiváltság, önkifejezés, önismeret kialakítása.

Szociális kompetenciák

- A mozgás, ritmus, zene átélésével jókedv, öröm, esztétikai élmény biztosítása.
- Csoportösszetartás erősítése.
- Toleranciafejlesztés.
- Önállóság fejlesztése.

Kognitív kompetenciák

- Mozgásigény kielégítése.
- Zenei képességek fejlesztése.
- Hallás, ritmusérzék figyelemkoncentráció fejlesztés.
- Emlékezetfejlesztés.
- Identitástudat alakítás.

Speciális kompetenciák

- Egyéni képességek kibontakoztatása, erősítése.
- Sikerélményhez juttatás.
- Alkotókedv felkeltése, tehetséggondozás.

Nyelvi- kommunikációs kompetenciák

- Hangsúly, hangerő tempó, beszédleghzés fejlesztése.
- Hangzók helyes megformálásának segítése.
- Fogalomalkotás és szókincsbővítés régies kifejezésekkel, a néphagyományok szimbolikájának megismerésével.
- Választékos kifejezések gyakorlása.

8.3.5 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

8.3.5.1 A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységek célja és feladata

- A vizuális észlelés, emlékezet, képzelet fejlesztése.
- Ismerkedés a hagyományörző díszítő művészeti technikáival
- A gyermekek részvétele a jeles napokhoz, ünnepekhez kötődő jelképek elkészítésében a vizuális nevelés érvényesítése a nevelőmunka egész folyamatában.
- Egyre pontosabb ismeretszerzés a gyermekek számára az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből.

- A sokrétű ábrázoló tevékenységek sorában ébredjen fel a gyermekekben az alkotás, önkifejezés, környezetük alakítása és az esztétikai élmények befogadása iránti igény.
- A gyermekek élmény- és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése.
- A gyermekek tér, forma és szín képzeletének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.
- Lehetőségek nyújtása a műalkotásokkal való találkozásra.

8.3.5.2 *A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése*

- Az óvodáskorban tervezhető alkotó- alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése.
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekekben kialakítjuk az igényt az alkotásra, az önkifejezésre és az esztétikai élmények befogadására, ezáltal gazdagítjuk belső képi világukat.
- Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben megfelelő eszközöket biztosítunk.
- Az eszközök kiválasztásában törekszünk a praktikum, a célszerűséget és az esztétikumot szem előtt tartva.
- Az alkotó-alakító tevékenységekhez védett, a zavaró körülményeket kizáró környezetet biztosítunk.
- A különböző méretű anyagok elhelyezéséhez megfelelő tárolóhelyekről gondoskodunk.
- A munkaasztalt úgy alakítsa ki az óvodapedagógus, hogy maximum 6 gyermek számára, egyszerre egyidejű kényelmes tevékenységéhez alakítsuk ki, elférjen, és közel legyenek az alkotóeszközök könnyen elérhető közelségében. tároló helyei.
- Ebben a térben helyezzük el a gyermekek mini galériáját, ahová önállóan teszik ki az alkotásaikat. Így egy héten keresztül gyönyörködhetnek a „műveikben”.
- Megfelelő légkör megteremtésével gondoskodunk arról, hogy a gyermekek az elrontott sikertelen lépéseiket minden lelki feszültség nélkül javíthassák, vagy előről kezdhessék.
- Az óvodapedagógus a tevékenységhez biztosítsa az elegendő időkeretet is. A gyermekek lehetőleg addig alkossanak, ameddig kedvük tartja.
- Az óvodapedagógus a gyermekeknek egyenként tanítsa meg az eszközök biztonságos kezelését, használatát.
- Ismertesse meg őket a rajzolás, mintázás és a kézi munka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

8.3.5.3 *Az óvodáskorban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése*

- Az óvodapedagógus az óvodába kerülő **3-4 éveseknek** tegye lehetővé, hogy játszva ismerkedhessenek az anyagokkal, eszközökkel és a technikai kivitelezés módjaival.
- A tevékenységek a képalakítás, a plasztikai munkák és az építés köré csoportosíthatók.
- Az óvodapedagógus tervezze meg a **képalakító tevékenységek** technikáit és eszközeit.
- Nem tervezhető a szándéktalan firka, és a látszólag szándékos forma-firka időszakában a témajavaslat. A gyermek az elkészült firkák után fogalmazza meg, hogy mit alkotott.
- A gyermekeknek később is legyen lehetőségük az élményeiknek, érdeklődésüknek megfelelő szabad témaválasztásra.
- Alkossanak képeket, festéssel, zsírkkrétával, papírragasztással, agyagba– homokba karcolással, nyomattal, stb.
- Az óvodapedagógus segítse a gyermekek képalakító készségeinek megindulását a szórt elrendezéstől a képelemek, részformák elemeinek egymáshoz rendezésével.
- A gyermekek tetszés szerint vegyenek részt a **plasztikai alakításban**.
- Az óvodapedagógus a **4-5 éves gyermekek** alkotó-alakító tevékenységét gazdagítsa, bővítse tovább.
- A gyermekeknél megjelenő szándékos **képalakító** tevékenységet segítse élményeikhez kapcsolható témajavaslatokkal, s ezekhez legkifejezőbb, legmutatósbab technika kapcsolásával.
- Jelenjen meg a gyermekek rajzában az emberábrázolás, a környezet, a tárgyak, a cselekvések saját elképzelés alapján történő megjelenítése.
- A **plasztikai munkák** során legyenek képesek a formák tagolására.
- A gyermeket aktivizáljuk az eszközök előkészítésére, tisztán tartására, elrakására.
- Az 5-7 éves gyermekek alkotó-együttműködési készségét figyelembe véve az óvodapedagógus segítse a képi, a plasztikai és a környezetalakításból eredő aktív tárgykészítés bővülését.
- A képalakító alkotás során a gyermekek minél többször alkossanak közös kompozíciót.

Programunk szerint az óvodában a gyermekek minden nap alkothatnak, az óvodapedagógusok minden napra vizuális tevékenységgel készülnek.

Különös figyelmet fordítunk ekkor is az iskolába készülő nagycsoportos korú gyermekek megfelelő ceruza fogására, olló használat, ragasztó használat megfelelő minőségére, hogy iskolába lépéskor, óvodás éveik végén elérjék az iskolába lépéshez szükséges szintet.

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása

- Az óvodapedagógus egy héten egyszer tudatosan irányított mikro csoportos, kötetlen formájú
- tevékenységet szervez. Az általa előkészített eszközök motiválják a gyermekeket az alkotó-alakító tevékenységre. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre csak 5-6 gyermek vegyen részt a tevékenységben.
- A gyermekeknek – lehetőség szerint - ajánljon egy témán belül alternatív lehetőséget, és legalább kétféle technikát. Az óvodapedagógus teremtsen meg annak lehetőségét, hogy minden gyermek ilyen formában megalkothassa az ajánlott eszközfeltételekkel képi-plasztikai elképzelését.

8.3.5.4 Pedagógus attitűd

- Élmények, anyagok, eszközök biztosítása.
- Ösztönzés, buzdítás, dicséret, ötletadás.
- Pozitív megerősítés, a gyerek ötleteinek tiszteletbetartása, munkájuk megbecsülése.
- Változatos módszerek, technikák alkalmazása, tehetséggondozás.

8.3.5.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Képalakításban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- A gyermekek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek variálása.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvenc színeiket.
- Örülnek egyéni és közös kompozícióiknak.
- Alkotásaikat ízlésesen elhelyezik a mini galériájukban.
- Plasztikai munkáik egyéniek, részletezőek.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról.

8.3.5.6 Sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok

- Az alkotó tevékenysége megszerettetése, fontos, hogy ez örömteli cselekvést jelentsen.

- Az ábrázolás eszközeivel, megfelelő érzelmi hangulat, motiváltság megteremtésével lehetőséget biztosítunk a gyermeknek saját belső világának megjelenítéséhez, esetleges szorongásainak kivetítéséhez, oldásához.

8.3.5.7 *Nevelésünk eredménye*

- A gyermek képes lesz a tevékenységhez szükséges anyagokat, eszközöket megfelelően használni, kiválasztani a számára megfelelő, ezáltal fejlesztő tevékenységet.
- Alkotásában megjelennek személyes vágyai, belső képei.

8.3.5.8 *Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése*

Személyes kompetenciák

- Belső motiváció, önkifejezés, önmegvalósítás, önismeret fejlesztése.
- Problémamegoldó képesség fejlesztése.
- Sikerélménnyel önbizalom erősítés.
- Egyéni sajátosságok figyelembevételével tehetséggondozás.

Szociális kompetenciák

- Az egymástól való tanulás segítése, együttműködési készség alakítása.
- Saját és egymás munkájának véleményezésével, megbecsülésével reális értékrendek kialakítása, vélemények elfogadása, egymás tiszteletbetartása.

Kognitív kompetenciák

- Érdeklődés felkeltése a vizuális tevékenységek iránt.
- Különböző anyagok, technikák megismerése.
- Térbeli összefüggések felfedeztetése.
- Képi gondolkodásmód kibontakoztatása.
- Szem-kéz koordináció fejlesztése.
- Finom motorika fejlesztése.
- Feladattudat alakítása.
- Komplex esztétikai élmény megtapasztalása.
- A világra való nyitottság szemléletmód alakítása.

Nyelvi-kommunikációs kompetenciák

- Képi gondolkodásmód erősítésével logikai készség fejlesztése.

- A tevékenységet kísérő beszéd fokozásával beszédkedv, szókincs, kifejezés mód, mondataalkotás fejlesztése.

8.3.6 A mozgás, mozgásos játékok

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok a pszicho motoros készségek és képességek kialakításának és fejlesztésének eszközei.

Az óvodáskor a természetes hely, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, melyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni.

8.3.6.1 A mozgásfejlesztés célja és feladatai

- A testi képességek és az ellenálló képességek alakítása, a szervezet erősítése.
- Differenciált teherviseléssel az egyensúlyérzék, a motorikus képességek fejlesztése, a testséma és a helyes tartás kialakítása.
- A térbeli, időbeli tájékozódás fejlesztése.
- A mozgásműveltség, a mozgáskoordináció fejlesztése.
- A nagymozgás és a finom motorika fejlesztése a fegyelmezett mozgás elősegítésére.
- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- A rendszeres, aktív mozgáshoz szoktatás, a mozgáshoz szoktatás, a mozgásszükséglet fenntartása, kielégítése.
- Az egészséges életmódra való készségek, jártasságok megalapozása: a családi szemléletformálás.
- Egészségóvás megelőzéssel.
- Önbizalom erősítése.
- Erkölcsi nevelés, társra figyelés.

8.3.6.2 A tevékenység célja

- A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában.

- A gyermekek mozgásszükségletének kielégítése. A gyermekek tájékozódásának, alkalmazkodó
- képességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermekek szabad mozgáskedve.

8.3.6.3 *Az óvodapedagógus feladata*

- Az óvodáskorban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása.
- A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgás-szükségletének differenciált kielégítése érdekében.
- A gyermekek nagymozgása (járás, futás, kúszás, mászás) jól fejleszthető az óvoda udvarán, ahol tér és mozgásfejlesztő eszközök állnak a rendelkezésükre.
- A szabad mozgás zavartalan gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismételtesére.
- A mozgásos tevékenységeket, s azok eszközeit mindenkor a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez méretezzük.
- Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.
- A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára a lehetőség biztosítása.

Az óvodapedagógus az irányított mozgásos játékokban a 3-4 éves gyermekek nagymozgásának fejlesztésére helyezze a hangsúlyt.

A gyermekek ismerkedjenek meg **futásgyakorlatokkal**, pl.: futás, különböző irányban, futás feladattal, különböző futásformákkal.

Játsszanak **ugrásgyakorlatokat**, pl.: szökdeléseket, sorozat ugrásokat, rövid nekifutásból fellépéseket, majd leugrásokat.

A gyermekek ismerkedjenek meg **dobásgyakorlatokkal, labdagyakorlatokkal**: pl.: hajítás helyből távolba, hajítás helyből célba, labda feldobás-elkapás, labda leütés-elkapás, stb.

A mozgásos játékok adjanak teret a **támaszgyakorlatok** gyakorlására: pl.: csúszások, kúszások, mászások.

A **talajtorna** eleme is jelenjen meg a játékokban: pl.: gurulás a test hossz tengelye körül.

A gyermekek játszhasanak minél több **egyensúlyozó** játékot. Az óvodapedagógus használjon többféle kézi szert a különböző típusú mozgásos játékokhoz. A mozgásfejlesztő játékok ne legyenek se túl könnyűek, se túl nehezek.

A 4-5 éves gyermekek természetes mozgásában még mindig a nagymozgások fejlesztésére kerüljön a hangsúly.

Az irányított mozgásos játékokban jelenjenek meg a futásgyakorlatok: pl.: fussanak három, négy akadályon át, fel- és lelépéssel, átbújással, tárgyhordozással, stb.

Az óvodapedagógus szervezzen ugrásgyakorlatokat: pl.: egy lábon, páros lábon, szökdeléseket, felugrásokat két lábról, leugrásokat két lábra, játékos helyből- és távolugró versenyeket, stb.

Az óvodapedagógus tervezzen dobásgyakorlatokat: próbáltassa a célba dobás egykezes felső dobással, babzsák harántterpeszállásból kiinduló távolba hajítását. A gyermekek minél gyakrabban játszhasanak labdagyakorlatokat, hogy tudják a labdát feldobni, elkapni, és különböző testhelyzetben gurítani.

Az irányított mozgásos játékok segítségével gyakorolják a támaszgyakorlatokat: pl.: csúszást, kúszást, mászást, talajon és szereken.

A gyermekek játszhasanak egyensúlyozó játékokat 5 cm széles vonalon, vízszintes és rézsútos szereken. Az óvodapedagógus tervezzen lábboltozat erősítő speciális járás- és gimnasztikai gyakorlatokat.

Az 5-7 éves gyermekek mozgása összerendezett, harmonikus ritmusú.

Sokféle mozgáselemet ismernek, amit szívesen ismételnék játékos formában.

Hangsúlyt kap ennél a korosztálynál a finom motorika fejlesztése és a szabályjátékok gyakorlati alkalmazása.

Az óvodapedagógus minél gyakrabban tervezzen kisebb testrészekkel végzett mozgásokat.

Használjanak különböző **kézi szereket**, pl.: szalagokat, rövidebb-hosszabb botokat, kisebb-nagyobb labdákat, kendőket, és babzsákokat.

Végezzenek **ugrásgyakorlatokat**: Szökdeljenek haladással páros és egy lábon. Végezzenek sorozat ugrásokat, különböző magasságú és különböző távolságban elhelyezett tárgyakon át. Néhány lépés nekifutással gyakorolják a magas- és távolugrásokat.

A gyermekek játsszanak **dobásgyakorlatokat**: Dobjanak egykezes, kétkezes, alsó és felső dobással célba, 2 m magas kötél felett is. A gyermekek nagyon kedvelik a labdagyakorlatokat. Vezessék a labdát járás, futás közben.

Végezzenek **támaszgyakorlatokat**: pl.: pók- és rákjáras, talicskázás. Ismételjék az óvodában tanult talajtorna elemeket: guruló-átfordulást, a test hossz tengelye körüli gurulást és a lépő láb magasra lendítésével a kézenállást.

Egyensúlyozzanak a padon járással, fej-, kar- és lábmozgásokkal összekötve.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének differenciált kielégítése érdekében.

A mozgásra az óvodai nevelés minden napján az egészséges életmód erősítése érdekében minden gyermek számára –az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve– lehetőséget biztosítunk.

Az óvodapedagógus a gyermekek szabad mozgását a délelőtti és a délutáni udvari játék és séta során biztosítja.

- Óvodánkban nagy hangsúlyt kap a mindennapos mozgás. Minden nap a szabad levegőn változatos formában, udvari játék keretében mozgásos játékokkal szabad játék formájában tevékenykedtetjük a hozzánk járó gyermekeket.
- Az udvaron töltendő szabad mozgás idő tartama naponta minimum 30-60 perc, évszaktól, időjárási viszonyoktól függően.
- A nyári időszakban szinte egész nap kinn a szabad levegőn tevékenykedünk a gyermekekkel.

8.3.6.4 Pedagógus attitűd

- Sikerélményhez juttatás, önbizalom kialakítása, fejlesztése, pozitív megerősítés.
- Közös élmények megélésével közösségi nevelés erősítése.
- Segítségadás, biztatás.
- Személyes példaadás.
- Gyakorlás lehetőségének biztosítása.

8.3.6.5 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékokban, figyeljenek társaikra.
- Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- Tudnak helyben labdát vezetni.
- Célba dobhatnak egykezes felsődobással.
- Az ugrásokat talajéréskor fékezni tudják.

8.3.6.6 *A sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok*

- Az egyéni harmonikus személyiségfejlődés elősegítése a mozgásban rejlő gazdag képességfejlesztési és nevelési lehetőségek által.
- Annak biztosítása, hogy a mozgás örömteli játékos, feszültséget, oldó tevékenységet jelentsen a gyermek számára.
- Specifikusan megválasztott mozgásokkal az agy idegrendszeri fejlődésének, érésének elősegítése.
- Nevelésünk eredménye, hogy a gyermek képes biztonságosan mozogni környezetében.

8.3.6.7 *Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése*

Személyes kompetenciák

- A mozgás iránti vágy kibontakoztatása.
- A mozgás örömeinek átélése.
- Sikerélmény biztosítása.
- Esztétikus, összerendezett mozgás alakítása, erősítése.

Szociális kompetenciák

- Szabálytudat, versenyszellem, szerepmegosztás kialakítása, erősítése.
- Lelkesedés, siker megélése.
- Kudarc, vereség megértése, tűrése.
- Csapatszellem formálása.

Kognitív kompetenciák

- Állóképesség, egyensúlyérzék, összerendezett mozgás, kondíció fejlesztése.
- Mozdulatsbiztonság, edzés, erőnlét, ügyesség, gyorsaság fokozása.
- Finom motorika, téri tájékozódás, dominancia kialakítása, fokozása.
- Testséma fejlesztése.

Speciális kompetenciák

- Versenyhelyzetekre való egészsége reagálás.
- Speciális és egyéni képességek kibontakoztatása, erősítése.
- Kreativitás, ritmusérzék fejlesztés, érzelmi, esztétikai nevelés.

Nyelvi-kommunikációs kompetenciák

- A helyes légzés, beszédleghzés technikájának kialakítása, erősítése.
- Szókincsbővítés, relációs viszonyítások megismerése.

- Rövidtávú verbális memóriafejlesztés.

8.3.7 A teremtett világ tevékeny megismerése –Teremtésvédelem

8.3.7.1 A tevékenység célja

- A közvetlen és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt.
- A környezet megszerettetése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér- és síkbeli szemléletének alakítása és alkalmazása.
- A gyermekek elemi ismerete alakuljon ki önmagukról és közvetlen környezetükről.

8.3.7.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodáskorú gyermekek számára, érthető helyi környezeti értékek összeállítása, a környezetük tevékeny megismerése, felfedeztetése és megszerettetése érdekében
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során.
- Az óvodáskorú gyermekek számára, érthető helyi környezeti értékek összeállítása, a környezetük tevékeny megismerése, felfedeztetése és megszerettetése érdekében.
- Az óvodapedagógus biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A 3-4 éves gyermekek elsősorban ismerkedjenek meg az óvodával és az ott dolgozó felnőttekkel.

Az óvodapedagógus tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a gyermekek megszeressék az óvodájukat. A biztonságérzetük kialakulása után ismerkedjenek meg az óvoda közvetlen környezetével.

Figyeljék meg az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit. Gyűjtsenek terméseket, leveleket, kavicsokat, tollakat, évszakokra jellemző képeket.

Ha szobor, vagy szökőkút van a gyermekek környezetében, gyakorta nézegessék meg. Beszélgessenek a környezet formáiról, nagyság beli, mennyiségi jellemzőiről.

Az óvodapedagógus a téli időszakban tegye lehetővé, hogy a gyermekek vadállatokról készült videofelvételeket, diákat, vagy könyveket nézegethessenek.

Az óvodapedagógus a 4-5 éves gyermekek tapasztalat- és élményszerző sétáit az óvoda utcáján túl, az óvoda közvetlen környezetében szervezze meg.

Az óvodapedagógus törekedjen a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására, differenciálására.

A gyermekek az évszakok jelenségeit, az időjárás változását megfigyelésük után jelezzék az évszakokat bemutató jeltáblákon. Tudjanak gyönyörködni az évszakok növényeiben.

Keressenek összefüggéseket az időjárás és az emberek tevékenysége között.

Gyűjtsenek terméseket, s azokat hasznosítsák az óvodapedagógus segítségével. Végezzenek rügyeztetést, magvak csíráztatását, hajtatást.

Ismerjék meg szülőföldjüket, az ott élő embereket, a hazai táj, a helyi hagyományok, néphagyományok, szokások, a családi, a tárgyi kultúra értékeit,. Tanulják meg ezek szeretetét, védelmét

Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait. Ismerjék meg a személy- és teherszállító járműveket.

Az óvoda környezetében élő háziállatokat, madarakat, bogarakat ismerjék meg.

A téli időszakban az óvodapedagógus tegye lehetővé, hogy a gyermekek vadállatokról szóló videofelvételeket, diákat, könyveket nézegethessenek.

Az 5-7 éves gyermekek ismerkedjenek meg az óvoda tágabb környezetével.

Fedezzék fel az évszakok szépségét, a színeik árnyalatát, a környezet szennyeződéseit (víz, levegő, föld), a növények fejlődési feltételeit.

A gyermekek végezzenek egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket a növényekkel, állatokkal, valamint a vízzel, levegővel és a talajjal.

Az óvodapedagógus a gyermekeknek mutassa be videofelvételen, dián, vagy könyveken keresztül a vadon élő állatok környezetét, életmódját.

8.3.7.3 A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése

- Minden esetben - a témától függően – az óvodapedagógus maga dönti el, hogy a gyermekek fejlesztése mindhárom korosztály esetében mikro csoportban történik -e, közvetlen tapasztalat- és élményszerző sétával.

- Az élmény és tapasztalatszerzés természetesen történhet csoportban vagy az óvoda udvarán lehetőség szerint – frontálisan is, naponta 45 perc idő tartamban.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során.
- A mikro csoportos tapasztalatszerzés lehetőséget ad a gyermek-óvodapedagógus személyes beszélgetéseire. Az óvodapedagógus minden gyermekre oda tud figyelni, minden kérdésére tud válaszolni. Ez a szervezeti forma kiválóan segíti a gyermekek szókincsének, nyelvi kifejezőkészségnek fejlesztését. Idő tartamuk nagy csoportosoknak napi 45 perc.
- A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyermekek alkalmazzák a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást, véleménynyilvánítást, a szándékok kifejezését, mint a kérdés, tudakozódás, üzenetközvetítés.

8.3.7.4 *Pedagógus attitűd*

- Az életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztés biztosítása
- Tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, spontán tanulási folyamat biztosítása a játékon keresztül.
- Ösztönzés, buzdítás, elismerés, segítség, együttműködés, rávezetés, segítségadás, pozitív megerősítés.
- Személyes mintaadás.

8.3.7.5 *A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén*

- Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Tudják óvodájuk nevét.
- Ismerik szülőföldjüket, az ott élő embereket, helyi hagyományokat, néphagyományokat, a családi és tárgyi kultúra értékeit.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségükben.
- Felismerik a napszakokat.
- A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, esztétikai alkotásokat.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat. Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.

- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma szín szerint.
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat (pl.: alá, fölé, közé, stb.).
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszédük.
- Ismerik az alapvető viselkedés szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Élvezik, és többször megtekintik a tapasztalatszerző sétákon, kirándulásokon, rendezvényeken készült fotókat.
- Önálló véleményalkotási, döntési képességgel rendelkeznek kapcsolataikban és környezetük alakításában.

8.3.7.6 *Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelése*

- A gyermek emberi, természeti és tárgyi környezetéhez fűződő kapcsolatának alakítása, fejlesztése.
- A gyermek meglévő tapasztalatait, pszichikus sajátosságait figyelembe véve a mindennapi életben, a gyakorlatban felhasználható tapasztalatok megszerzésére törekszünk.

Nevelésünk eredménye

- Képességeinek megfelelően ismeri a saját személyével kapcsolatos környezetét, abban megfelelően tájékozódik.
- Saját szintjén alkalmazza a megszerzett tapasztalatait.

8.3.7.7 *Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése*

Személyes kompetenciák

- Élmények biztosításával pozitív érzelmi viszony, kötődések megalapozása, kialakítása.
- Reális önértékelés, szabad véleménynyilvánítás, ítéletalkotás képességének megalapozása.
- Folyamatos megerősítéssel önállóság, önbizalom erősítése.

Szociális kompetenciák

- Tapasztalás útján történő megismeréssel az élethosszig tartó tanulás megalapozása.
- Hagyományok felelevenítésével, ápolásával az összetartozás, a nemzeti identitástudat erősítése.
- Közös és egyéni sikerek megélésével a kooperatív tanulás lehetőségének segítése.

Kognitív kompetenciák

- A tapasztalatszerzésre, élményekre épülő megismerés fejlesztése.
- Logikus gondolkodás fejlesztése az ok-okozati viszonyok megláttatásával.
- Szám és mennyiségfogalmak megtapasztalása a gyermek kíváncsiságára alapozva.
- Hasonlóságok, azonosságok, különbségek megláttatása a gyermekek érdeklődésére alapozva.
- A megszerzett tudás alkalmazási lehetőségeinek gyakorlása, kreativitás, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Sikerélményhez juttatás, tehetséggondozás.

Szociális kompetenciák

- Differenciált, egyéni képességekhez igazodó feladatadás.
- Sikerélményhez juttatás, pozitív megerősítés.

Nyelvi, kommunikációs kompetenciák

- Tapasztalatszerzésen alapuló matematikai fogalmak megismerése, beépülése a szókincsükbe.
- Új fogalomrendszerek kialakítása, beépülése a mondat szerkesztésbe.
- Beszédkedv erősítése.
- Szókincs mennyiségi, minőségi gyarapodása.

8.3.8 Munka jellegű tevékenységek

8.3.8.1 A munka jellegű tevékenységek célja és feladata

- A munkavégzés, az ünnepre való készülődés örömeinek átélése.
- A cselekvő tapasztalás biztosítása különböző munkafajtákon keresztül.
- A hála megéreztetése a felnőttek gondoskodásáért.
- Az akarat, a kitartás, az önfeláldozás, a szolgálat képességeinek kifejlesztése, a hiba, a tévedés jóvátételére való szoktatás a család és az óvoda munkával kapcsolatos elvárásainak egymáshoz való közelítése.

A tevékenység célja a gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok, attitűdök kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését, saját és mások elismerésére nevelését. A gyermekek együttműködő és szervező képességének fejlesztése.

8.3.8.2 Az óvodapedagógus feladatai

- A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása.
- A munkaeszközök használatának megtanítása.
- A különböző típusú munka jellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása.
- Az óvodások munka jellegű tevékenysége- cselekvő tanulás- a játékból bontakozik ki, elsősorban ön magukért, majd a közösségért végzik. Kezdetben az óvodapedagógus segítségével, később teljesen önállóan, öntevékenyen.
- Az óvodapedagógus mindegyik munkafajtánál adjon mintát az eszközök, fogások, s azok sorrendiségének megismeréséhez. Úgy segítsen a gyermekeknek, hogy minél többször át tudják élni a munka örömét, a célért vállalt erőfeszítés szépségét, nehézségét.
- A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel. Az óvodapedagógus értékelése legyen buzdító, megerősítő, hogy a gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez.

A 3-4 éves gyermekek az óvodapedagógust figyelve vesznek részt a növények, állatok gondozásában, etetésében. A kerti munkában követik a termések, falevelek elszállítását, a nagycsoportosok veteményezését, a növények locsolását, és közreműködnek az érett gyümölcsök összeszedésében, stb.

A 4-5 éves gyermekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti a naposi munka, amit akkor célszerű bevezetni, ha a gyermekek készségszinten ismerik a munkafolyamat menetét, fogásait. E program megerősíti a naposi munka fontosságát, amit az étkezési feladatok elvégzéséhez és egyéb munkafajtákhoz is ajánlunk.

Az óvodapedagógus tervezze meg az egyéni megbízások lehetőségeit: pl.: információk közvetítése, kisebbek segítése az öltözködésben, ajándékkészítés a kicsiknek, az óvoda dolgozóinak, a jeles napok, rendezvények előkészítése, stb.

Az óvodapedagógus a gyermekeknek adjon lehetőséget növény- és állatgondozásra. A gyermekek működjenek közre az élősarok gondozásában, a szobanövények átültetésében, a virágoskert megtervezésében és ápolásában, az óvodaudvar tisztántartásában: pl.: a fű gondozásában, az avar összegyűjtésében, öntözésben, a veteményeskerti munkában.

Az 5-7 éves óvodások önállóan végzik a naposi munkát.

Közösen eldöntik a munka megosztását. Ízlésesen, esztétikusan terítsenek. Étkezés után a szokásrendnek megfelelően, mindent a helyére tesznek. Felseprik a morzsákat, feltörlik az asztal környékét.

Önállóan végezzenek környezetszépítő munkát, játéktisztítást, mosást, szárítást, egyszerű javításokat, polcok lemosását, sütés nélküli édességek, vitaminsaláták készítését.

Az óvodapedagógus úgy irányítsa a növény- és állatgondozást, hogy a gyermekek minél több műveletet önállóan el tudjanak végezni. A kerti szerszámokat önállóan használják, gondozzák.

Minden évszakban segítsenek a járdák, utak tisztításában. A növények gondozását a magvetéstől a termések összegyűjtéséig együtt tervezzék és végezzék a felnőttek.

A munkaeszközök használatának megtanítása

Az óvónő minden munka jellegű tevékenység bevezetésekor ismertesse a gyermekeknek, hogy az eszközökkel hogyan kell bánni. Segítsen abban, hogy a munkaeszközök használatát a gyermekek megtanulhassák. Ezt nagymértékben segíthetjük azzal, ha minden munka jellegű tevékenységnek kialakítjuk a szokásrendjét. Az óvodapedagógus hívja fel a gyermekek figyelmét a munkaeszközökkel okozható balesetek forrásaira!

8.3.8.3 Pedagógus attitűd

- Személyes példaadás, bemutatás.
- Következetesség.
- Tudatosság, folyamatosság.
- Magyarázat, kérdés, segítség.
- Dicséret, pozitív megerősítés.

8.3.8.4 A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végén

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- Az eszközöket rendeltetés szerűen használják.

- Örülnek, ha a kötelességüket teljesítik.
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.
- Szívesen közreműködnek a növények és állatok gondozásában.

8.3.8.5 *Sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó feladatok*

- Meglévő ismereteikre támaszkodva, a munka megszervezésénél figyelembe vesszük a gyermekek eltérő élettani tapasztalatait és családi modellből hiányzó elemeiket.
- A munkafeladatok gyakoroltatásánál ügyelünk a fokozatosság és rendszeresség elvének érvényesítésére.

8.3.8.6 *Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése*

Személyes kompetenciák

- Akarati tulajdonságok kialakítása, erősítése.
- Aktivitás kialakítása, erősítése.
- Sikerélmény elérése, pozitív önértékelés segítése.

Szociális kompetenciák

- Társas kapcsolatok erősítése.
- Érzelmi, erkölcsi, esztétikai nevelés segítése.
- Csapatmunka erősítése.

Kognitív kompetenciák

- Feladattudat, feladattartás erősítése.
- A tapasztalatszerzés biztosításával a megismerési funkciók fejlesztése.
- Önbizalom erősödés az önként vállalt és jól ellátott feladattal.

Nyelvi- kommunikációs kompetenciák

- Beszédaktivitás, szókincsbővülés lehetősége.
- Ok-okozati összefüggések megfogalmazása.
- Változatos kommunikációs formák alkalmazása.

9 Újszerű nevelési eljárások fejlesztése

9.1 Tehetségigérek gondozása

9.1.1 A tevékenység célja

- A tehetségcsírák felfedezése, gondozása, a gyermeki személyiség fejlesztése, a kreativitás, önállósodás, önkifejezés gazdagítása.
- A tehetséggondozás terjedjen ki a teljes óvodáskorra és minden gyermekre – minden gyermekben megkeresni a legjobb adottságokat, képességeket és értékeik alapján bevonni őket a tehetségigérek gondozásába.

9.1.2 Az óvodapedagógus feladatai

- Tehetségigérek felfedezése, azonosítása
- Gyermek differenciált fejlesztése, azonosított adottságaiknak megfelelő terület
- A tehetségigéretes gyermek erős oldalának fejlesztése.
- Egy adott tehetségigéretes gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalainak kiegyenlítése.

9.1.3 A TEHETSÉGGONDOZÓI TEVÉKENYSÉGÜNK ALAPELVEI

- Az értékmegőrzés elve: az Óvodai nevelés Alapprogramjával összhangban készült
- Pedagógiai Programunk értékeinek megőrzése mellett, azokkal szinkronban végezzük tehetséggondozó tevékenységünket.
- Az esélyteremtés elve: tehetséggondozó tevékenységünk alapja, hogy hiszünk abban, hogy minden gyermek tehetséges lehet valamiben, folyamataink arra irányulnak, hogy minden gyermekben felfedezzük a legjobb adottságait, és lehetőséget adunk minden gyermeknek, hogy 5 éves kora után ezek az adottságai fejlődhessenek.
- Különös gondot fordítunk a halmozottan hátrányos helyzetű, és a sajátos nevelési igényű gyermekek bevonására. Számunkra az esélyteremtés nem azt jelenti, hogy minden gyermek részt vesz ugyanazon tevékenységben, hanem azt jelenti, hogy minden gyermek egyéni sajátosságaihoz igazított fejlesztést kap.
- Különleges tehetségigérek esetén a Heves Vármegyei Pedagógiai szakszolgálat tehetséggondozó programjába részvételét javasoljuk.

- A felelősség és a társadalmi felelősségvállalás elve: óvodánkban a felelősségvállalás elve abban nyilvánul meg, hogy nem fogadjuk el azt az elvet, hogy a gyermek magától is megéri.
- Tudatos nevelőmunkánk során olyan kihívások elé állítjuk gyermekeinket, amelyek adottságaiknak megfelelőek, teljesítményre ösztönzők. A sikeres munka újabb kihívásokra készíti őket játékukban, tevékenységeikben.

9.1.4 TEHETSÉGGONDOZÓI FELADATAINK

Gazdagítási típus:

Általános felfedezési tapasztalat, ami nincs benne az ONAP-ban

Gazdagítási típus:

Csoportfoglalkozás, páros foglalkozás, trióban dolgozás, gondolkodási és érzelmi folyamatok tanulása, együtt dolgozás, kutatás

Gazdagítási típus:

- ✓ Gazdagítjuk a módszertani kultúránkat a tehetséggondozás terén.
- ✓ Megteremtjük a megvalósítás személyi és tárgyi feltételeit
- ✓ Tervezéseinket az alábbi feltételeknek megfelelően készítjük el:
- ✓ erős oldal fejlesztése
- ✓ gyenge oldal fejlesztése
- ✓ megfelelő légkör biztosítása
- ✓ lazító programok

Kiemelt figyelmet fordítunk óvodánkban a néptánc, népi játékok elsajátítására. Tehetséges gyermekeink fellépéseken is megmutathatják tudásukat, tehetségüket.

Másik fő profilunk a tehetséggondozásban a közlekedési ismeretek gazdagítása. Óvodánk KRESZ - pályával, közlekedési eszközökkel, közlekedési táblákkal rendelkezik. Udvari játékok alkalmával rendszeresen beépítjük ezeket az ismereteket a hozzánk járó gyermekek minden napjaiba.

10 KAPCSOLATRENDSZER

10.1 Közvetlen partnereink

10.1.1 Család

- Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve segítse a gyermekek fejlődését. A család és az óvoda között szimmetrikus kapcsolat van. A szülő tud legtöbbet a gyermekről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, viszont az óvodapedagógusoknak van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, amely alapján hatékony segítséget tud nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Korrekt, partneri együttműködésünk elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében.
- Nyitott óvodai rendszer működtetése a kölcsönös információcsere és a közvetlen kapcsolattartás érdekében.
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- Az óvoda körültekintően szervezze meg, szabályozza a szülőkkel együtt kialakított együttműködés formáit, mely a folyamatos információk áramoltatását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismertetését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit és a fejlődés eredményeit hivatott közvetíteni.
- A szülők, nagyszülők segítsék az óvoda érzelmi, szociális, esztétikai nevelését, hogy az óvoda a választott értékeit minél magasabb szinten tudja teljesíteni.

A kapcsolattartás formái:

- Az anyás beszoktatás (A szülő megismeri az óvodai életet, szokásokat, s mintát kap a gyermeke neveléséhez.).
- A napi kapcsolattartás (Elengedhetetlenül szükséges, hogy a szülő teljes mértékben tájékozott legyen a gyermekével történt napi eseményekről.).
- A szülői értekezletek.
- A negyedévi beszélgetések a gyermekek fejlődéséről (A gyermekek egyéni dokumentuma alapján végzett korrekt tájékoztatás megszervezése.).

- A szülőkkel együtt szervezett rendezvények, ünnepek, kiállítások, hangversenyek, kirándulások, (Mind az szolgálják, hogy a közös nevelési eredményeket, hiányosságokat érzékeltetni lehessen.).
- Az igény és elégedettségi vizsgálatok.
- A szülők érdekegyeztető, érdekvédelmi fórumai.
- **oviKRÉTA - felületének használata**

10.1.2 Fenntartó

- Fontos, hogy a fenntartó ismerje munkánkat. Elvárásai, igényei felénk megfogalmazásra kerültek, melyet beépítettünk programunk célfejezetébe.
- A kapcsolattartás formái: rendezvényeken való részvétel, kérdőíves elégedettség, elégedetlenség mérés, beszámolók, jelentések, ellenőrzések, értekezletek.

10.1.3 Helyi plébánia - egyházközség

- A plébánia segítséget nyújt a hitéleti nevelés megszervezésével.
- A gyermekeket és szülőket ösztönözzük a plébániai közösségbe való bekapcsolódásra. Lehetőségek szerint bekapcsolódunk a gyermekekkel a plébániai hitéletbe.

1.1.1 Iskola

- Az óvoda az iskolával alakítson ki tartalmas kapcsolatot, hogy a gyermekek zavartalan iskolakezdését közösen tudja egyengetni. Kiemelt figyelmet fordítva a Széchenyi István Katolikus Általános Iskola felé.
- A kölcsönös érdeklődés hozzájárulhat egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez.
- A kapcsolattartás formái: látogatások, tapasztalatcserek, tájékoztatások a várható alkalmazkodási nehézségekről, gyermekek után követése, értekezletek, munkaközösségi foglalkozások, továbbképzések, egymás rendezvényein, ünnepein való részvétel, közreműködés és a közvetlen partneri kapcsolatok mérése, értékelése. Konzultáció az óvodapedagógus és a leendő tanító nénivel, óvodából az iskolába való átmenet megkönnyítése érdekében, a gyermek fejlettségi eredményének átadása.

10.1.4 Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

- A gyermekeket ért hátrányok, veszélyek megelőzése, kompenzálása érdekében a szakemberekkel történő szoros együttműködés folyamatos fenntartása.
- Család segítő Szakember jelenléte óvodánkban két hetente egy délelőtti alkalmával
- A kapcsolattartás formái: jelzőrendszer működtetése, esetmegbeszélések, értekezletek.

10.1.5 Heves Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Füzesabonyi Tagintézménye

- A tanulási, magatartási, beilleszkedési és beszéd problémákkal küzdő gyermekek fejlesztésével segítik az óvodai nevelőmunkát.
- A tanköteles korú gyermekek fejlettség szerinti beiskolázásához szakvéleményt adnak.
- A kapcsolattartás formái: diagnosztikai mérések, iskolaérettségi mérések, fejlesztő foglalkozások, pszichológiai és játékterápiás foglalkozások, továbbképzések, értekezletek, szülői értekezletek, esetmegbeszélések.

10.2 Közvetett partnereink

10.2.1 Közművelődési intézmények, sportlétesítmények

- Fontos, hogy az óvoda kapcsolatba lépjen a környezetében működő közművelődési intézményekkel: könyvtárral, múzeummal, művelődési házzal és sportlétesítményekkel: uszoda, sportcsarnok.
- A kapcsolattartás formái: látogatás, tájékoztatás, megbeszélések, értekezletek, rendezvényeken való részvétel.

10.2.2 Orvos, védőnő

- Segítik az óvoda egészségnevelő munkáját, közreműködnek a gyermekek testi fejlettségének mérésében.
- A kapcsolattartás formái: státusz- és higiéniai vizsgálatok, gyermekek egészségi állapotának orvosi véleményezése.

10.2.3 Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat

- Segítséget nyújtanak a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez, képesség szerinti beiskolázásukhoz.
- A kapcsolattartás formái: szakértői vizsgálatok, szakértői vélemények, eseti megbeszélések.

10.3 Egyéb kapcsolataink

- A művészeti szakmai egyesületekkel, a programot adaptáló óvodákkal, ehhez tartozó szakmai műhelyekkel.
- A szakvizsgás képzéseket és konferenciákat szervező főiskolákkal.

11 A PROGRAM ERŐFORRÁSAI

11.1 Személyi feltételek

11.1.1 Óvodapedagógusok

Az óvoda nyitvatartása alatt a nevelőmunkát óvodapedagógusok végzik. Létszámuk elegendő feladataink ellátására, és a programunk megvalósításához a törvényi előírásoknak megfelelő szakképzettséggel rendelkeznek.

A sajátos nevelési igényű gyermekek specifikus fejlesztését esetenként megbízási szerződéssel, külső szakemberek segítik.

A pedagógus modell, példakép a gyerekek előtt. Alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése.

- Pedagógiai és pszichológiai felkészültségével tartsa szem előtt a következőket:
- Ismeri a rábízott gyermekek életkori szükségleteit.
- Alkalmazza a differenciált egyéni fejlesztést.
- A gyermek fejlődését nyomon követi, erről a szülőt tájékoztatja.
- Módszereit változtatatosan alkalmazza a különleges nevelési igényű gyermekeknek is.
- Rendelkezik a gyermekek iránt megnyilvánuló, együtt érző, oda-és ráfigyelő magatartással.
- Etikusan viselkedik az óvodán belül és kívül.
- Igénye van az önképzésre, részt vesz a továbbképzéseken.

- Problémamegoldó-képességgel rendelkeznek.
- A család mellett (és nem helyett) partnerként részt vesz a nevelési folyamatban.
- A gyermekek fejlődését szolgáló módszereket, értékeket, normákat közvetíti a szülők, kollégák felé.
- A helyi nevelési program alapján, megválasztja módszereit, eszközeit.
- Gondoskodik a gyermek testi épségének megóvásáról.
- Közreműködik a gyermek- és ifjúság védelmi feladatok ellátásában.
- A gyermekekkel elsajátíttatja a közösségi együttélés szabályait.
- Tiszteletben tartja a gyermek és szülő jogait.
- A gyermekeket a helyes viselkedési normák betartására neveli.

Együttműködés:

Egy gyermekcsoport életét két óvodapedagógus irányítja. Az együtt dolgozó párok tudjanak együtt tervezni, összehangoltan, feladatokat megosztva dolgozni. Legyenek képesek pedagógiai elveket, nevelési gyakorlatokat egyeztetni (2 óra átfedési idő). Az óvodai nevelés eredményességéhez hozzájárul az óvodapedagógus és a pedagógiai munkát segítő alkalmazottak összehangolt munkája.

Gondoskodjanak a közös tervek elkészítéséről, a gyermekek képességeinek felméréséről, az egyéni fejlesztések biztosításáról, az eredmények rögzítéséről. A szülőket mindezekről folyamatosan tájékoztassák egyéni beszélgetések formájában és a tájékoztató táblákon keresztül.

A közösség tagjaként valamennyien vállaljanak felelősséget a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért (team munka, munkaközösségek).

11.1.2 A pedagógiai munka közvetlen segítői

- Dajkai szakképzettséggel rendelkeznek.
- Tevékenyen vegyenek részt az erkölcsi, szociális képességek fejlesztésében, az egészséges életmód szokásainak megtervezésében, elemzésében, értékelésében.
- Gondoskodjanak az óvoda tisztaságáról, működjenek közre az óvoda szépítésében.

11.1.3 Tagintézmény-igazgató

Az SZMSZ-ben rögzítettek szerint látja el feladatait.

11.2 Tárgyi feltételek

- Az óvoda épülete, udvara, kertje, berendezése szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, feleljen meg testméreteiknek, biztosítsa az egyéniségük megőrzését, a mozgás- és játékigényük kielégítését.
- A gyermekeket vegyük körül harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal.
- Az óvoda tárgyi környezete a mindenkori előírásokkal összhangban biztosítson megfelelő munkakörnyezetet valamennyi dolgozónak.

Programunk a művészetek eszközeivel kíván erősebben hatni a gyermekek személyiségére, ezért a következő eszközök, játékok, tárgyak egészítsék ki a meglévő készleteket.

Csoportszobákban

Mesekuckó kialakítása: puha párnák, szőnyegek, bábtartók, bábok, kincsesláda, paraván, magnó, albumok a tanult mondókákról, versekről, mesékről, mesekönyvek, különböző színű leplek, jelmezek, ruhák az átváltozásokhoz, jelképek, szimbólumok.

Énekes-sarok: olyan tér a csoportszobában, ahol hat gyermek ülve elfér.

Eszközök: hangszerek, óvodapedagógusok által barkácsolt ritmushangszerek, szimbólumok a tanult dalokról.

Alkotó sarok: a képalakításhoz: rajzlapok, színes papírok, ragasztók, ollók, festékek, ceruzák, zsírkréták, filctollak, fonalak, madzagok, szövőkeretek, mintázó eszközök, eszköztárolók, polcok, táblák a gyermeki munkák elhelyezésére (mini galéria).

A plasztikai munkához: agyag, gyurma, fadarabok, termések, magvak, kavicsok, fonalak.

Évszaksarok: esztétikus polc, tároló hely a természet kincseinek, növények, albumok,

Egyéb eszközök.

- Önmegismeréshez, zenei élménykövetítéshez, a környezet megismertetéséhez: videó- és diafilmek, magnófelvételek, hanglemezek.
- Mozgásos tevékenységekhez, zenés mozgásos percekhez: labda, babzsák, kézi szerek, szalag, bot, kendő, zászló.
- Alapvető közlekedési ismeretek elsajátításához kialakított mini KRESZ-pálya.
- Szakkönyvek: az óvodapedagógusok számára elsősorban a programhoz mellékelt irodalomjegyzéket ajánljuk, amit gazdagíthatnak más módszertani kiadványokkal.

- Esztétikus tájékoztató táblák a szülők informálására.

12 ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

A módosított pedagógiai program 2025. szeptember 1-jével lép életbe, és a **fenntartó által elfogadott** módosításokat, alapelveket tartalmazza intézményünkre vonatkoztatva.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje nyolc tanévre, azaz 2023. szeptember 1. napjától 2031. augusztus 31. napjáig szól.

13 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, feladatok megvalósulását az intézményi nevelőtestület két évente az ellenőrzés, értékelés részeként felülvizsgálja, kijelöli a további teendőket, az éves munkatervet ehhez igazítja.

A pedagógiai programot az alábbiak okán is felülvizsgálhatjuk:

- törvények, rendeletek módosításakor

14 A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

a. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola főigazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a nevelők szakmai munkaközössége
- a szülői munkaközösség
- az iskola fenntartója

b. A pedagógiai program módosítása a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

15 A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRAHOZATALA

a. A pedagógiai program nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

b. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve helyeken tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál
- az intézmény honlapján
- a tagóvoda nevelői szobájában, könyvtárában
- az iskola nevelői szobájában
- az iskola főigazgatójánál

Jegyzőkönyv

Készült a füzesabonyi Széchenyi István Katolikus Általános Iskola nevelőtestületi értekezletén.

Helye: Széchenyi István Katolikus Általános Iskola

(3390. Füzesabony, Kossuth Lajos út 1-3.)

Ideje: 2025.09.30. 16⁰⁰

Jelenléti ív csatolva.

Jegyzőkönyvvezető: Ambrusné Mező Helga

Hitelesítők: Tóth Tünde alsós munkaközösség-vezető

Bozsikné Barta Mária felsős humán munkaközösség-vezető

Nagyné Deli Mónika Igazgató Asszony szeretettel és tisztelettel köszönti a jelenlévőket. A jegyzőkönyv vezetésére felkéri Ambrusné Mező Helga pedagógiai asszisztenst, a hitelesítésre két munkaközösség-vezetőt Tóth Tündét, Bozsikné Barta Máriát.

Az értekezlet témája az **alapdokumentumok módosítása, a módosított alapdokumentumok elfogadása.**

Nagyné Deli Mónika

Tisztelt Kollégák! A törvényi módosítások következtében az alapdokumentumokat módosítanunk kellett. A mai napon a módosítások megvitatása, a módosított alapdokumentumok elfogadása történik meg.

1. A Pedagógiai Programunkat módosítanunk kellett, mivel az Óvodai nevelés országos alapprogramja módosult a nagycsoportos óvodások kötelező iskolaelőkészítő foglalkozásinak tekintetében. Módosítanunk kellett vezetőség tekintetében a szóhasználatot illetően. az igazgató helyett a főigazgató, az igazgatóhelyettes helyett a főigazgató-helyettes, a tagintézményvezető helyett a tagintézmény-igazgató került a dokumentumba. Ezen kívül a

hatályos alapító okiratunk értelmében belekerült, hogy autizmus spektrumzavarral küzdő gyermekeket kimenő rendszerben 2031-ig fogadunk intézményünkben. Az új jogszabály szerint a Pedagógiai Program módosítását nem kell elfogadtatni a nevelőtestülettel. Mivel leginkább az óvodára vonatkozóan történtek változások az óvodai nevelőtestületet vontam be a módosítási folyamatba.

2. Az intézményi SZMSZ-ben módosításra került a vezetőség benntartózkodási rendje, mivel e tekintetben is változott a törvény. Továbbá bekerült szintén a törvényi változás miatt, hogy felmenő rendszerben már nem állítunk ki papír alapú bizonyítványokat. egy hiányosságot is pótoltam: panaszkezelési szabályzattal egészítettem ki az SZMSZ-t. A módosított változatot mindenki megkapta íméiben. Szeretném megkérdezni, hogy van-e kérdés, hozzászólás?

Nem volt hozzászólás

Nagyné Deli Mónika

Szeretném, hogy aki elfogadja az SZMSZ módosítását, kézfelnyújtással jelezze.

A szavazás eredménye: A jelenlévők egyhangúlag elfogadták a módosított intézményi SZMSZ – t. Nem volt tartózkodás, sem elutasítás.

Nagyné Deli Mónika

3. A **Házirend** is módosult a vezetőség tekintetében a szóhasználatot illetően. az igazgató helyett a főigazgató, az igazgatóhelyettes helyett a főigazgató - helyettes, a tagintézményvezető helyett a tagintézmény - igazgató került a dokumentumba. További módosításokra nem került sor, csak a törvényi megfelelés résznél egészítettem ki az új jogszabályi változásokkal. A módosított változatot mindenki megkapta íméiben. Szeretném megkérdezni, hogy van-e kérdés, hozzászólás?

Nagyné Deli Mónika

Szeretném, hogy aki elfogadja a Házirend módosítását, kézfelnyújtással jelezze.

A szavazás eredménye: A jelenlévők egyhangúlag elfogadták a módosított intézményi Házirendet Nem volt tartózkodás, sem elutasítás.

Nagyné Deli Mónika

Köszönöm az együttműködést! Mindenkinek további szép napot kívánok. Zárjuk egy imával a napot.

Kmf.

Hitelesítők:

Bozsikné Barta Mária

Tóth Tünde

Jegyzőkönyv

Készült: A füzesabonyi Kis Szent Teréz Katolikus Óvoda hivatalos helyiségében 2025.09.02. délután 16:30-kor.

Jelen vannak: Nagyné Deli Mónika főigazgató asszony

Kozma-Csapó Gabriella tagóvoda vezető

Az intézmény dolgozói a jelenléti ív alapján.

Téma: A 2025/2026 nevelési év feladatai.

Kozma-Csapó Gabriella szeretettel köszönti Nagyné Deli Mónika főigazgató asszonyt, valamint az intézmény dolgozóit, külön üdvözlí az új kollégákat.

2025/26-os nevelési év feladatait ismerteti Kozma-Csapó Gabriella:

- Házirendet, Pedagógiai programoz átnézte.
- A tanévben OH ellenőrzés várható, amely a hiányzásokat ellenőrzi. Kérte, hogy mindenki naprakészen vezesse a oviKkrétát!
- Hiányzások igazolását a Kréta rendszerben már a szülő is igazolhatja. betegséget csak orvosi igazolással lehet.
- Az óvodai szüneteket és nevelés nélküli munkanapok alatti zárásnál a szülőket tájékoztatni kell- gyermek felügyeletet biztosítunk, ha igénylik-közös papíron igazoljuk a hiányzást csoportonként.

Pedagógiai program: új elemei:

- Nagycsoportosok 45 perces foglalkozása a heti rendben is kiemelve.
- Néptánc
- KRESZ pálya használata
- Tehetséges gyermekek fejlesztése (nem műhely szinten)

A dolgozók munkaidő és csoport beosztása megtekinthető.

Orvosi alkalmassági vizsgálatra folyamatosan mehetnek a dolgozók a beosztás szerint.

TÉR-bér illetménye az alapilletményben rögzül. Az új TÉR célokat már lehet feltölteni.

OVPEd. rendszerbe is lehet feltölteni a dokumentációkat.

Szekeres Balnak gyakornok szeptember 25. minősül Ped 1.-be.

Szeptemberben minden csoport tartsa meg a szülői értekezletet.

2025. szept. 3.: Nap

szept. 8.: Tulipán

szept. 9.: Margaréta

szept. 10.: Hold

Programok:

Szeptember 30. - Magyar népmese napja- iskolások jönnek mesét olvasni.

Októberben az Állatok világnapjához kapcsolódóan programot szervezünk a gyerekeknek.

Október 1.- Kis Szent Teréz nap- rajzverseny a Katolikus Óvodák között.

November 14.- Márton nap- iskolához csatlakozva.

Október 13. vagy 20.- Lelkinap- Mátraverebélyre. Ez nevelés nélküli munkanap lesz.

Októberben még óvoda-iskola közös Lelkinap, Budapest Mátyás templom.

Novemberben karácsonyi fotózás-Pap Andrea fotós.

Adventi készülődés- adventi koszsorú áldás, kézműves délután.

2026 év:

Január 10. – munkanap.

Január 3-4 hét fejlődés nyomon követése gyermekekről oviKréta.

Február 2-6- Foglalkozások hete.

Február 13.- Farsang.

Március 8.- Nőnap.

Március 15.: 13.-án a nagyok a Telepi emlékműhöz sétálnak.

Március 22.- Víz világnapja- Ökocentrum Poroszló kirándulás a nagycsoportosoknak.

Március 20-31- 2 hét- közlekedés jegyében.

Április 22-Föld világnapja- ültetés a magaságysokba, virágok cserépbe, ládába.

Május: Anyák napja- műsor csoportonként és a nagyok a templomban is.

Május 10.- Madarak és Fák napja.

Május 15-19- Bogarak hete- Tavaszi zsongás; Méhek napja

Május 25-29- Gyerekhét, családi-nap, családi kirándulás is lehet.

Május 29- Évzáró-ballagás.

Hozzászólások:

Papp Zsuzsanna Éva: Kérte, hogy osszuk be a tornaszoba használatát.

Hétfő: Tulipán

Kedd: Nap

Szerda: Hold

Csütörtök: Margaréta

Kiss Réka: Újra lehet rendelni Tappancs, Mini manó újságokat-szétosztotta csoportonként a szórólapokat.

Visnyei Nikoletta Villő: Kérte, hogy a szülőket a gyerekek kerékpárjait kint helyezték el az épület előtt. Valamint használják a plébánia előtti füves területet parkolónak.

Abonyiné Forgács Tünde: Kérdezte, hogy a rajzverseny témája Kis Szent Terézhez kapcsolódjon.

Válasz: Kozma-Csapó Gabriella: Igen, Kis Szent Terézhez kapcsolódjon.

Füzesabony

2025. szeptember 02.

Papp Zsuzsanna Éva

Jegyzőkönyv vezető

Itt jegyzőkönyv hitelesítése:

Füzesabony, 2025. szeptember 02.

*ABONYINÉ FORGÁCS TÜNDE
Abonyiné Forgács Tünde
óvodapedagógus*

**EGRI FŐEGYHÁZMEGYE
ARCHIDIOECESIS AGRIENSIS**

H-3300 Eger, Széchenyi u. 1.
Telefon: (+36-36) 517-589, Telefax: (+36-36) 517-751
Mobil: (+36-30) 688-6994
Postai cím: H-3301 Eger, Pf. 80.
Honlap: www.eger.egyhazmegye.hu
E-mail: eger@egyhazmegye.hu

Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Nagyné Deli Mónika főigazgató asszony részére

3390 Füzesabony
Kossuth út 1-3.

Iktatószám: 80/LD-1/2025.10.28.
Tárgy: pedagógiai program, a szervezeti
működési szabályzat és a házirend
fenntartói jóváhagyása

Tisztelt Főigazgató Asszony!

Az Egri Főegyházmegye (székhelye: 3300 Eger, Széchenyi u.1. nyilvántartásba vételének száma: 00001/2012-003; adószáma: 19924601-1-10), mint fenntartó a **Széchenyi István Katolikus Általános Iskola és Óvoda** igazgatója által a nevelőtestület közreműködésével 2025. augusztus 30-án elkészített

**pedagógiai programot,
szervezeti és működési szabályzatot
és házirendet**

a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 25., 26. 70. és 83. paragrafusai, valamint a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 4-7 paragrafusai alapján

jóváhagyom.

Eger, 2025. október 28.

Tisztelettel,

Dr. Németh Zoltán
főigazgató

